

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____

din _____ 2024

Chișinău

**Cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului
(implementarea politicii privind subvenționarea
în agricultură și mediul rural)**

În temeiul art. 12 lit. c) din Legea nr. 71/2023 cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 134-137, art. 209), Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Regulamentul privind măsurile de subvenționare complementară și condițiile specifice de eligibilitate pentru subvenționarea complementară din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 464/2023 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 246-248, art. 601), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1) la punctul 3 subpunctul 1), cuvintele „servicii de formare și consiliere agricolă și rurală” se substituie cu cuvintele „servicii de instruire specializate pe tematici specifice măsurilor de subvenționare”;

2) la punctul 5 subpunctul 7), cuvintele „servicii de consiliere și formare în agricultură” se substituie cu cuvintele „servicii de formare în agricultură”;

3) la punctul 10, subpunctul 4) va avea următorul cuprins:

„4) construcția, reconstrucția, extinderea sau dotarea tehnologică a pensiunilor agroturistice sau a turismului vitivinicol”;

4) punctul 13 va avea următorul cuprins:

„13. Mărimea subvenției se calculează conform următoarei formule:

$$S = D \times K,$$

unde:

S – suma subvenției (în lei), a cărei valoare nu va fi mai mare decât valoarea dobânzii achitate;

D – suma dobânzii achitate conform contractului de credit, împrumut sau leasing, confirmată de către bancă sau organizația de creditare nebancaară prin borderoul ordinelor sau a notelor de plată, ce atestă achitarea dobânzii pentru perioada de referință;

K – coeficientul stabilit prin raportul dintre valoarea creditului folosit exclusiv în scopurile indicate la punctele 10 și 11 și valoarea totală a creditului accesat.”;

5) punctele 14 și 15 se abrogă;

6) la punctul 27, subpunctele 3), 7), 8) se abrogă;

7) la punctul 28, subpunctele 9), 10), 11) se abrogă;

8) la punctul 31 subpunctul 5), textul „pe durata a minimum 5 ani, calculați începând cu anul precedent celui de depunere a cererii de subvenționare” se exclude;

9) denumirea secțiunii a 8-a va avea următorul cuprins:

**„Secțiunea a 8-a
Servicii de formare în agricultură”;**

10) punctul 45 va avea următorul cuprins:

„**45.** Domeniul de intervenție: creșterea nivelului de pregătire profesională și transferul de cunoștințe prin prestarea serviciilor de instruire specializate pe tematici specifice măsurilor de subvenționare.”;

11) punctul 47 va avea următorul cuprins:

„**47.** Condițiile specifice pentru obținerea subvenției:

1) serviciile de instruire specializate pe tematici specifice măsurilor de subvenționare au fost prestate de prestatorii de servicii;

2) durata instruirii specializate este de minimum 40 de ore academice.”;

12) la punctul 48, cuvintele „consiliere și formare în agricultură” se substituie cu cuvintele „instruire specializate pe tematici specifice măsurilor de subvenționare”;

13) la punctul 50 subpunctul 3), textul „, , după caz” se exclude.

2. Regulamentul privind măsurile de subvenționare în avans și condițiile specifice de eligibilitate pentru subvenționarea în avans din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 465/2023 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 291-295, art. 693), se modifică după cum urmează:

1) pe tot parcursul textului, textul „48 ore” se substituie cu textul „40 ore”;

2) la punctul 4 subpunctul 4), după textul „constituit/înregistrat” se introduce textul „, începând cu anul 2023,”;

3) punctul 7 va avea următorul cuprins:

„7. Costurile suportate la elaborarea proiectului investițional, legate de onorariile arhitecților și inginerilor, proiectanților, studiile de fezabilitate, proiectare, materialul de vizibilitate, sunt eligibile, dar nu mai mult de 10% din costul total al proiectului investițional evaluat pozitiv și autorizat pentru plata subvenției.”;

4) punctul 9 va avea următorul cuprins:

„9. *Domeniul de intervenție*: îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii economice rurale prin:

1) construcția sau reabilitarea drumurilor și/sau a podurilor, a căilor de acces către exploatații sau entități economice care desfășoară activități în mediul rural, amplasate în extravilanul localității rurale;

2) construcția sau reabilitarea sistemelor de alimentare cu apă, asigurarea accesului pentru exploatații sau entități economice care desfășoară activități în mediul rural, amplasate în extravilanul localității rurale;

3) construcția sau reconstrucția piețelor agroalimentare locale.”;

5) la punctul 24, subpunctul 6) se abrogă;

6) la punctul 27, subpunctul 2) va avea următorul cuprins:

„2) *dezvoltarea pensiunilor agroturistice*, așa cum este definită în punctul 7 din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 643/2003 cu privire la aprobarea Normelor metodologice și criteriilor de clasificare a structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare și de servire a mesei, sau a turismului vitivinicol, prin construcția, reconstrucția, modernizarea, dotarea sau amenajarea acestora.”;

7) se completează cu punctul 33¹ cu următorul cuprins:

„33¹. Pentru proiectele investiționale depuse conform punctului 27 subpunctul 2), se subvenționează utilajul, echipamentul tehnologic sau materialele de construcție prevăzute în anexa nr. 13 la Regulamentul privind măsurile și condițiile specifice de eligibilitate pentru subvenționarea investițiilor

din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 491/2023.”;

8) la punctul 34 subpunctul 7), cuvântul „legal” se substituie cu cuvântul „solicitantului”;

9) la punctul 44 subpunctul 2), cuvintele „legal al întreprinderii” se substituie cu cuvântul „solicitantului”;

10) la punctul 53 subpunctul 3), cuvintele „legal al întreprinderii” se substituie cu cuvântul „solicitantului”;

11) la punctul 61, textul „valoarea de 3,5 mil. lei” se substituie cu textul „valoarea de 2,8 mil. lei”, iar textul „1,5 mil. lei” se substituie cu textul „1,2 mil. lei”;

12) punctul 64:

la subpunctul 2), cuvintele „legal al întreprinderii” se substituie cu cuvântul „solicitantului”;

subpunctul 3) se abrogă;

13) punctul 65 se completează cu subpunctul 3) cu următorul cuprins:

„3) copia documentului de absolvire a unei instituții de învățământ superior sau profesional tehnic în domeniul zootehniei sau al medicinei veterinare ori a contractului de angajare/prestări servicii în cazul specialistului care deține acest document. Condiția de dispunere a unui specialist care deține documentul de absolvire a unei instituții de învățământ superior sau profesional tehnic în domeniul zootehniei sau al medicinei veterinare trebuie menținută pe parcursul a 5 ani după obținerea subvenției în cadrul prezentei măsuri.”;

14) la punctul 70 subpunctul 2), litera a) se abrogă;

15) la punctul 74 subpunctul 4), cuvintele „legal al întreprinderii” se substituie cu cuvântul „solicitantului”;

16) în anexa nr. 1 la Regulament, punctul 1. va avea următorul cuprins:

Nr. crt.	Criterii de selectare	Punctaj maxim
„1.	Numărul de exploatații beneficiare în urma implementării proiectului	15
1)	Proiectul asigură accesul pentru cel puțin patru exploatații sau entități economice la infrastructura de apă, drum și/sau poduri	15
2)	Proiectul asigură acces la piață agroalimentară locală pentru populație	10
3)	Proiectul asigură accesul pentru cel puțin două exploatații sau entități	5”.

economice la infrastructura de apă, drum și/sau poduri
--

3. Regulamentul privind măsurile și condițiile specifice de eligibilitate pentru subvenționarea investițiilor din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 491/2023 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 314-317, art. 705), se modifică după cum urmează:

1) pe tot parcursul textului:

textul „48 ore” se substituie cu textul „40 ore”;

textul „Beneficiarul asigură menținerea obiectului subvenționării pe o perioadă de 5 ani de la data emiterii actului administrativ de subvenționare” se substituie cu textul „Obligațiile născute din actul administrativ de subvenționare se sting la împlinirea a 5 ani de la emiterea sa”;

2) punctul 3:

subpunctul 3) va avea următorul cuprins:

„3) *modernizarea sistemului de suport* – înlocuirea integrală sau parțială, a minimum 50 % din elementele de bază: stâlpii frunțași, stâlpii mijlocași, tutorii și sârma de spalier ale sistemului vechi de suport în plantațiile de arbuști fructiferi, viticole sau pomicole;

la subpunctul 8), după textul „arbuștilor fructiferi,” se introduce textul „a legumelor.”;

3) punctul 11:

subpunctul 1) va avea următorul cuprins:

„1) bunurile, serviciile sau lucrările au fost dobândite nu mai târziu de trei ani precedenți celui de depunere a cererii de subvenționare, inclusiv pentru bunurile dobândite în rate”;

subpunctul 9) se abrogă;

4) se completează cu punctul 11¹ cu următorul cuprins:

„11¹. Nu este eligibil fermierul mijlociu și fermierul mare care în ultimii cinci ani anteriori anului de depunere a cererii de subvenționare au beneficiat de subvenții pentru același domeniu de intervenție.”;

5) la punctul 22 subpunctul 1), textul „pentru un termen de cel puțin 10 ani, calculați începând cu anul depunerii cererii de subvenționare” se exclude;

6) la punctul 35:

subpunctul 3) se completează cu cuvintele „din sectorul vegetal”;

subpunctul 5), textul „, Catalogul comun al soiurilor de viță-de-vie al Uniunii Europene (*The Common Catalogue of Varieties of Vine*)” se exclude;

subpunctul 9) se abrogă;

7) se completează cu punctul 35¹ cu următorul cuprins:

„35¹. Condițiile specifice pentru obținerea subvenției pentru instalarea sau modernizarea sistemelor de suporturi la cultivarea legumelor:

- 1) fermierul este membru al unei asociații de profil;
- 2) solicitantul deține competențe în domeniu;
- 3) fermierul deține terenuri cu legume irigabile.”;

8) punctul 37:

subpunctul 1) se completează cu litera c¹) cu următorul cuprins:

„c¹) de vișin, prun, cireș altoite pe portaltoi generativ, cu densitatea pomilor la hectar de la 660 până la 800 de bucăți – 20 mii lei/ha”;

la subpunctul 4) litera f), textul „pe gaz (propan/butan)” se substituie cu cuvintele „pe combustibili lichizi și solizi”;

subpunctul 5):

în partea introductivă, după cuvintele „în plantațiile perene” se introduce textul „și/sau pe suprafețele legumicole”;

se completează cu litera a¹) cu următorul cuprins:

„a¹) 25% din cost (per unitate), dar nu mai mult de 300 mii de lei per beneficiar, cu excepția platformelor tractate, autopropulsate sau autopropulsate multifuncționale pentru recoltarea legumelor, pentru care suma maximală constituie 1,5 mil. de lei per beneficiar”;

9) la punctul 39:

subpunctul 6), cuvintele „sau provizoriu” se exclud;

subpunctul 10) se completează cu cuvintele „din sectorul vegetal”;

se completează cu subpunctele 12) și 13) cu următorul cuprins:

„12) actul privind darea în exploatare a sistemului de suport în plantațiile pomicole tinere, a sistemului modernizat de suport în plantațiile pomicole și/sau pe suprafețele legumicole, prevăzut în anexa nr. 3¹;

13) copia raportului 4-ARG, dovada deținerii terenului cu legume irigabile.”;

10) la punctul 43, subpunctele 9) și 15) se abrogă;

11) punctul 45:

la subpunctul 4):

litera c) va avea următorul cuprins:

„c) spalier vertical cu stâlpi din metal zincat (și/sau din metal similar = Korten) și/sau din lemn, în orice combinație, cu cel puțin 4 etaje de sârmă zincată, elemente de fixare și tensionare a stâlpilor frunțași, elemente de fixare și de tensionare a sârmelor – 100 mii lei/ha”;

se completează cu litera c¹) cu următorul cuprins:

„c¹) spalier vertical pentru forma butucului Cordon speronat cu creșterea liberă a lăstarilor: cu stâlpii frunțași din lemn și/sau metal zincat; stâlpii mijlocași din metal zincat (și/sau metal similar = Korten) și/sau metal negru, 1-2 etaje de sârmă (inox și/sau zincată); elemente de fixare și tensionare a stâlpilor frunțași; elemente de fixare și de tensionare a sârmelor – 100 mii lei/ha”;

la subpunctul 6), litera c) va avea următorul cuprins:

„c) spalier vertical cu stâlpi din metal zincat (și/sau din metal similar = Korten) și/sau din lemn, în orice combinație, cu cel puțin 4 etaje de sârmă zincată, elemente de fixare și tensionare a stâlpilor frunțași, elemente de fixare și de tensionare a sârmelor – 100 mii lei/ha”;

la subpunctul 8) litera b), cuvintele „fermier microgospodărie” se substituie cu textul „fermier-gospodărie”;

12) punctul 46 se completează cu subpunctul 3) cu următorul cuprins:

„3) cu soiuri de struguri de selecție nouă și autohtone pentru vin sau plantația viticolă supusă reconversiei cu soiuri de struguri pentru vin a căror listă este aprobată de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, la propunerea Oficiului Național al Viei și Vinului – cu 20,0 mii lei/ha.”;

13) la punctul 47, subpunctul 7) se abrogă;

14) la punctul 48, primul enunț va avea următorul cuprins: „Obligațiile născute din actul administrativ de subvenționare se sting la împlinirea a 5 ani de la emiterea sa, cu excepția plantațiilor viticole subvenționate, pentru care termenul minim de exploatare este de cel puțin 1/2 din termenul mediu de exploatare.”;

15) la punctul 52, subpunctul 6) se completează cu textul „/șap”;

16) la punctul 63 subpunctul 1), cuvintele „fermierul este înregistrat în Registrul vitivinicol” se substituie cu cuvintele „fermierul a înregistrat unitatea vitivinicolă în Registrul vitivinicol”;

17) la punctul 66 subpunctul 4), cuvintele „sau provizoriu” se exclud;

18) la punctul 70, subpunctul 1) se completează cu cuvintele „sau al procesării produselor de origine vegetală;

19) la punctul 85 subpunctul 4), cuvintele „sau de înregistrare provizorie” se exclud;

20) punctul 89:

la subpunctul 1) litera c) și la subpunctul 2) litera b), textul „pe o perioadă de cel puțin 5 ani, calculați începând cu anul depunerii cererii de solicitare a subvenției” se exclude;

21) la punctul 93 subpunctul 1) litera b), cuvintele „fermier microgospodărie” se substituie cu textul „fermier-gospodărie”;

22) punctul 96:

la subpunctul 1), după textul „gaz,” se introduce textul „energie electrică,”;
la subpunctul 2), cuvintele „și echipament de alimentare cu energie electrică” se exclud;

23) denumirea secțiunii a 13-a va avea următorul cuprins:

„Secțiunea a 13-a

Stimularea dezvoltării agroturismului și/sau a turismului vitivinicol”;

24) punctul 102 va avea următorul cuprins:

„**102.** *Domeniul de intervenție: dezvoltarea pensiunilor agroturistice*, așa cum este definită în punctul 7 din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 643/2003 cu privire la aprobarea Normelor metodologice și criteriilor de clasificare a structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare și de servire a mesei, *sau a turismului vitivinicol*, prin construcția, reconstrucția, modernizarea, dotarea sau amenajarea acestora.”;

25) punctul 105 va avea următorul cuprins:

„**105.** Lista utilajului, a echipamentului tehnologic sau a materialelor de construcție, pentru investițiile efectuate conform punctului 102, este prevăzută în anexa nr. 13.”;

26) la punctul 112 subpunctul 7), textul „ , calculați începând cu anul precedent celui de depunere a cererii de subvenționare” se exclude;

27) la punctul 118, după cuvintele „lanțului de” se introduce textul „producere,”;

28) la punctul 125, textul „în 3 tranșe” se exclude;

29) la punctul 128 în partea introductivă, textul „Beneficiarul asigură menținerea obiectului subvenționării pe o perioadă de 5 ani” se substituie cu textul „Obligațiile născute din actul administrativ de subvenționare se sting la împlinirea a 5 ani”;

30) în anexa nr. 2 la Regulament:

denumirea Listei se completează cu textul „și/sau pe suprafețele legumicole”;

la punctul 1, subpunctul 2) se completează cu literele c) și d) cu următorul cuprins:

„c) combină autopropulsată pentru recoltarea legumelor;

d) combină tractată pentru recoltarea legumelor.”;

la punctul 2:

subpunctul 1) se completează cu literele ț)-v) cu următorul cuprins:

„ț) mașini agricole pentru bilonare și rebilonare a legumelor;

u) mașini agricole pentru mulcire la cultivarea legumelor;

v) mașini de plantat legume.”;

subpunctul 2) se completează cu literele aa) și bb) cu următorul cuprins:

„aa) utilaj și echipament pentru producerea și introducerea compostului în sol;

bb) cărucioare/remorci pentru transportarea containerelor.”;

31) se completează cu anexa nr. 3¹ cu următorul cuprins:

„Anexa nr. 3¹
la Regulamentul privind măsurile și condițiile
specifice de eligibilitate pentru subvenționarea
investițiilor din Fondul național de dezvoltare
a agriculturii și mediului rural

Aprobat

Administratorul plantației pomicole

(numele și prenumele)

(semnătura)

" ____ " _____ 20__

ACT

**privind darea în exploatare a sistemului de suport în plantațiile pomicole tinere/
a sistemului modernizat de suport în plantațiile pomicole și/sau pe suprafețele legumicole**

din _____ 20__

Comisia, în componența (numele și prenumele, funcția membrului):

1. _____

2. _____

....

X _____,

a întocmit prezentul Act, prin care se confirmă că fermierul

(denumirea completă, sediul juridic/domiciliul)

1) **a instalat**, în perioada _____, sistemul de suport _____

(denumirea sistemului)

cu stâlpi din _____ :
(denumirea materialului)

a) în plantația pomicolă tânără, înființată în anul _____, anul de vegetație _____, cu suprafața utilă de _____ ha, conform proiectului de înființare a plantației pomicole, cu cifra _____, elaborat de _____, în anul _____;
(denumirea entității care a elaborat proiectul)

b) pe suprafața _____ ha însămânțată cu legume, conform proiectului de înființarea cu cifra _____, elaborat de _____, în anul _____;
(denumirea entității care a elaborat proiectul)

2) a modernizat:

a) sistemul existent de suport _____,
(denumirea sistemului)

cu stâlpi din _____,
(denumirea materialului)

din plantația pomicolă, înființată în anul _____, cu suprafața utilă de _____ ha,

în sistem de suport

_____,
(denumirea sistemului)

cu pari din _____,
(denumirea materialului)

conform schiței de proiect elaborate de _____,
(denumirea entității care a elaborat proiectul)

în anul _____;

b) sistemul existent de suport _____,
(denumirea sistemului)

cu stâlpi din _____,
(denumirea materialului)

pe suprafața _____ ha însămânțată cu legume, înființat în anul _____,

în sistem de suport _____,
(denumirea sistemului)

cu pari din _____,
(denumirea materialului)

conform schiței de proiect elaborate de _____,
(denumirea entității care a elaborat proiectul)

în anul _____.

Conform proiectului/schiței de proiect (*se va sublinia*), sistemul de suport
cu stâlpi din _____

(denumirea sistemului)

este constituit din:

a) stâlpi frunzași _____ bucăți;

b) stâlpi intermediari _____ bucăți;

c) suporturi individuale (tutori) din _____,
(denumirea sistemului)

în cantitate de _____ bucăți;

d) sârme instalate în număr de _____, conform formulei (se va specifica pe etaje. Ex: 1+2+2+2) în cantitate de _____ kg;

- e) ancore de fixare a stâlpilor frunțași _____ bucăți;
 f) elemente de fixare a stâlpilor frunțași la ancore _____ bucăți;
 g) lacăte de tensionare a sârmelor _____, în cantitate de _____ bucăți.
 (tipul)

Sistemul de suport _____
 (denumirea sistemului)

este instalat integral în conformitate cu prevederile proiectului/schiței de proiect (se va sublinia) pentru înființarea/modernizarea (se va sublinia) sistemului de suport.

Membrii Comisiei:

 (nume, prenume, semnătura)

”;

 (nume, prenume, semnătura)

32) în anexa nr. 4 la Regulament:

la punctul 2:

subpunctul 1) se completează cu litera l) cu următorul cuprins:

„l) grapă cu discuri.”;

subpunctul 2) se completează cu litera t) cu următorul cuprins:

„t) grapă cu discuri.”;

33) în anexa nr. 6 la Regulament:

la punctul 3, subpunctul 1) se completează cu litera zzz) cu următorul cuprins:

„zzz) bazine flexibile pentru depozitarea dejecțiilor lichide pentru fermentare.”;

34) în anexa nr. 7 la Regulament la punctul 2 subpunctul 1), litera n) se completează cu cuvintele „și suport pentru butoaie din stejar”;

35) în anexa nr. 8 la Regulament:

la punctul 2, subpunctul 2) se completează cu litera cc) cu următorul cuprins:

„cc) mese din inox pentru scoaterea de sâmburi, semințe.”;

la punctul 3 subpunctul 1) litera a), textul „încărcător frontal, aruncător de semințe, batoză” se substituie cu textul „încărcător frontal autopropulsat, aruncător de semințe, batoză”;

36) în anexa nr. 9 la Regulament:

la punctul 2 subpunctul 1):

litera a) va avea următoarea denumire:

„a) Utilaje și echipamente de recepție, răcire și stocare a laptelui pentru fabricarea de brânzeturi afumate, camere de afumat.”;

litera b) se completează cu următoarea poziție:

„unități de procesare de tip boxe cu capacitate maximă de 0,5-2,0 tone.”;

37) în anexa nr. 12 la Regulament, tabelele 3 și 4 se exclud;

38) denumirea anexei nr. 13 la Regulament va avea următorul cuprins:

**„LISTA
utilajului, a echipamentului tehnologic sau a materialelor
de construcție pentru pensiunile agroturistice
sau a turismului vitivinicol”.**

4. Prezenta hotărâre intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția pct. 2 subpct. 4), 6) și pct. 3 subpct. 2), 3), 4), 7), 8), 9) care vor intra în vigoare la expirarea a 6 luni de la data publicării.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul agriculturii
și industriei alimentare

Vladimir BOLEA

Ministrul finanțelor

Petru Rotaru

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la modificarea unor
hotărâri ale Guvernului
(implementarea politicii privind subvenționarea în agricultură și mediul
rural)

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (implementarea politicii privind subvenționarea în agricultură și mediul rural) este elaborat de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (în continuare - Ministerul).

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

În anul 2023, în temeiul prevederilor art. 12 lit. c) din Legea nr. 71/2023 cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 134-137, art. 209), Guvernul a aprobat noi mecanisme de subvenționare și condițiile specifice de eligibilitate pentru formele de subvenționare, reglementate prin următoarele acte normative: Hotărârea Guvernului nr. 464/2023 cu privire la aprobarea Regulamentului privind măsurile de subvenționare complementară și condițiile specifice de eligibilitate pentru subvenționarea complementară din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural și abrogarea Hotărârii Guvernului nr. 455/2017 cu privire la modul de repartizare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, cu modificările ulterioare; Hotărârea Guvernului nr. 465/2023 cu privire la aprobarea Regulamentului privind măsurile de subvenționare în avans și condițiile specifice de eligibilitate pentru subvenționarea în avans din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural și la abrogarea unor acte normative și Hotărârea Guvernului nr. 491/2023 cu privire la subvenționarea investițiilor din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural.

În procesul de punere în aplicare a hotărârilor enumerate supra au fost depistate unele neconcordanțe, iar unele din noile norme de subvenționare s-au dovedit a fi inaplicabile.

La fel, în adresa MAIA, în perioada de referință, au parvenit mai multe propuneri de modificare a actelor normative, atât de la subiecți ai subvenționării, cât și din partea Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (în continuare – Agenția), structură organizațională din sfera de competență a Ministerului, responsabilă de gestionarea și controlul Fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural (în continuare - FNDAMR). Motivul fiind că unele din norme/cerințe necesită a fi revăzute și îmbunătățite, inclusiv redacțional.

Prezentul proiect are drept scop eliminarea unor neconcordanțe și cerințe inaplicabile, sporirea clarității și preciziei normelor care reglementează domeniul de subvenționare în agricultură și mediul rural.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul nu conține norme de armonizare a legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul propune operarea unor modificări în următoarele trei Regulamente care reglementează formele de subvenționare „plăți complementare”, „plăți în avans”, „plăți postinvestiție” și „plăți investiții pe etape” din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural.

1. Referitor la Regulamentul privind măsurile de subvenționare complementară și condițiile specifice de eligibilitate pentru subvenționarea complementară din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 464/2023, cu modificările ulterioare, se propun următoarele modificări:

- la punctul 3, subpunctul 1), cuvintele „servicii de formare și consiliere agricolă și rurală” se propun a fi substituite cu cuvintele „servicii de instruire specializate pe tematici specifice măsurilor de subvenționare”, pentru a exclude serviciile de formare și consiliere agricolă și rurală, dat fiind faptul că în Republica Moldova vor fi create camerele agricole, organizații ce vor servi interesele fermierilor în raport cu autoritățile statului, având integrat și sistemul de consultanță agricolă;

- de asemenea, în același context, la punctul 5, subpunctul 7) cuvintele „servicii de consiliere și formare în agricultură” se propun a fi substituite cu cuvintele „servicii de formare în agricultură”;

- la punctul 10, pentru subpunctul 4) se propune un nou cuprins: „4) construcția, reconstrucția, extinderea sau dotarea tehnologică a pensiunilor agroturistice sau a turismului vitivinicol;”. Modificarea se propune pentru a evita dubla finanțare, dat fiind faptul că Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului susține dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii în domeniul turismului, altul decât cel destinat pentru sectorul agricol;

- modificarea propusă la punctul 13 va aduce claritate asupra formulei de calcul, ce urmează a fi aplicată de Agenție la calcularea subvenției. Astfel, indicatorii Rm-rata medie anuală stabilită de Banca Națională a Moldovei la începutul anului în curs de subvenționare și Rd-rata dobânzii conform contractului de credit, împrumut sau leasing se propun a fi excluși, reieșind din faptul că Banca Națională a Moldovei nu stabilește o rată medie anuală la

începutul anului, iar AIPA întâmpină dificultăți în aplicarea formulei. Modificarea va contribui la aplicarea corectă de către AIPA a formulei la calcularea subvenției;

- punctul 14 se propune de abrogat dat fiind faptul că nu mai este aplicabil în contextul noului cuprins al punctului 13;

- punctul 15 se propune de abrogat, dat fiind faptul că, pentru creditele obținute în leasing de la bănci sau de la organizațiile de creditare nebancară, cererile de subvenționare se depun anual și nu după achitarea ultimei rate de leasing și trecerea în proprietate a bunului. Prevederea nu este relevantă la această măsură;

- la măsura de subvenționare „Stimularea utilizării sistemelor de irigare”, la punctul 27, se propune de abrogat subpunctul 3), deoarece darea de seamă pe taxele pentru resurse naturale (forma TRN21), vizată de Serviciul Fiscal de Stat, nu are nici un impact sau relevanță pentru procedura de calcul a subvenției, este inutilă și necesită a fi exclusă ca document solicitat pentru obținerea subvenției. Din același considerent, la același punct se propune de abrogat subpunctul 7) ce privește necesitatea prezentării copiei de pe documentele primare ce confirmă comercializarea producției sau extrase din registrele de depozitare a producției obținute. De asemenea, la același punct, se propune de abrogat și subpunctul 8) ce ține de prezentarea copiei certificatului de înregistrare ca producător de semințe, eliberat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor. Actul în cauză este absolut unul birocratic și inutil, informații despre producătorii de material semincer sunt publicate pe pagina web a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor și respectiv această informație poate fi accesată la necesitatea oricărui solicitant.

- totodată, tot la această măsură, la punctul 28 care reglementează faptul că la cererea de subvenționare, adresată de către Asociația utilizatorilor de apă pentru irigații, se anexează următoarele documente:

„9) darea de seamă pe taxe pentru resurse naturale (forma TRN21), vizată de serviciul fiscal de stat;

10) copia de pe documentele primare ce confirmă comercializarea producției sau extrase din registrele de depozitare a producției obținute, cu excepția plantațiilor multianuale tinere și culturilor agricole destinate producerii de semințe în vederea însămânțării;

11) copia certificatului de înregistrare ca producător de semințe, eliberat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.”, se propune de abrogat subpunctele 9), 10), 11).

Justificarea necesității excluderii acestor prevederi este descrisă supra.

- excluderea textului „pe durata a minimum 5 ani, calculați începând cu anul precedent celui de depunere a cererii de subvenționare” de la punctul 31 subpunctul 5) se propune în vederea facilitării accesării subvenției. Includerea condiției de a fi deținătorul legal al bunurilor imobile pe durata a minimum 5 ani a avut ca scop garantarea gestionării terenului pe perioada conversiei, însă în prezent creează impedimente pentru fermieri de a accesa subvenția în următorii ani, întrucât termenul contractului nu se modifică de către părți în fiecare an. În același timp, de multe ori, proprietarii terenului arendat nu sunt în țară și nu au desemnat un reprezentant care să semneze actele juridice din numele lui. Astfel că, în cazul în care la momentul depunerii cererii de subvenționare, termenul contractului este mai mic de 5 ani această cerere se va respinge. Cu toate acestea, la momentul depunerii cererii nu este important durata contractului, ci faptul deținerii terenului și angajamentului acestuia de a rămâne în sistemul de agricultură ecologică.

Luând în considerare că, conform punctului 31 subpunct 6), fermierul este obligat să se mențină în sistemul de agricultură ecologică pe o perioadă de 5 ani de la încheierea perioadei de conversie, considerăm irelevant dublarea unei prevederi, care în consecință creează impedimente pentru solicitant, termenul de arendă fiind după responsabilitatea solicitantului. Astfel, dovada continuității investiției statului constituie angajamentul asumat de fermier de a se menține în sistemul ecologic pe o perioadă de 5 ani de la încheierea perioadei de conversie;

- în vederea excluderii serviciilor de consiliere din denumirea secțiunii a 8-a, se propune următorul cuprins:

**„ Secțiunea a 8-a
Servicii de formare în agricultură”;**

- la punctul 45, se propune următorul cuprins:

„45. Domeniul de intervenție: creșterea nivelului de pregătire profesională și transferul de cunoștințe prin prestarea serviciilor de instruire specializate pe tematici specifice măsurilor de subvenționare.”, în scopul excluderii subvenționării domeniilor „asistență consultativă la elaborarea planului de afaceri” și „asistență consultativă la formarea setului de documente aferente cererii de subvenționare”, dat fiind faptul că în Republica Moldova vor fi create camerele agricole, organizații ce vor servi interesele fermierilor în raport cu autoritățile statului, având integrat și sistemul de consultanță agricolă;

- din același considerent menționat supra, punctul 47 se propune în redacție nouă, după cum urmează:

„47. Condițiile specifice pentru obținerea subvenției:

1) serviciile de instruire specializate pe tematici specifice măsurilor de subvenționare au fost prestate de prestatorii selectați de către organul central de specialitate;

2) durata instruirii specializate este de minim 40 de ore academice.”;

- în același context, se propune și modificarea de la punctul 48, astfel cuvintele „consiliere și formare în agricultură” se substituie cu cuvintele „instruiri specializate pe tematici specifice măsurilor de subvenționare”;

- la punctul 50, subpunctul 3) se propune cuvintele „după caz” de exclus, deoarece nu sunt relevante, în contextul modificării domeniului de intervenție. Domeniul de intervenție prevede doar serviciile de instruiri specializate pe tematici specifice măsurilor de subvenționare.

2. *Referitor la Regulamentul privind măsurile de subvenționare în avans și condițiile specifice de eligibilitate pentru subvenționarea în avans din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 465/2023, se propun următoarele modificări:*

- urmare a examinării experienței României și solicitărilor parvenite de la mai multe asociații de profil, se propune diminuarea numărului de ore prevăzute pentru obținerea certificatului de instruire de la 48 de ore academice la 40 ore academice, în acest context în tot textul, textul „48 ore”, se substituie cu textul „40 ore”. Propunerea este valabilă pe tot parcursul textului și anume la punctele: 34 subpunct 8); 44 subpunct 4); 53 subpunct 4);

- la punctul 4 subpunctul 4), după textul „constituit/înregistrat” se propune de completat cu textul „începând cu anul 2023”, în vederea specificării la noțiunea „migrant revenit” a perioadei concrete de constituire/înregistrare a persoanei juridice în una dintre formele stabilite de lege;

- la punctul 7, norma care reglementează costurile suportate la elaborarea proiectului investițional, legate de onorariile arhitecților și inginerilor, proiectanților, studiile de fezabilitate, proiectare, materialul de vizibilitate, se propun a fi completate cu cuvintele „sunt eligibile”. Această modificare vine să concretizeze că costurile suportate sunt eligibile, dar și a faptului că, costurile suportate sunt eligibile dar nu mai mult de 10% din costul total al proiectului investițional evaluat pozitiv și autorizat pentru plata subvenției. Astfel, se propune pentru punctul 7 următorul cuprins:

„7. Costurile suportate la elaborarea proiectului investițional, legate de onorariile arhitecților și inginerilor, proiectanților, studiile de fezabilitate, proiectare, materialul de vizibilitate, sunt eligibile, dar nu mai mult de 10% din costul total al proiectului investițional evaluat pozitiv și autorizat pentru plata subvenției.”;

- în scopul îmbunătățirii infrastructurii de acces către exploatațile și entitățile economice aflate în extravilanul localității rurale, la măsura de subvenționare

„Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii economice rurale”, pentru punctul 9 se propune următorul cuprins:

„9. *Domeniul de intervenție*: îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii economice rurale prin:

- 1) construcția sau reabilitarea drumurilor și/sau a podurilor, căi de acces către exploatații sau entități economice care desfășoară activități în mediul rural, amplasate în extravilanul localității rurale;
- 2) construcția sau reabilitarea sistemelor de alimentare cu apă, asigurarea accesului pentru exploatații sau entități economice care desfășoară activități în mediul rural, amplasate în extravilanul localității rurale;
- 3) construcția sau reconstrucția piețelor agroalimentare locale.”.

- punctul 24, subpunctul 6) se propune de abrogat. Necesitatea prezentării copiei actelor ce confirmă cofinanțarea la momentul depunerii cererii de subvenționare nu este necesară, dat fiind faptul că punctul 82 din Regulament prevede că solicitantul prezintă documentele ce atestă disponibilitatea cofinanțării și/sau copia contractului de achiziție, după caz, în termen de 60 de zile de la data notificării privind selectarea acestuia;

- pentru a evita dubla finanțare, dat fiind faptul că Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului susține dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii în domeniul turismului, altul decât cel destinat pentru sectorul agricol, la punctul 27, subpunctul 2) va avea următorul cuprins:

„2) *dezvoltarea pensiunilor agroturistice, așa cum este definită în punctul 7 din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 643/2003, sau a turismului vitivinicol*, prin construcția, reconstrucția, modernizarea, dotarea sau amenajarea acestora.”.

Menționăm că, pentru subvenționare vor fi eligibile pensiunile agroturistice cu o capacitate de cazare până la 40 de persoane.

- se completează cu punctul 33¹ cu următorul cuprins:

„33¹. Pentru proiectele investiționale depuse conform punctului 27, subpunctul 2), se subvenționează utilajul, echipamentul tehnologic sau materialele de construcție, prevăzute în anexa nr. 13 la Regulamentul privind măsurile și condițiile specifice de eligibilitate pentru subvenționarea investițiilor din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 491/2023.”. Completarea se propune în vederea aducerii clarității.

-se propune modificarea punctului 34 subpunct 7), prin substituirea cuvântului „legal” cu cuvântul „solicitantului”. Dat fiind că în conformitate cu prevederile art. 26 alin. (1) din Legea nr. 71/2023 cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural, cererea de subvenționare se depune de către solicitantul de subvenție sau de reprezentantul acestuia. În același context, se

propun și modificările de la punctul 44 subpunctul 2), punctul 53 subpunctul 3), punctul 64 subpunctul 2), punctul 74 subpunctul 4);

- la punctul 61, se propune rectificarea subvenției acordate în cadrul măsurii de subvenționare „Modernizarea exploatațiilor zootehnice”, în context, textul „valoarea de 3,5 mil. lei” se substituie cu textul „valoarea de 2,8 mil. lei”, iar textul „1,5 mil. lei” se substituie cu textul „1,2 mil. lei”, deoarece subvenția constituie 70% din valoarea investiției fără TVA, iar costul total al proiectului investițional este plafonat la 5,0 sau 2,0 mil. lei, cu TVA;

-la punctul 64, se propune abrogarea subpunctului 3), dar totodată se propune completarea cu această normă a punctului 65 subpunctul 3). Deoarece, condiția respectivă privind necesitatea prezentării „copiei- documentului de absolvire a unei instituții de învățământ superior sau profesional tehnic în domeniul zootehniei sau al medicinei veterinare ori a contractului de angajare/prestări servicii, în cazul specialistului care deține acest document. Condiția de dispunere a unui specialist care deține documentul de absolvire a unei instituții de învățământ superior sau profesional tehnic în domeniul zootehniei sau al medicinei veterinare trebuie menținută pe parcursul a 5 ani după obținerea subvenției în cadrul prezentei măsuri” este relevantă pentru a fi prezentată după implementarea proiectului;

-la punctul 70, subpunctul 2) litera a) se propune de abrogat. Motivul abrogării reiese din faptul că, procedura de acreditare reglementată de Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova, în prezent, nu se aplică;

- anexa nr. 1 la Regulament, la punctul 1., se propune un nou cuprins în vederea ajustării criteriilor de selectare în conformitate cu domeniul de intervenție al măsurii.

3. Referitor la Regulamentul privind măsurile și condițiile specifice de eligibilitate pentru subvenționarea investițiilor din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 491/2023, se propun următoarele modificări:

- reducerea numărului de ore prevăzute pentru obținerea certificatului de instruire ca dovadă a deținerii competențelor în domeniu de către administrator sau un angajat. Propunerea este valabilă pe tot parcursul textului și anume la punctele: 18 subpunctul 3); 39 subpunctul 7); 47 subpunctul 9); 66 subpunctul 9); 107 subpunctul 11). Urmare a examinării Programului Național de Dezvoltare Rurală pentru perioada 2014 - 2020 a României și anume Măsura 1 „Transfer de cunoștințe și acțiuni de informare”, Submăsura 1.1. „Sprijin pentru formarea profesională și dobândirea de competente” și solicitărilor

parvenite de la mai multe asociații de profil, se propune reducerea numărului de ore pentru obținerea certificatului de instruire, de la 48 la 40 ore academice;

- substituirea textului „Beneficiarul asigură menținerea obiectului subvenționării pe o perioadă de 5 ani de la data emiterii actului administrativ de subvenționare” cu textul „Obligațiile născute din actul administrativ de subvenționare se sting la împlinirea a 5 ani de la emiterea sa. Propunerea este valabilă pe tot parcursul textului și anume la punctele: 19; 25; 32; 40; 59; 67; 75; 86; 95; 101 și 108. Necesitatea modificării reiese din faptul că prevederea actuală a normei de referință nu este în concordanță cu prevederile art. 24 alin. (2) din Legea nr. 71/2023 cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural. Or, acest din urmă articol, prevede că „Obligațiile prevăzute la alin.(1), cu excepția lit. c), se sting la împlinirea termenelor stabilite de Guvern, în funcție de natura bunurilor, serviciilor sau a lucrărilor și de obiectivele politicii de dezvoltare agricolă și rurală”. Pe când în Regulament această normă este axată pe obligația de a menține obiectul subvenționării, care este mai îngustă decât cea prevăzută de lege. În practica administrativă, Agenția, autoritate responsabilă de gestionarea FNDAMR, inserează în actele administrative, obligațiile prevăzute de art. 24 alin. (1) din Lege. Astfel că textul propus își atinge scopul prevăzut de articolul menționat din Lege;

- îmbunătățirea redacției noțiunii „modernizarea sistemului de suport”, în vederea eliminării unor neclarități și evitării posibilelor interpretări incorecte a noțiunii, se propune specificarea în noțiune a mărimii procentuale (minimum 50%) ce constituie modernizarea sistemelor vechi de suport;

- la fel, se propune completarea noțiunii „sisteme de suport”, după cuvintele „arbuștilor fructiferi,” cu cuvintele „a legumelor,”;

- la punctul 11, se propune expunerea subpunctului 1), în următoarea redacție: „bunurile, serviciile sau lucrările au fost dobândite nu mai târziu de trei ani precedenți celui de depunere a cererii de subvenționare, inclusiv pentru bunurile dobândite în rate;”. Argumentarea este următoare, legalizarea afacerilor în domeniul procesării produselor este legată de obținerea de autorizații, permisiuni, evaluări, gajări și nemijlocit executarea lucrărilor de construcție, montare, dare în exploatare și înregistrare la ASP. Toate acestea acțiuni la rândul său durează în timp și pot fi obținute doar după efectuarea investițiilor. Astfel, un fermier mic sau mediu dă în exploatare investiția în procesare într-o perioadă de timp ce depășește 24-30 de luni, și automat îl plasează în categoria de solicitant neeligibil deoarece în redacția actuală, în pct. 11 subpct. 1) din Regulament, sunt eligibili doar bunurile, serviciile sau lucrările care au fost dobândite nu mai târziu de un an precedent celui de

depunere a cererii de subvenționarecare. Toate acestea creează un cadru nefavorabil pentru investiții durabile în infrastructura de procesare pentru crearea valorii adăugate.

- se propune abrogarea subpunctului 9). Motivul abrogării se impune, întrucât subpunctul 9) este contrar prevederilor art. 18 alin. (2) lit. d) din Legea nr. 71/2023. Potrivit articolului menționat, condiția de acordare a plății postinvestiție este ca solicitantul să fie deținător legal al bunurilor imobile și/sau al părților componente ale acestora în care s-a efectuat investiția. Pe când punctul 11 subpunct 9) fixează termeni pentru deținerea bunurilor imobile și/sau al părților componente. Or, prin această normă se încalcă dreptul de dispoziție a solicitanților asupra bunurilor invocate;

- se propune completarea cu punctul 11¹, cu următorul cuprins: „**11¹**. Nu este eligibil fermierul mijlociu și fermierul mare care în ultimii cinci ani anteriori anului de depunere a cererii de subvenționare au beneficiat de subvenții pentru același domeniu de intervenție.”;

Reieșind din lipsa mijloacelor financiare destinate FNDAMR și în scopul sporirii accesului acordării subvențiilor pentru mai mulți fermieri;

- la punctul 22 subpunct 1), care reglementează condițiile specifice pentru obținerea subvenției la măsura investiții în sisteme și echipamente de irigare, se propune ca termenul de deținere în folosință a terenului pe care se utilizează infrastructura de irigare subvenționată să fie exclus, dat fiind că indiferent la ce moment este efectuată monitorizarea, solicitantul trebuie să dețină teren agricol;

- la punctul 35, se propune îmbunătățirea redacției subpunctului 5), care reglementează condițiile specifice pentru obținerea subvenției în exploatațiile din sectorul vegetal prin excluderea textului „Catalogul comun al soiurilor de viță-de-vie al Uniunii Europene (*The Common Catalogue of Varieties of Vine*)”, ca fiind nerelevante pentru plantațiile pomicele descrise la această secțiune;

- tot la punctul 35 se propune abrogarea normei privind necesitatea prezentării autorizației de mediu pentru folosința specială a apei la irigare – în cazul plantației în care este condiționată instalarea sistemului de irigare. Necesitatea este dictată de faptul că agricultorii nu pot obține autorizația de mediu pentru folosința specială a apei din surse subterane din considerentul că la 29 ianuarie curent, a intrat în vigoare Legea 352/2023 pentru modificarea Legii apelor nr. 272/2011. Prin această lege, a fost modificat art. 45 din Legea apelor, ce reglementează folosința apelor subterane, inclusiv ținând cont că Regulamentul cu privire la folosința apelor subterane pentru irigarea prin picurare a terenurilor agricole ocupate cu culturi horticole, aprobat prin

Hotărârea Guvernului nr. 635/2020, nu mai este aplicabil. Tot în acest context, se propune abrogarea subpunctului 15) de la punctul 43;

- se propune completarea cu un punct nou 35¹ care va reglementa condițiile specifice pentru obținerea subvenției pentru instalarea sau modernizarea sistemelor de suporturi la cultivarea legumelor. În perioada anilor 1980-1990, cultivarea legumelor pe terenuri deschise a fost un segment de activitate agricolă și respectiv o ramură a economiei pentru țara noastră destul de dezvoltată. Astfel, datorită cultivării legumelor pe câmp deschis o dezvoltare sporită a avut industria de prelucrare și procesare a legumelor, Moldova în perioada menționată a fost unul din cei mai mari producători de legume în stare proaspătă cât și conservate din spațiul ex-sovietic, având în acest sens și condițiile climaterice prielnice cultivării legumelor. Cu toate că sectorul dat este unul important, acesta în ultimii 30 de ani, a fost delăsător din mai multe motive atât sociale cât și economice: lipsa sau distrugerea elementelor de procesare din lanțul de producere; insuficiența resurselor financiare și politicilor sectoriale de susținere a legumicultorilor; lipsa forței de muncă; necompetitivitatea, neprotejarea producătorului autohton. Modificările propuse vor motiva fermierii să modernizeze sistemele de suport;

- la punctul 37, care reglementează mărimea subvenției în exploatații din sectorul vegetal, se propun următoarele modificări:

la subpunctul 1), pentru plantațiile perene înființate, se propune completarea cu litera c¹) în următoarea redacție: „de vișin, prun, cireș altoite pe portaltoi generativ, cu densitatea pomilor la hectar de la 660 până la 800 de bucăți – 20 mii lei/ha;”. Argumentare: lipsa portaltoaielor vegetative pentru vișin și necesitatea utilizării pe terenuri dificile a portaltoaielor generative la vișin, prun și la cireș. În țară este deficit de portaltoi vegetativ pentru cireș, vișin și prun. Totodată, acestea sunt costisitoare. Însă, portaltoiul generativ este mai viguros, rezistent prin sistemul radicular, iar livezile pe așa portaltoi nu totdeauna necesită irigare - mai rezistente la secete;

la subpunctul 4, se propune o redacție îmbunătățită a literei f), care reglementează mărimea subvenției pentru echipamentul de protecție instalat sau modernizat în plantația perenă. În acest sens, se propune ca textul „pe gaz (propan/butan)” să fie substituit cu cuvintele „pe combustibili lichizi și solizi”. Actualmente piața oferă o gamă mai largă de tipuri de echipamente antiîngheț bazate pe combustibili lichizi și solizi. Această modificare lărgeste spectrul echipamentului antiîngheț eligibil de subvenționat;

la subpunctul 5) se propune să fie completat cu litera a¹), care va reglementa mărimea subvenției pentru tehnica sau utilajul agricol destinat efectuării lucrărilor pentru recoltarea legumelor, redacția fiind următoare: „a¹) 25% din cost (per unitate), dar nu mai mult de 300 mii de lei per beneficiar, cu excepția platformelor tractate, autopropulsate sau autopropulsate multifuncționale

pentru recoltarea legumelor, pentru care suma maximală constituie 1,5 mil. de lei per beneficiar.”. Mecanizarea procesului de recoltare, utilizarea combinelor tractate sau autopropulsate pentru recoltarea legumelor este unul din cel mai important și costisitor proces pentru legumicultură. Procesul de recoltare nu poate fi mecanizat la toate culturile, dar sunt culturi la care neutilizarea acestui proces le fac necompetitive pe piața atât internă cât și externă. Spre exemplu, utilizarea încărcătorului la ceapa sau combina la cartofi, morcovi, țelina, etc. sporește rentabilitatea cu până la 20% ca profit, cât și diminuează dependența de forța de muncă care este insuficientă în perioada de recoltare. Propunerile respective, precum și cele stipulate în pct. 35¹, vor contribui la transformarea sectorului legumicol din Republica Moldova în unul competitiv și modern;

- la punctul 39, se propune de completat lista documentelor confirmative cu actul privind darea în exploatare a sistemului de suport în plantațiile pomicole tinere, a sistemului modernizat de suport în plantațiile pomicole și/sau pe suprafețele legumicole, iar modelul actului va fi stipulat în anexa nr.3¹. Redacția acestei anexe va fi parte componentă a proiectului de referință. La fel, în contextul propunerii privind completarea cu pct. 35¹ se impune completarea acestei liste cu următorul document, copia raportului 4 - AGR „Totalurile semănatului pentru recoltă”, ca dovadă deținerii de terenuri cu legume irigabile;

- la punctul 43 se propune de abrogat subpunctul 9), deoarece intră în contradicție cu subpunctul 8) al aceluiași punct. Tot la acest punct se propune abrogarea subpunctului 15). Necesitatea este dictată de faptul că agricultorii nu pot obține autorizația de mediu pentru folosința specială a apei din surse subterane din considerentul că la 29 ianuarie curent, a intrat în vigoare Legea 352/2023 pentru modificarea Legii apelor nr. 272/2011. Prin această lege, a fost modificat art. 45 din Legea apelor, care reglementează folosința apelor subterane, inclusiv ținând cont că Regulamentul cu privire la folosința apelor subterane pentru irigarea prin picurare a terenurilor agricole ocupate cu culturi horticole, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 635/2020, nu mai este aplicabilă;

- modificarea unor subpuncte la punctul 45, care reglementează mărimea subvenției privind investiția efectuată în exploatații din sectorul viticol, și anume la subpunctul 4) se propune expunerea în redacție nouă a literei c), inclusiv completarea acestuia cu litera c¹). Deci, la subpunctul 4): litera c) va avea următorul cuprins: „c) spalier vertical cu stâlpi din metal zincat (și/sau din metal similar = Korten) și/sau din lemn, în orice combinație, cu cel puțin 4 etaje de sârmă zincată, elemente de fixare și tensionare a stâlpilor frunțași, elemente de fixare și de tensionare a sârmelor - 100 mii lei/ha;”;

iar litera c¹) va avea următorul cuprins: „c¹) spalier vertical pentru forma butucului Cordon speronat cu creșterea liberă a lăstarilor: cu stâlpii frunțași din

lemn și/sau metal zincat; stâlpii mijlocași din metal zincat (și/sau metal similar = Korten) și/sau metal negru, 1-2 etaje de sârmă (inox și/sau zincată); elemente de fixare și tensionare a stâlpilor frunțași; elemente de fixare și de tensionare a sârmelor - 100 mii lei/ha;”;

În prezent, din cauza lipsei forței de muncă, este foarte important ca plantațiile viticole cu soiuri pentru vin să fie asigurate cu un sistem de suporturi modern, care ar permite mecanizarea maximă a lucrărilor de exploatare a acestora. Pentru informare – în RM gradul de mecanizare în viticultură este de numai cca 6-8%, iar în țările cu o viticultură modernă acest indicator este de cca 65-80%.

Modificarea propusă, prin literele c) și c¹) va asigura montarea, în plantațiile viticole, a două sisteme de suporturi, care vor permite mecanizarea maximă a lucrărilor de exploatare a plantațiilor viticole în conformitate cu bunele practici, precum și vor asigura executarea la timp și calitativă a tuturor agro-procedeelelor în plantațiile viticole, care în final, vor avea un impact foarte pozitiv asupra calității produselor vitivinicole moldovenești.

Pe de altă parte, suma investițiilor capitale, inclusiv cheltuielile aferente (manopera cu toate taxele, materialele cu TVA, serviciile de transport, serviciile de montare etc.), obligatorii pentru montarea sistemelor de suport din materialele indicate la literele c) și c¹), la densitatea de cca 3300 vițe/ha, constituie cca 250-270 mii lei/ha. Pentru informare - suma investiției capitale totale, necesare pentru înființarea a 1,0 ha plantație viticolă, cu sistemele de suport indicate la literele c) și c¹), constituie cca 585-625 mii lei/ha.

Subvenționarea cu 100 mii lei/ha (care constituie: cca 37-40% din suma investiției, necesare pentru montarea sistemului de suport; cca 16-17% - din suma investiției capitale, necesare pentru înființarea a 1,0 ha plantație viticolă), va constitui un ajutor minim dar important pentru a face atractivă montarea sistemelor moderne de suport în plantațiile viticole și, care va rezolva mai multe probleme din sectorul vitivinicol al Republicii Moldova (mecanizare maximă, executarea la timp și calitativă a lucrărilor în vii, producerea strugurilor calitativi și la prețuri competitive, producerea produselor vitivinicole calitative și la prețuri competitive, etc);

- totodată, ținând cont că, prin proiect prevederea de la punctul 45 subpunct 4) litera c) se expune în redacție nouă, se propune ca și prevederea de la subpunct 6) litera c) să se expună în redacție nouă. Astfel, subpunctul 6) litera c) va avea următorul cuprins:

„c) spalier vertical cu stâlpi din metal zincat (și/sau din metal similar = Korten) și/sau din lemn, în orice combinație, cu cel puțin 4 etaje de sârmă zincată, elemente de fixare și tensionare a stâlpilor frunțași, elemente de fixare și de tensionare a sârmelor - 100 mii lei/ha;”;

- tot la acest punct, la subpunctul 8) se propune o modificare de ordin tehnic, și anume cuvântul „microgospodărie” se substituie cu cuvântul „gospodărie”. Această propunere este valabilă și pentru punctul 93 subpunctul 1) litera b);

- la punctul 46, se propune completarea cu un subpunct nou. Pentru fermierii care înființează plantații viticole cu soiuri de struguri de selecție nouă și autohtone pentru vin sau plantația viticolă supusă reconversiei cu soiuri de struguri pentru vin, se propune ca aceștia să beneficieze de subvenții majorate cu 20,0 mii lei/ha. Așa dar, se propune următoarea redacție a subpunctului nou: „3) cu soiuri de struguri de selecție nouă și autohtone pentru vin sau plantația viticolă supusă reconversiei cu soiuri de struguri pentru vin a căror listă este aprobată de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, la propunerea Oficiului Național al Viei și Vinului - cu 20,0 mii lei/ha.”. Scopul modificării este de a cointeresa fermierii să înființeze plantații viticole destinate producerii produselor vitivinicole cu Indicație Geografică Protejată (IGP) și, mai mult, cu Denumire de origine protejată (DOP), precum și cu soiuri care le solicită piața și cu care sunt plantate suprafețe mici – soiuri autohtone etc.;

- la punctul 47 subpunct 7), se propune excluderea necesității prezentării dovezii actelor translativ de proprietate ori dovada notării sau înregistrării actului juridic de transmitere în folosință – pentru terenurile agricole consolidate. În procesul de punere în aplicare a Regulamentului, s-a constat inoportună prezentarea acestora. La fel, la punctul 66 subpunct 4) și punctul 85 subpunct 4), se propune excluderea normei privind necesitatea prezentării documentelor provizorii pentru că norma prevede prezentarea copiei certificatului de înmatriculare. Astfel, prezentarea certificatului provizoriu este inoportun;

- la punctul 48, se propune expunerea primei propoziție în următoarea redacție: „Obligațiile născute din actul administrativ de subvenționare se sting la împlinirea a 5 ani de la emiterea sa, cu excepția plantațiilor viticole subvenționate, pentru care termenul minim de exploatare este de cel puțin 1/2 din termenul mediu de exploatare.”. Excepția pentru plantațiile viticole vine în contextul de a aduce în concordanță redacția punctului respectiv cu art. 12 alin. (2) din Legea viei și vinului nr. 57/2006, potrivit căruia în cazul beneficierii de subvenții de stat la înființarea plantațiilor viticole, termenul minim de exploatare a viilor este de cel puțin 1/2 din termenul mediu de exploatare;

- se propune îmbunătățirea redacției a condițiilor de subvenționare care reglementează măsura investiții în exploatații zootehnice. La punctul 52 subpunct 6) se propune de a fi completat cu textul; „/țap”;

- la punctul 63 subpunct 1) cuvintele „fermierul este înregistrat în Registrul vitivinicol” se substituie cu cuvintele „fermierul a înregistrat unitatea vitivinicolă în Registrul vitivinicol”. Modificarea se propune pentru a aduce redacția subpunctului în conformitate cu Legea viei și vinului nr. 57/2006.

- la punctul 70, subpunctul 1) se completează cu cuvintele „sau al procesării produselor de origine vegetală” în vederea ajustării condiției conform domeniului de intervenție;

- la punctul 89 care reglementează condițiile specifice pentru obținerea subvenției la măsura investiții în tehnologii de lucrare a solului, se propun unele modificări pentru ambele metode de lucrare a solului: convențională și de conservare. Astfel, la subpunctul 1) litera c) și respectiv, la subpunctul 2) litera b) se propune excluderea textului ”pe o perioadă de cel puțin 5 ani, calculați începând cu anul depunerii cererii de solicitare a subvenției”. Propunerea reiese din contextul că solicitantul are obligația să respecte condițiile de eligibilitate și criteriile de evaluare care au stat la baza deciziei de acordare a subvenției sau încheierii contractului administrativ de subvenționare și dispozițiilor adiționale pe un termen stabilit de Guvern, precum și în condițiile art. 24 alin. (1) și (2) din Legea nr. 71/2023 cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural;

- la punctul 96, subpunctul 1), se propune după textul „gaz,” de completat cu textul „energie electrică,” dat fiind faptul că investiția reprezintă nu numai echipament dar și un șir de lucrări de construcție, iar la subpunctul 2), cuvintele „și echipament de alimentare cu energie electrică”, se exclud. Modificarea va spori eficiența și claritatea procesului de subvenționare și va încuraja investițiile durabile în sector;

-la punctul 102, se propune modificarea domeniului de intervenție, în următoarea redacție „dezvoltarea pensiunilor agroturistice așa cum este definită în punctul 7 din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 643/2003, sau a turismului vitivinicol, prin construcția, reconstrucția, modernizarea, dotarea sau amenajarea acestora”.

Menționăm că, pentru subvenționare vor fi eligibile pensiunile agroturistice cu o capacitate de cazare până la 40 de persoane.

-tot în acest context se impune modificarea punctului 105, în care este stipulată denumirea Listei utilajului, a echipamentului tehnologic sau a materialelor de construcție, pentru investițiile efectuate conform punctului 102;

- la punctul 112, subpunctul 7) cuvintele „calculați începând cu anul precedent celui de depunere a cererii de subvenționare”, se exclud; Motivul abrogării se impune, întrucât subpunctul 9) este contrar prevederilor art. 19 alin. (2) lit. f) din Legea nr. 71/2023. Potrivit articolului menționat, condiția de acordare a plății investiții pe etape este că solicitantul să fie deținător legal al bunurilor imobile și/sau al părților componente ale acestora în care s-a efectuat investiția. Pe când punctul 112 subpunct 7) fixează termeni pentru deținerea bunurilor imobile și/sau al părților componente. Or, prin această normă se încalcă dreptul de dispoziție a solicitanților asupra bunurilor invocate;

- la punctul 118, după cuvintele „lanțului de” se completează cu cuvântul „producere”, în vederea ajustării punctului în conformitate cu denumirea Secțiunii a 4-a Investiții în producerea, prelucrarea sau comercializarea produselor din sectorul zootehnic;

-la punctul 125, textul „în 3 tranșe”, se propune de exclus pentru că nu este relevant;

- la punctul 128 se propune ca prima propoziție „Beneficiarul asigură menținerea obiectului subvenționării pe o perioadă de 5 ani” să fie substituită cu textul „Obligațiile născute din actul administrativ de subvenționare se sting la împlinirea a 5 ani”. Necesitatea modificării reiese din faptul că prevederea actuală a normei de referință nu este în concordanță cu prevederile art. 24 alin. (2) din Legea nr. 71/2023;

-se propune completarea unor anexe (nr. 2; 4; 6, 7, 8, 9 și 13) la Regulament cu poziții noi, pentru a le aduce în concordanță cu domeniile de intervenție stipulate în Regulamentul de referință:

- anexa nr. 2 la Regulament se propune de a fi completată cu următoarele poziții:

denumirea Listei se completează cu textul „și/sau pe suprafețele legumicole”; la punctul 1, subpunctul 2) se completează cu literele c) și d) cu următorul cuprins:

„c) combină autopropulsată pentru recoltarea legumelor;

d) combină tractată pentru recoltarea legumelor.”;

la punctul 2:

subpunctul 1) se propune a fi completat cu literele ț)-v) cu următorul cuprins:

„ț) mașini agricole pentru bilonare și rebilonare a legumelor;

u) mașini agricole pentru mulcire la cultivarea legumelor;

v) mașini de plantat legume.”;

subpunctul 2) se propune a fi completat cu literele aa) și bb) cu următorul cuprins:

„aa) utilaj și echipament pentru producerea și introducerea compostului în sol;

bb) cărucioare/remorci pentru transportarea containerelor.”;

-se completează cu anexa nr. 3¹ cu următorul cuprins: ”Anexa nr. 3¹ la Regulamentul privind măsurile și condițiile specifice de eligibilitate pentru subvenționarea investițiilor din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural;

- anexa nr. 4 la Regulament se propune a fi completată cu următoarele poziții:

la punctul 2:

subpunctul 1) se completează cu litera l), cu următorul cuprins:

„l) grapă cu discuri.”

subpunctul 2) se completează cu litera t), cu următorul cuprins:

„t) grapă cu discuri.”;

-anexa nr.6 la Regulament, la punctul 3, subpunctul 1) se propune a fi completată cu litera zzz) cu următorul cuprins:

„zzz) bazine flexibile pentru depozitarea dejecțiilor lichide pentru fermentare.”;

- anexa nr. 7 la Regulament, la punctul 2 subpunctul 1) litera n) se propune a fi completată cu cuvintele: „și suport pentru butoaie din stejar”;

anexa nr. 8 la Regulament, la punctul 2, subpunctul 2) se propune a fi completată litera cc) cu următorul cuprins:

„cc) mese din inox pentru scoaterea de sâmburi, semințe.”; și

- cu punctul 3, subpunctul 1) la litera a), textul „încărcător frontal, aruncător de semințe, batoză;” se substituie cu textul „încărcător frontal autopropulsat, aruncător de semințe, batoză”;

- la anexa nr. 9 la Regulament, punctul 2, subpunctul 1) litera a) va avea următorul cuprins:

„a) Utilaje și echipamente de recepție, răcire și stocare a laptelui pentru fabricarea de brânzeturi afumate, camere de afumat:”, inclusiv se propune completarea litera b) cu următorul cuprins:

„unități de procesare de tip boxe cu capacitate maximă 0,5 - 2,0 tone.”;

- la anexa nr. 12 la Regulament, se propune excluderea tabelelor nr. 3 și nr. 4, pentru că nu sunt relevante pentru această anexă;

- anexa nr. 13 la Regulament, va avea următorul cuprins: „Lista utilajului, a echipamentului tehnologic sau a materialelor de construcție, pentru pensiunile agroturistice sau a turismului vitivinicol”.

Proiectul prevede ca prezenta hotărâre să intre în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția punctului 2 subpunctele 4), 6) și punctului 3 subpunctele 2), 3), 4), 7), 8), 9), care vor intra în vigoare la expirarea a 6 luni de la data publicării. Această excepție reiese din articolul 6 aliniatul (2) din Legea nr.71/2023 cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural.

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului nu necesită alocarea unor sume de bani suplimentare din contul bugetului de stat și se va realiza în limita mijloacelor financiare ale FNDAMR, aprobat anual prin Legea bugetului de stat.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

În temeiul prevederilor art. 13 alin (2) lit. m) din Legea nr. 71/2023 cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural, odată cu aprobarea prezentului proiect, urmează a fi ajustate unele acte departamentale ale Ministerului. Ca urmare a adoptării proiectului de hotărâre elaborat nu va fi necesar modificarea sau abrogarea altor acte normative.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțurile privind inițierea elaborării proiectului hotărârii Guvernului cu privire la modificarea actelor normative care reglementează mecanismele de subvenționare în domeniul agriculturii și mediului rural din FNDAMR, au fost publicate, la data de 20.09.2023 și la data de 27.11.2023, pe pagina web oficială a Ministerului, rubrica ”Transparența decizională”/Proiecte de documente și pe portalul guvernamental www.particip.gov.md.

<https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului-hotararii-guvernului-pentru-modificarea-unor-hotarari-ale-guvernului-hotararea-guvernului-nr-4642023-cu-privire-la-regulamentul-privind-masurile-de-subventionare-complementara-si-conditiile-specifice-de-eligibilitate-pentru-subventionarea-complementara-si-hotararea-guvernului-nr-4652023-cu-privire-la-aprobarea-regulamentului-privind-masurile-de-subventionare-in-avans-si-conditiile-specifice-de-eligibilitate-pentru-subventionarea-in-avans-din-fondul-national-de-dezvoltare-a-agriculturii-si-mediului-rural/11553>;

<https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului-hotararii-guvernului-pentru-modificarea-regulamentului-privind-masurile-si-conditiile-specifice-de-eligibilitate-pentru-subventionarea-investitiilor-din-fondul-national-de-dezvoltare-a-agriculturii-si-mediului-rural-aprobat-prin-hotararii-guvernului-nr-4912023/11173>;

La data de 25.09.2023, Ministerul a organizat ședința de lucru cu reprezentanții asociațiilor de profil în cadrul căreia au fost discutate deficiențele întâmpinate de către unii subiecți ai subvenționării în procesul de aplicare a actelor

normative care reglementează mecanismele de subvenționare în domeniul agriculturii și mediului rural. Astfel, în proiect sunt reflectate mai multe propuneri agreeate de părți în cadrul ședinței. La fel, în procesul de elaborare a proiectului de hotărâre s-a ținut cont de propunerile și sugestiile parvenite în adresa Ministerului, în perioada stabilită pentru recepționarea propunerilor de modificare a actelor normative vizate.

La data de 8 februarie 2024 a fost plasat anunțul de inițiere a elaborării analizei impactului de reglementare, care a fost plasat pe pagina web a Ministerului www.maia.gov.md, compartimentul Transparența decizională la rubrica Proiecte de documente și pe portalul guvernamental www.particip.gov.md.
<https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-cu-privire-la-initierea-elaborarii-analizei-impactului-de-reglementare-asupra-proiectului-hotararii-guvernului-cu-privire-la-modificarea-unor-hotarari-ale-guvernului-implementarea-politicii-privind-subventionarea-in-agricultura-si-mediul-rural/12011>

La data de 15 februarie 2024, analiza impactului de reglementare, a fost plasată pentru consultări publice, pe pagina web a Ministerului, compartimentul Transparența decizională la rubrica Proiecte de documente și pe portalul guvernamental .

<https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-consultarilor-publice-asupra-analizei-impactului-de-reglementare-asupra-proiectului-hotararii-guvernului-cu-privire-la-modificarea-unor-hotarari-ale-guvernului-implementarea-politicii-privind-subventionarea-in-agricultura-si-mediul-rural/12042>

La data de 16.04.2024, a fost plasat anunțul de consultare a proiectului de act normativ, pe pagina web oficială a Ministerului, rubrica „Transparența decizională”/Proiecte de documente și pe portalul guvernamental www.Particip.gov.md,

<https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-consultarilor-publice-asupra-proiectului-hotararii-de-guvern-cu-privire-la-modificarea-unor-hotarari-ale-guvernului-implementarea-politicii-privind-subventionarea-in-agricultura-si-mediul-rural/12379>

Proiectul de hotărâre a fost ajustat conform propunerilor parvenite de la instituțiile de resort, asociații, cu reflectarea acestora în sinteza obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor).

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul de hotărâre a fost expus expertizei anticorupție în conformitate cu art. 35 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și expertizat cu lipsă de obiecții.

Concluziile expertizei anticorupție: În procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de

prevederile art.8 lit. a)-d) al Legii nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional.

Implementarea prevederilor propuse, poate contribui la realizarea interesului public vizat de proiect, fapt care nu este detrimentul interesului public general (în sensul prevăzut de prevederile Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017).

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Acest proiect nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul a fost supus expertizei juridice de către Ministerul Justiției conform avizelor nr. 04/2-4063 din 30.04.2024 și nr. 04/2-4814 din 24.05.2024. Propunerile pe marginea proiectului au fost examinate și incluse în proiect, respectiv în sinteza obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor).

11. Constatările altor expertize

Analiza impactului de reglementare asupra proiectului hotărârii Guvernului cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (implementarea politicii privind subvenționarea în agricultură și mediul rural) a fost examinată și susținută condiționat de către Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător la 27 februarie 2024. Proiectul de hotărâre a fost examinat și susținut condiționat de către Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător la 16 aprilie 2024. Recomandările Grupului de lucru au fost luate în considerație.

Viceprim-ministru,
ministru

Vladimir BOLEA

SINTEZA
obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la modificarea unor
hotărâri ale Guvernului
(implementarea politicii privind subvenționarea în agricultură și mediul rural)
(nr. unic 313/MAIA/2024)

Participantul la avizare (expertizare)/ consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
AVIZAREA I		
<p>Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător (ședință online) din 16 aprilie 2024 nr. 38-78-4636 din 24.04.2024</p>	<p>Propuneri de modificare a Regulamentului privind măsurile de subvenționare complementară și condițiile specifice de eligibilitate pentru subvenționarea complementară din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 464/2023. Proiectul prevede modificări la punctul 10, subpunctul 4) din Regulament - se propune ca creditul investițional se fie folosit pentru construcția, reconstrucția, extinderea sau dotarea tehnologică a pensiunilor agroturistice sau a turismului vitivinicol. Prevederile subpunctului respectiv au fost modificate recent prin Hotărârea de Guvern nr. 831 din 01.11.2023 cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului și la abrogarea unei hotărâri a Guvernului (facilitarea activității mediului de afaceri). Dacă în varianta inițială a Regulamentului subvenționare se acorda doar pentru construcția sau dotarea tehnologică a pensiunilor agroturistice, atunci conform Hotărârii de Guvern nr. 831/2023 creditul investițional obținut se va folosi pentru reparația capitală, construcția, reconstrucția, extinderea sau dotarea tehnologică a pensiunilor agroturistice, a caselor rurale, a pensiunilor turistice și a unităților de meșteșug artistic (artizanat) din mediul rural. Astfel, prin Hotărârea de Guvern nr. 831/2023 a fost extins numărul de activități pasibile subvenționării, iar urmare modificărilor propuse în proiect acest număr se va reduce. Analiza de Impact prevede, că modificarea se propune pentru a evita dubla finanțare, dat fiind faptul ca Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenorialului susține dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii in domeniul turismului, altul decât cel destinat pentru sectorul agricol. Aceste afirmații necesită a fi detaliate, totodată explicând de ce a fost exclusă reparația capitală.</p>	<p>Se acceptă. Programul de sprijin pentru dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii în domeniul turismului aprobat prin HG nr. 488/2023 este destinat întreprinderilor micro, mici și mijlocii, definite potrivit prevederilor Legii nr.179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii. Suportul financiar nerambursabil se acordă inclusiv pentru: 1)reconstrucția/mobilarea/echiparea unităților de cazare și/sau de alimentație, precum și a unităților de agrement destinate turismului, ale căror costuri nu trebuie să depășească 50% din valoarea grantului. Conform hotărârii, noțiunea „unități de cazare și/sau de alimentație” semnifică: structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare și servire a mesei, definite conform Hotărârii Guvernului nr.</p>

643/2003 cu privire la aprobarea Normelor metodologice și criteriilor de clasificare a structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare și de servire a mesei. În conformitate cu HG nr. 643/2003, la Tipuri de structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare se includ *pensiune turistică, casă rurală*.

Totodată, în conformitate cu punctul 23 din HG nr. 488/2023, întreprinderile mici și mijlocii care nu dispun de suficiente resurse financiare proprii pentru implementarea proiectului investițional aprobat vor putea acoperi insuficiența de capital din surse creditare. În acest sens, întreprinderile mici și mijlocii pot beneficia, după caz, de o garanție financiară emisă de Fondul de garantare a creditelor pentru întreprinderile mici și mijlocii, în baza Hotărârii Guvernului nr. 709/2022 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea, funcționarea și utilizarea Fondului de garantare a creditelor pentru întreprinderile mici și mijlocii.

Reparația capitală a fost exclusă deoarece reprezintă cheltuieli curente, însă se susțin cheltuielile pentru investiții.

	<p>La p. 4 este prevăzut că prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția subpunctelor 4), 6) la punctul 2 și subpunctelor 3), 7), 8), 9) la punctul 3 din prezenta Hotărâre, care vor intra în vigoare la expirarea a 6 luni de la data publicării. Prevederile art. 56 din Legea 100/2017 cu privire la actele normative stabilesc, că actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării (alin.(1)). Intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată doar în cazul în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărârilor Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau contradicții între actele normative ori dacă există alte circumstanțe obiective (alin. (3)). Pentru a asigura predictibilitate reglementării, recomandăm reformularea punctului 4, fiind prevăzută regula generală de intrare în vigoare a actului normativ - peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial, totodată fiind menținute excepțiile pentru prevederile subpunctelor 4), 6) la punctul 2 și subpunctelor 3), 7), 8), 9) la punctul 3.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Centrul Național Anticorupție nr. 06/2/6815 din 22.04.2024</p>	<p>Prin prezenta, cu referire la proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (implementarea politicii privind subvenționarea în agricultură și mediul rural) (număr unic 313/MAIA/2024), comunicăm următoarele. Potrivit art.25 alin.(1) al Legii integrității nr.82/2017, eficiența cultivării climatului de integritate instituțională și profesională este supusă verificărilor din partea conducătorilor entităților publice, a autorităților anticorupție, a societății civile și mass mediei. În acest sens, în conformitate cu prevederile art.25 alin.(3) lit.a), art.28 alin.(4) al Legii prenotate, expertiza anticorupție, în calitate de măsură de control al integrității în sectorul public, se va efectua doar asupra proiectului definitivat în baza propunerilor și obiecțiilor expuse în procesul de avizare și/sau de consultare a părților interesate. Proiectul propus pentru expertiza anticorupție, nu este însoțit de avizele instituțiilor implicate în procesul de avizare/sinteza recomandărilor recepționate în cadrul consultării publice, fapt ce presupune că ulterior redacția proiectului poate suferi modificări și completări. Urmare celor expuse, solicităm respectuos expedierea în adresa Centrului Național Anticorupție a proiectului definitivat, pentru efectuarea expertizei</p>	<p>Se acceptă.</p>

	anticorupție.	
Ministerul Finanțelor <i>nr. 07/5-03/107/736 din</i> <i>02.05.2024</i>	Ministerul Finanțelor a examinat proiectul de hotărâre cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (implementarea politicii privind subvenționarea în agricultură și mediu rural), și în limita atribuțiilor funcționale, comunică lipsă de propuneri și obiecții.	Se acceptă.
Consiliul Concurenței <i>nr. DJ-06/313-630 din</i> <i>10.05.2024</i>	<p>Plenul Consiliului Concurenței, în cadrul ședinței din 10 mai 2024, a examinat, în temeiul prevederilor art. 39 lit. c) și art. 41 alin. (1) lit. d) ale Legii concurenței nr.183/2012, proiectul hotărârii de Guvern cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului ce vizează implementarea politicii privind subvenționarea în agricultură și mediul rural (număr unic 313/MAIA/2024) și, în limitele competenței sale, comunică următoarele.</p> <p>Proiectul propune operarea unor modificări la Regulamentul privind măsurile de subvenționare complementară și condițiile specifice de eligibilitate pentru subvenționarea complementară din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 464/2023, Regulamentul privind măsurile de subvenționare în avans și condițiile specifice de eligibilitate pentru subvenționarea în avans din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 465/2023 și Regulamentul privind măsurile și condițiile specifice de eligibilitate pentru subvenționarea investițiilor din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 491/2023 prin completarea cu noi domenii de activități economice eligibile pentru subvenționare din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural.</p> <p>Primordial, ținem să comunicăm că în conformitate cu art. 339 alin. (2) din Acordul de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană, regulile ajutorului de stat nu se aplică în domeniul pescuitului, produselor care fac obiectul anexei nr. 1 la Acordul privind agricultura sau altor ajutoare reglementate de Acordul privind agricultura.</p> <p>Astfel, măsurile de sprijin prevăzute de proiect, care nu sunt cuprinse în anexa nr. 1 la Acordul privind agricultura, ratificat prin Legea nr. 218/2001 pentru aderarea Republicii Moldova la Organizația Mondială a Comerțului, sau altor ajutoare reglementate de Acordul privind agricultura și care întrunesc cumulativ condițiile stabilite de art. 3 Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, cum ar fi, fără a se limita la acestea, măsurile prevăzute la pct.1 subpct.3); pct.2 subpct.4), subpct.6) și pct.3 subpct.21) ce vizează modificarea</p>	Se acceptă.

	<p>pct.102, ar putea fi calificate ca măsuri de sprijin reglementate de Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat.</p> <p>În acord cu art. 8 alin. (1) din Legea cu privire la ajutorul de stat nr. 139/2012, orice intenție de a acorda un ajutor de stat sau de a modifica un ajutor existent în baza unui proiect de act juridic trebuie să fie notificată Consiliului Concurenței de către furnizorul și/sau inițiatorul ajutorului de stat, cu excepția ajutoarelor de minimis și a ajutoarelor de stat prevăzute la art. 4 Legea cu privire la ajutorul de stat nr. 139/2012. În caz contrar, acestea pot constitui ajutor ilegal în sensul art.3 alin.(1) din Legea cu privire la ajutorul de stat nr. 139/2012.</p> <p>Respectiv, la implementarea măsurilor de sprijin prevăzute în proiect care cad sub incidența Legii cu privire la ajutorul de stat nr.139/2012, furnizorul/inițiatorul ajutorului de stat/ajutorului de minimis urmează, până la adoptare de către Guvern, să asigure respectarea normelor materiale și procedurale stabilite de către Legea cu privire la ajutorul de stat nr.139/2012 și actele normative ale autorității naționale de concurență și, după caz, să notifice și să raporteze Consiliului Concurenței.</p>	
<p>Congresul Autorităților Locale din Moldova <i>nr. 154 din 29.04.2024</i></p>	<p>Congresul Autorităților Locale din Moldova a examinat adresarea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare nr. 18-69-4167 din 15.04.2024, privind avizarea proiectului hotărârii Guvernului cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (implementarea politicii privind subvenționarea în agricultură și mediul rural) (număr unic 313/MAIA/2024), și comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor la proiectul în cauză, cu excepția sugestiei ce urmează. Considerăm oportună reanimarea corespunzătoare și a hotărârii de Guvern nr. 985/2020, inclusiv pct. 4 din Regulamentul aprobat prin hotărâre, care prevede că: „Prevederile prezentului Regulament se aplică pentru proiectele evaluate și selectate în perioada 2021-2023”. Având în vedere că acest Regulament era unul foarte birocratizat cu formalitățile excesive (de îndeplinit) pentru persoanele eligibile, a diminuat la minim dorința potențialilor beneficiari de a depune actele spre finanțare în aceste condiții. În cazul prelungirii efectelor Regulamentului, aprobat prin hotărârea de Guvern nr. 985/2020, urmează a se lucra ținând în vedere potențialii beneficiari care trebuie să efectueze măsuri de îmbunătățiri funciare, cu asistența necesară în sensul aplicării spre finanțare și îndeplinire a condițiilor. Îmbunătățirea stării solurilor are în general și un interes public al statului ce ține de siguranța alimentară și economia națională durabilă. În acest sens, trebuie cointeresați</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Proiectul de hotărâre nu are tangență cu Hotărârea Guvernului nr. 985/2020 cu privire la aprobarea Regulamentului privind condițiile și procedura de acordare a subvențiilor în avans pentru proiectele investiționale de îmbunătățiri funciare întru implementarea Programului de îmbunătățiri funciare în scopul asigurării managementului durabil al resurselor de sol pentru anii 2021-2025.</p>

	mai mult potențialii beneficiari de a aplica la proiecte, inclusiv de simplificat procedurile birocratice. Este necesară o condiție regulamentară de conlucrare a Agenției Îmbunătățiri Funciare cu beneficiarii pentru a avea rezultate favorabile palpabile.	
Ministerul Justiției <i>nr. 04/2-4063 din</i> <i>30.04.2024</i>	1. La pct. 1 (Hotărârea Guvernului nr. 464/2023): 1) La sbp. 4), în cuprinsul care se propune la formula de la pct. 13 din Regulament, referința la punctele 10 și 11 se va indica cu abreviere, conform uzanțelor.	Se acceptă.
	2) La sbp. 5), textul „punctul 14 și punctul 15” se va substitui cu textul „punctele 14 și 15”.	Se acceptă.
	3) La sbp. 9), în cuprinsul care se propune la pct. 47 sbp. 1), cuvintele „prestatorii selectați de către organul central de specialitate” se vor substitui cu cuvintele „prestatorii de servicii”, or, prevederile enunțate în proiect rezultă din semnificația noțiunii „prestatorii de servicii” indicate la pct. 3 sbp. 1) din Regulament.	Se acceptă.
	2. La pct. 2 (Hotărârea Guvernului nr. 465/2023): 1) Sbp. 1) va avea următorul cuprins: „1) în tot textul, textul „48 de ore” se substituie cu textul „40 de ore”, or, în Regulament este indicat textul „48 de ore” la o singură formă gramaticală (obiecție valabilă și la pct. 3 sbp. 2))	Se acceptă.
	2) Potrivit notei informative, la pct. 4, sbp. 4) după textul „constituit/înregistrat” se propune a fi completat cu textul „începând cu anul 2022”, în vederea specificării la noțiunea „migrant revenit” a perioadei concrete de constituire/înregistrare a persoanei juridice în una dintre formele stabilite de lege. La acest aspect, de către autor se va explica suplimentar, în special, privitor la criteriile care au stat la baza stabilirii termenului „începând cu anul 2022”.	Se acceptă. La baza stabilirii termenului „începând cu anul 2022”, autorul a s-a condus de prevederile <i>Legii nr. 179/2016</i> cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, care prevede, că întreprinderea nou-înregistrată, este – întreprinderea înregistrată conform legislației în vigoare, care nu depășește termenul de un an de la înființare.
	3. La pct. 3 (Hotărârea Guvernului nr. 491/2023): 1) În conformitate cu art. 47 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, pentru actele normative cu caracter temporar, în dispozițiile	Se acceptă parțial. Pct. 3 subpct. 1) a fost modificat și va avea următorul cuprins:

<p>finale se indică și perioada de aplicare sau data de încetare a aplicării actului. Ținând cont de prevederea legală enunțată, dispoziția care se propune la pct. 11 cu care se propune a fi completat Regulamentul: „11 . Prezentul Regulament este valabil până la data de 31 decembrie 2024” se va indica în textul Hotărârii Guvernului nr. 491/2023 ca un punct distinct (spre exemplu, la pct. 5) și nu la pct. 11 din Regulament. Totodată, ținând cont de prevederile art. 73 alin. (2) din Legea nr. 100/2017, norma enunțată se va reformula după cum urmează: „Prevederile Regulamentului menționat la pct. 1 se aplică până la data de 31 decembrie 2024”.</p>	<p>„1¹. Prevederile Capitolului II Măsuri și condiții specifice de subvenționare postinvestiție se aplică până la data de 31 decembrie 2024, cu excepția secțiunii a 7-a și a 10-a destinate doar subiecților subvenționați care au inițiat investițiile în anul 2024.”</p>
<p>2) Potrivit notei informative, se propune îmbunătățirea redacției pct. 35 subpct. 5) care reglementează condițiile specifice pentru obținerea subvenției în exploatarea din sectorul vegetal prin excluderea textului „Catalogul comun al soiurilor de viță-de-vie al Uniunii Europene (The Common Catalogue of Varieties of Vine)”, ca fiind irelevant pentru plantațiile pomicole descrise la această secțiune. Ținând cont de scopul prezentat de autorul proiectului, considerăm oportun ca mențiunea enunțată să fie indicată la Secțiunea a 6-a „Investiții în exploatarea din sectorul vitivinicol”.</p>	<p>Se acceptă. Modificarea propusă se regăsește deja la pct. 43 subpct.8) din HG nr. 491/2023</p>
<p>3) Ținând cont de prevederile art. 52 alin. (3) din Legea nr. 100/2017, la sbp. 9) alineatul al treilea din proiect, textul „subpunctele 12) și 13)” se va substitui cu textul „subpunctele 12) și 13)”</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>4) La cuprinsul care se propune la pct. 45 sbp. 4) lit. c) din Regulament, abrevierea „cca” se va substitui cu cuvântul „circa”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>5) În redacția în vigoare a Regulamentului, prevederile de la sbp. 4) lit. c) și sbp. 6) lit. c) sunt similare. Ținând cont că, prin proiect prevederea de la pct. 45 sbp. 4) lit. c) se expune în redacție nouă, considerăm oportun ca și prevederea de la sbp. 6) lit. c) să se expună în redacție nouă, prin urmare nu este suficient doar excluderea textului „(confectionat și tratat cu antiseptici)”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>6) Prevederea care se propune la pct. 48 în conformitate cu care obligațiile născute din actul administrativ de subvenționare se sting la împlinirea a 5 ani de la emiterea sa, cu excepția plantațiilor viticole subvenționate, pentru care perioada este de 1/3 din durata de funcționare utilă a acesteia, urmează a fi corelată cu prevederea de la art. 12 alin. (2) din Legea viei și vinului nr. 57/2006, în conformitate cu care în cazul beneficiarii de subvenții de stat la înființarea plantațiilor viticole, termenul minim de exploatare a viilor este de cel puțin 1/2 din termenul mediu de exploatare</p>	<p>Se acceptă.</p>

<p>7) În conformitate cu art. 3 pct. 5 din Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, întreprinderile și întreprinzătorii nu sunt obligați să dețină și să aplice ștampila proprie pe înscrisuri de orice natură. În cazul în care legislația prevede necesitatea aplicării ștampilei întreprinderii sau întreprinzătorului, cerința se consideră îndeplinită dacă înscrisul este semnat de persoana împuternicită de întreprindere sau de către întreprinzător. Prin urmare, în parafa de aprobare la Anexa nr. 3¹ la Regulament, se va exclude cuvântul „ștampila”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>8) Potrivit Legii nr. 71/2023 cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural, fermier este persoana fizică sau juridică. Prin urmare, în paranteze, se va indica și adresa persoanei fizice.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Deoarece, potrivit Legii nr. 71/2023 cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural, „fermier este persoană fizică sau juridică ori un grup de persoane fizice sau juridice, indiferent de statutul juridic pe care un astfel de grup și membrii săi îl dețin, a cărei/căror exploatare este situată pe teritoriul Republicii Moldova și care desfășoară activități agricole;”.</p> <p>Astfel, doar persoana fizica care deține gospodărie țărănească sau întreprindere individuală este eligibilă la subvenționare.</p>
<p>9) Prin proiect se propune completarea pct. 1 sbp. 1) din Anexa nr. 4 la Regulament cu lit. l). În acest sens, menționăm că la pct. 1 sbp. 1), ultima literă este litera c). Prin urmare, prin proiect, pct. 1 sbp. 1) se va completa cu lit. d), or, literele urmează a fi indicate în ordine succesivă.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>10) Pentru exprimarea normativă a intenției de scoatere din vigoare a unor prevederi, în cazul elementelor structurale ale actului normativ se utilizează verbul „se abrogă”, iar în cazul eliminării unor cuvinte, sintagme, enunțuri se</p>	<p>Se acceptă.</p>

	<p>utilizează verbul „se exclude”. Totodată, textul „tabelul 3 și 4” se va substitui cu textul „tabelele 3 și 4”. Ținând cont de regula enunțată, la sbp. 28), textul „tabelul 3 și 4 se abrogă” se va substitui cu textul „tabelele 3 și 4 se exclud”.</p>	
	<p>La pct. 4:</p> <p>1) Atenționăm că, în conformitate cu prevederile art. 56 alin. (1) din Legea nr. 100/2017, actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării. În cazul în care se urmărește reducerea perioadei de intrare în vigoare a noilor prevederi, proiectul actului normativ în cauză trebuie să respecte regulile instituite de Legea nr. 100/2017, și anume cele stipulate la art. 56 alin. (3), în temeiul cărora „Intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată doar în cazul în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărârilor Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau contradicții între actele normative ori dacă există alte circumstanțe obiective.”. Potrivit pct. 4 din proiect, prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția subpunctelor 4), 6) la punctul 2 și subpunctelor 3), 7), 8), 9) la punctul 3 din prezenta Hotărâre, care vor intra în vigoare la expirarea a 6 luni de la data publicării. În acest sens, este necesară ca în nota informativă să se demonstreze că, noile prevederi ce urmează să intre în vigoare la data publicării, întrunesc condițiile art. 56 alin. (3) din Legea nr. 100/2017.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Actul normativ va intra în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial, fiind menținute excepțiile.</p>
	<p>2) La referința la elementele structurale se va indica mai întâi numărul punctului, ulterior numărul subpunctului.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>3) Cuvintele „din prezenta Hotărâre” se vor exclude pentru a asigura conformitatea cu art. 55 alin. (4) din Legea nr. 100/2017, ce prevede că „În cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în același act normativ, pentru evitarea reproducerii acesteia, se face trimitere la elementul structural sau constitutiv respectiv, fără a se indica că elementul respectiv face parte din același act normativ”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării nr. 10-1320 din</p>	<p>Cu referire la demersul nr. 08-04/856 din 20.03.2024, referitor la examinarea proiectului de hotărâre cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (implementarea politicii privind subvenționarea în agricultură și mediul rural) (număr unic 313/MAIA/2024), comunicăm următoarele. Organizația pentru</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Deoarece, potrivit art. 23 din Legea nr. 71/2023, porțiunile de grant</p>

24.04.2024	<p>Dezvoltarea Antreprenoriatului (IP ODA) implementează Programul de sprijin pentru dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii în domeniul turismului, care țintește promovarea și facilitarea activităților de turism și antreprenoriat în sectorul turistic și în alte sectoare conexe. Astfel, domeniul de intervenție: susținerea dezvoltării pensiunilor agroturistice sau a turismului vitivinicol este unul eligibil pentru finanțare în cadrul Programului.</p> <p>În acest context, considerăm oportun de a completa lista condițiilor specifice expuse în Regulamentul privind măsurile de subvenționare în avans și condițiile specifice de eligibilitate pentru subvenționarea în avans din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, cu următoarea prevedere: nu sunt eligibile pentru subvenționare costurile de bunuri și servicii ori cota-parte a acestora acoperite de alte programe/proiecte de asistență și/sau subvenții de stat, inclusiv contribuția proprie.</p>	sunt neeligibile.
	Totodată, se propune stabilirea unui mecanism de schimb de informații referitor la proiectele investiționale depuse, în vederea evitării dublei finanțări.	Se acceptă.
Ministerul Educației și Cercetării <i>nr. 07-09/2758 din 24.04.2024</i>	<p>Ministerul Educației și Cercetării a examinat și susține, proiectul hotărârii de Guvern <i>cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (implementarea politicii privind subvenționarea în agricultură și mediul rural)</i> (înregistrat cu număr unic 313/MAIA/2024), autor - Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.</p> <p>Totodată, examinând materialele aferente proiectului hotărârii de Guvern și textul expus în secțiunea <i>Analiza impactului de reglementare asupra proiectului hotărârii cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (implementarea politicii privind subvenționarea în agricultură și mediul rural)</i>, considerăm important să menționăm următoarele obiecții.</p> <p>La compartimentul 3. Identificarea opțiunilor litera b), se propune abrogarea literei a), din subpunctul 2) a pct. 70, făcându-se referire la modificările în conținutul actului normativ – <i>1. Regulamentul privind măsurile de subvenționare complementară și condițiile specifice de eligibilitate pentru subvenționarea complementară din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 464/2023, cu modificările ulterioare</i>, care nu corespunde (include 9 secțiuni și 57 puncte). Astfel, propunerea de abrogare a literei a), din subpunctul 2) a pct.70, se referă la modificările din conținutul altui act normativ - <i>2. Regulamentul privind măsurile de subvenționare în avans și condițiile specifice de eligibilitate pentru subvenționarea în avans din Fondul național</i></p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>În analiza impactului de reglementare asupra proiectului la compartimentul 3. Identificarea opțiunilor, litera b), propunerea de abrogare a literei a), de la subpunctul 2) a punctului 70 se regăsește la <i>punctul 2. Referitor la Regulamentul privind măsurile de subvenționare în avans și condițiile specifice de eligibilitate pentru subvenționarea în avans din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 465/2023.</i></p>

	<p><i>de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 465/2023.</i></p> <p>În contextul motivului de abrogare expus, se necesită claritate în ce privește mecanismul de acreditare a organizațiilor din domeniile cercetării și inovării și instrumentul de evaluare (ultimul nicidecum nu a înlocuit mecanismul de acreditare, după cum a fost stipulat). Așadar, potrivit art. 28 din Codul cu privire la știință și inovare, evaluarea reprezintă un proces de evaluare multicriterială și sistematică a capacităților și performanțelor organizaționale de drept public din domeniile cercetării și inovării și a personalului științific și științifico-didactic al acestora în vederea realizării misiunii asumate și este organizat de Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare în baza Metodologiei de evaluare, care, la moment se elaborează, iar ulterior aprobării, organizațiile de drept public din domeniile cercetării și inovării vor implementa prevederile Metodologiei.</p>	Se ia act.
<p>Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale <i>nr. 21-2376 din 30.04.2024</i></p>	<p>Urmare a examinării proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (implementarea politicii privind subvenționarea în agricultură și mediul rural) (număr unic 313/MAIA/2024), în limitele competențelor funcționale, comunicăm următoarele propuneri de îmbunătățire asupra proiectului.</p> <p><i>Asupra proiectului de hotărâre a Guvernului:</i></p> <p>La pct. 2, subpct. 4) prin care se propune modificarea pct. 9 subpct. 2) al Regulamentului privind măsurile de subvenționare în avans și condițiile specifice de eligibilitate pentru subvenționarea în avans din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 465/2023 după cuvintele „alimentare cu apă” se va completa cu cuvintele „de colectare și după caz, de epurare a apelor uzate”.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Deoarece, acest domeniu de intervenție este destinat unităților administrativ-teritoriale care asigură accesul către exploatațile agricole, dar nu pentru fermieri în cadrul exploatației.</p>
	<p><i>Asupra Notei informative:</i> În vederea îmbunătățirii Notei informative a proiectului, compartimentul nr. 6 Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare, se va completa cu lista actelor normative ce urmează a fi abrogate sau modificate.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Odată cu aprobarea proiectului, nu este necesar modificarea sau abrogarea altor acte normative.</p>
<p>Ministerul Culturii <i>nr. 04/3-09/1266 din 26.04.2024</i></p>	<p>Ministerul Culturii a examinat proiectul de hotărâre cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (implementarea politicii privind subvenționarea în agricultură și mediul rural) și în limita competențelor funcționale, comunică lipsa de obiecții și propuneri.</p> <p>Totodată ținem sa menționăm faptul, că Ministerul Culturii a prezentat spre</p>	<p>Se ia act.</p> <p>Menționăm că, pentru subvenționare vor fi eligibile pensiunile agroturistice cu o capacitate de cazare până la 40 de</p>

	<p>aprobare proiectul hotărârii Guvernului „pentru modificarea Legii nr. 352/2006 cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice în Republica Moldova”, unde noțiunea „<i>structură de primire turistică</i>” va avea următorul conținut:</p> <p>„<i>structură de primire turistică</i> - construcție și/sau amenajare, autorizată conform prevederilor legii, destinată cazării turiștilor și/sau servirii mesei pentru turiști, agrementului pentru turiști, transportului special destinat turiștilor, servicii balneare terapeutice și/sau de recuperare pentru turiști cu serviciile sale aferente. Structurile de primire turistice includ: structuri de primire turistice cu funcțiuni de cazare turistică, structuri de primire turistice cu funcțiuni de alimentație publică, structuri de primire turistice cu funcțiuni de agrement pentru turiști, structuri de primire turistice cu funcțiuni de transport și structuri de primire turistice cu funcțiuni pentru servicii balneare de prevenție, terapeutice și/sau de recuperare, componente integrate în complexe de turism balnear;”</p> <p>și - noțiunea „<i>turism vitivinicol</i>”, după cum urmează:</p> <p>„<i>turism vitivinicol</i> - formă de turism orientată spre descoperirea și degustarea produselor vitivinicole locale, vizitarea obiectivelor turistice, a evenimentelor oenoturistice și a regiunilor vitivinicole, cu scopul de a cunoaște cultura și stilul de viață, tradițiile, inclusiv oenologice ale destinației vizitate”.</p> <p>În acest context, se consideră oportun de a interveni în conținutul proiectului urmare celor enunțate.</p>	persoane.
<p>Ministerul Mediului nr. 13-05/1221 din 02.05.2024</p>	<p>La punctul 3 al proiectului, cu referire la Regulamentul privind măsurile și condițiile specifice de eligibilitate pentru subvenționarea investițiilor din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 491/2023, nu susținem sbpct. 4), prin care se abrogă subpct. 9) al pct. 35 din Regulament și sbpct. 10) al pct. 3 prin care autorul proiectului propune abrogarea subpct. 15) al pct. 43 din Regulament, deoarece excluderea condiției specifice pentru obținerea subvenției, de a deține autorizație de mediu pentru folosința specială a apei la irigare este neîntemeiată. Astfel, pct. 2 sbpct. 8 al Hotărârii Guvernului nr. 491/2023, prevede că gestionarea eficientă a resurselor de apă și extinderea irigației pentru asigurarea rezilienței climatice este unul din obiectivele generale ale politicii statului în agricultură și mediul rural, iar deținerea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei la irigare, confirmă faptul că</p>	<p>Nu se acceptă. Deoarece, necesitatea este dictată de faptul că agricultorii nu pot obține autorizația de mediu pentru folosința specială a apei din surse subterane din considerentul că la 29 ianuarie curent, a intrat în vigoare Legea 352/2023 pentru modificarea Legii apelor nr. 272/2011. Prin această lege, a fost modificat art. 45 din Legea apelor, ce reglementează folosința apelor subterane, inclusiv</p>

	<p>beneficiarul subvențiilor își desfășoară activitatea în condițiile legii. Mai mult ca atât, în conformitate cu prevederile art. 23 alin. (2) lit. c) din Legea apelor nr. 272/2011, expres relevă faptul că, sunt considerate folosință specială a apei activități ca captarea și folosința apei din diferite surse pentru irigare.</p>	<p>ținând cont că Regulamentul cu privire la folosința apelor subterane pentru irigarea prin picurare a terenurilor agricole ocupate cu culturi horticoale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 635/2020, nu mai este aplicabilă. Tot în acest context, se propune abrogarea subpunctului 15) de la punctul 43.</p>
	<p>Suplimentar, la sbpct. 7) al pct. 3, cu referire la subpunctul 3 al noului punct 35¹ propunem după sintagma „legume irigabile” a completa cu sintagma „și autorizație de mediu pentru folosința specială a apei”.</p>	<p>Nu se acceptă. A se vedea argumentarea anterioară.</p>
<p>Asociația Producătorilor și Exportatorilor de Fructe „MOLDOVA FRUCT” <i>nr. 19 din 26.04.2024</i></p>	<p>Exporturile producției horticoale pe toate piețele, dar în deosebi pe piața Uniunii Europene necesită ambalaje circulante calitative și costisitoare (gen Europool sau IFCI, etc). Pentru comercializarea și păstrarea calitativă a producției horticoale în camere frigorifice, agenții economici care exportă sau oferă servicii de păstrare se creditează cu sume mari pentru cumpărarea ambalajelor circulante necesare, la care în ultimii 2 ani sau dublat prețurile. Reșind din cele expuse mai sus, SECȚIUNEA a 2-a Stimularea accesării creditelor investiționale sau pentru mijloace circulante, La p.11, de adăugat: subpunctul 6) Ambalaje circulante pentru producția horticolă.</p>	<p>Nu se acceptă. Sunt mijloace circulante și nu pot fi verificate și identificate în procesul de control, deși sunt scumpe. O ladă de carton tip Europool pentru cireșe (11 kg) costă circa 2,46 euro. La o tonă – 223 euro, la un tir – circa 4 mii euro.</p>
	<p>la Punctul 45, subpunctul 2) de completat: conform cerințelor cererilor de solicitare a sprijinului financiar de la AIPA și/sau planului de afaceri înaintat la băncile comerciale pentru accesarea creditelor în domeniul agricol.</p>	<p>Nu se acceptă. Domeniul de intervenție asistență consultativă la elaborarea planului de afaceri se exclude.</p>
	<p>la Punctul 45 de adăugat 2 aliniat în următoarea redacție: aliniat 4), ”asistență consultativă la elaborarea pachetului de documente în scopul atragerii surselor financiare adiționale din programele naționale și proiectele externe ce acordă sprijin financiar domeniului agricol”; aliniat 5) efectuarea analizelor în laboratoarele specializate a compoziției apei pentru irigare, solului și țesutului vegetal;</p>	<p>Nu se acceptă. Domeniul de intervenție asistență consultativă la elaborarea planului de afaceri se exclude. Secțiunea a 8-a va prevedea doar instruiți specializate pe tematici specifice măsurilor de subvenționare.</p>

	<p>la Punctul 48 de adăugat: „a beneficiat de asistență consultativă la elaborarea pachetului de documente în scopul atragerii surselor financiare adiționale din programele naționale și proiectele externe ce acordă sprijin financiar domeniului agricol</p>	<p>Nu se acceptă. Secțiunea a 8-a va prevedea doar instruiți specializate pe tematici specifice măsurilor de subvenționare.</p>
	<p>Punctul 49 de expus în următoarea redacție: Mărimea subvenției constituie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 50% din costurile suportate pentru serviciile de instruire și consiliere dar nu mai mult de 10000,0 de lei per subiect al subvenționării pe parcursul unui an. 	<p>Nu se acceptă. Secțiunea a 8-a va prevedea doar instruiți specializate pe tematici specifice măsurilor de subvenționare. Astfel, mărimea subvenției de maxim 4000,0 de lei per fermier pe parcursul unui an este doar pentru instruiți.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - 50% din costul analizelor de laborator în laboratoarele specializate a compoziției apei pentru irigare, solului și țesutului vegetal dar nu mai mult de 50 mii lei pe parcursul a 3 ani. 	<p>Nu se acceptă. Secțiunea a 8-a va prevedea doar instruiți specializate pe tematici specifice măsurilor de subvenționare.</p>
<p>Agencia de Intervenție și Plăți pentru Agricultură <i>e-mail 04.04.2024</i></p>	<p>Prin prezenta, aducem la cunoștința Dvs. ca urmare a examinării unor dosare depuse de către producătorii agricoli conform condițiilor și exigențelor Hotărârii Guvernului nr. 464/2023, au fost stabilite unele dificultăți pentru procedura de calcul a sumei subvenției determinate de birocratizarea excesivă a măsurii de sprijin nr. SC 5.3, Stimularea utilizării sistemelor de irigare prin solicitarea unor acte absolut nerelevante măsurii de sprijin și care în unele situații fac imposibil calcularea sumei subvenției.</p> <p>Astfel, conform prevederilor subpct. 1), pct. 25 al Hotărârii Guvernului nr. 464/2023 sunt stabilite condițiile specifice pentru obținerea subvenției, prezentarea rapoartelor privind pomparea apei, în cazul existenței contorului cu sigila autorității administrației publice locale de nivelul întâi, conform punctului 23 subpunctul 2).</p> <p>Însă în realitate Rapoarte privind pomparea apei în cazul existenței contoarelor sigilate de autoritatea publică locală de nivel întâi de fapt nu există în cazul micii irigări. Ba mai mult nu există astfel de contoare care să fie sigilate de autoritățile publice locale pentru că acestea nu au astfel de prerogative sau atribuții.</p>	<p>Se acceptă.</p>

În acest sens în dosarele de subvenționare stabilim contoare sigilate de către agenții economici sau de către companii instalatoare a mai stabilit contoare sigilate de către Red Nord-Vest sau registre de evidență a consumului de apă șampilate de către Inspectoratul ecologic de stat și altele și nici de cum nu am determinat Rapoarte privind pomparea apei bazate pe date din contoare sigilate de către autoritatea publică locală de nivelul întâi.

În contextul dat urmare a observărilor efectuate de către specialiștii AIPA fiecare entitate economică prezintă acte absolut diferite și absolut inacceptabile solicitărilor directe stabilite în prevederile subpct. 1), pct. 25 al HG nr. 464/2023.

Tot în același context conform prevederilor pct. 27 al HG nr. 464/2023, în vederea obținerii subvențiilor, fermierul prezintă următoarele documente:

„3) darea de seamă pe taxele pentru resurse naturale (forma TRN21), vizată de Serviciul Fiscal de Stat;

4) prezentarea datelor de pe contor conform punctul 23 subpunctul 2);

7) copia de pe documentele primare ce confirmă comercializarea producției sau extrase din registrele de depozitare a producției obținute;

8) copia certificatului de înregistrare ca producător de semințe, eliberat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.”.

Urmare a examinării dosarelor de subvenționare s-a stabilit că actele sus menționate nu au absolut nici o relevanță nici pentru procedura de depunere a dosarului, nici o valoare statistică și nici de cum nu au o relevanță pentru procedura de calcul a subvenției având un rol de balasat documentar care necesită spații suplimentare de arhivare fizică cât și electronică.

Conform prevederilor pct. 27, subpct. 3) al HG nr. 464/2023 pentru măsura SC 5.3 au anexate la dosar darea de seamă pe taxele pentru resurse naturale (forma TRN21) pentru luna iulie a anului de subvenționare și include consumul de apă raportat pentru toată gospodăria în perioada de utilizare. De fapt dosarele de subvenționare pentru măsura data au fost depuse la finele lunii septembrie din considerentul că procesul de irigare presupune și lunile iulie, august septembrie. Informațiile din formularul TRN 21 nu au nici un impact sau relevanță pentru procedura de calcul a subvenției pentru generalul proces de subvenționare și sunt inutile și necesită a fi exclus ca document solicita pentru subvenționare.

Cât privește prevederile pct. 27, subpct. 4) al HG nr.464/2023 ce ține de

Nu se acceptă.

<p>prezentarea datelor de pe contor conform pct. 23 subpct. 2) lipsa necesității acestui act este determinat de concluziile prezentate anterior în nota de serviciu ca lipsă de sens, lipsă de transparență și suport juridic a actelor anexate la dosare acestea nefiind acoperite de anumite acte procesuale strict determinate. În contextul dat intervenim cu solicitarea excluderii acestor prevederi ca nerelevante procesului de subvenționare și calculare a subvențiilor.</p>	<p>Deoarece, 0,30 de lei pentru un m³ de apă din care 0,15 bani se duc în bugetul APL, respectiv considerăm oportun de a menține prevederea dată, ca volumele de apă pompată să fie monitorizate, fără sigiliu volumele pot fi contrafăcute</p>
<p>Cât privește prevederile pct. 27, subpct. 7) al HG nr.464/2023 privind necesitatea prezentării copiilor de pe documentele primare ce confirmă comercializarea producției sau extrase din registrele de depozitare a producției obținute le considerăm absolut inutile și lipsite de sens.</p>	<p>Se acceptă. Tinând cont că de 2 ori se prezintă datele către BNS (iulie/octombrie și anual decembrie) culturile se strâng noiembrie, respectiv nu sunt datele despre roadele totale.</p>
<p>Pentru procedura de calcul sunt relevante absolut formularele de raportare 29-agr, a obținerii sporirii randamentului producerii pe terenurile irigate. În cazul dat ași remarca ca unica excepție de la situația modelată ar fi doar cultura de sfeclă de zahăr care se recoltează de obicei în luna noiembrie reieșind din specificul său fapt ce face imposibilă reflectarea datelor despre recoltare în formularul 29-AGR care se prezintă de două ori pe an la 01 iulie și respective la 01 octombrie.</p> <p>Situația în cauză ar fi putut fi soluționată în două modalități:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prin prezentarea suplimentară la dosarul de subvenționare depus al facturilor de transport a sfeclii de zahăr la procesator la finalizarea recoltării - sau recepționarea dosarului în lipsa acestui formulare cu anexarea ulterioară a formularului de raportare 29-agr după prezentarea acestuia către BNS. <p>În opinia noastră prevederea în cauză ar fi necesar de modificat și de formulat una din cele două oportunități menționate mai sus referitor la situația cu sfecla de zahăr.</p>	<p>Nu este clară obiecția.</p>
<p>Cât privește prevederile pct. 27, subpct. 8) al HG nr.464/2023, ce ține de prezentarea copieii certificatului de înregistrare ca producător de semințe, eliberat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor actul în cauză este absolut unul birocratic și inutil din următoarele considerente. Informații despre producătorii de material semincer este publicat pe pagina web al ANSA și respectiv această informație poate fi accesată la necesitatea</p>	<p>Se acceptă. Subpct. 8) se abrogă, luând în considerare argumentele invocate de către AIPA.</p>

	oricărui solicitant.	
	<p>Tot în același context, conform prevederilor pct. 25, subpct. 2) al HG nr.464/2023, condiții specifice pentru obținerea subvenției demonstrarea, prin forma de raportare 29-agr, a obținerii sporirii randamentului producerii pe terenurile irigate, cu excepția plantațiilor multianuale tinere, culturilor agricole destinate producerii de semințe în vederea însămânțării. Drept urmare necesitatea demonstrării randamentului producerii de material săditor și semințe este stabilită ca excepție și prin urmare nu are relevanță pentru procedura de calcul fapt ce face inutilă din punct de vedere logic existenței normei în cauză ce impune anexarea unui act inutil. În contextul dat solicităm excluderea acestei prevederi ca nerelevantă și contradictorie unor prevederi legale.</p>	Nu se acceptă.
	<p>Cât privește prevederile pct. 28 al HG nr.464/2023, conform acestei prevederi la cererea de subvenționare, adresată de către <u>Asociația utilizatorilor de apă pentru irigații</u>, se anexează anumite acte cum ar fi următoarele documente:</p> <p>„9) darea de seamă pe taxe pentru resurse naturale (forma TRN21), vizată de serviciul fiscal de stat;</p> <p>10) copia de pe documentele primare ce confirmă comercializarea producției sau extrase din registrele de depozitare a producției obținute, cu excepția plantațiilor multianuale tinere și culturilor agricole destinate producerii de semințe în vederea însămânțării;</p> <p>11) copia certificatului de înregistrare ca producător de semințe, eliberat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.”.</p> <p>Luând în considerație justificarea necesității excluderii acestor prevederi descrise anterior conform pct. 27 al HG 464/2023 solicităm în condiții similar ca prevederile date să fie abrogate.</p> <p>În plus vrem să menționăm că de fapt beneficiarul de subvenții în cazul prevederilor pct. 28 al HG nr.464/2023 este Asociația Utilizatorilor de Apă, dar nu producătorul agricol fapt ce determină absolut inutile prezentarea actelor menționate mai sus.</p> <p>Drept urmare, solicităm intervenția Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare în a supune modificărilor prevederile despre care s-a menționat anterior în vederea unei mai bune administrări a resurselor financiare. În caz contrar vom fi nevoiți să remitem tuturor solicitanților de subvenție notificări despre necesitatea prezentării unor acte suplimentare în cele mai dese cazuri de care nu dispun producătorii agricoli fapt ce va impune</p>	Se acceptă. Excluderea subpct. 9), 10) și 11), ținând cont că de 2 ori se prezintă datele către BNS (iulie/octombrie și anual decembrie) culturile se strâng noiembrie, respectiv nu sunt datele despre roadele totale

	inițierea procedurilor de respingerea acestora în mare parte inclusiv proceduri de contestare a deciziilor primite.	
<p>Asociația Obștească Alianța Lanțului Valoric în Agricultură Ecologică din Moldova MOVCA nr. 104 din 23.04.2024</p>	<p>Pct. 36, alin.1) se exclude textul „, , de producție autohtonă”</p> <p>Producătorii din sistemul ecologic manifestă un dezinteres și descurajare în cultivarea culturilor leguminoase și azotofixatoare (soia, mazăre, năut, lucernă, mazărice, sparceță, ghizdei, sulfină, bob, lupin, seradela, linte, reigras, facelia, muștar, hrișcă, etc) care eficient mențin și intensifică fertilitatea solului. Condițiile climaterice din ultimii 10 ani nu permit obținerea unor recolte competitive la culturile leguminoase fapt ce provoacă diverse dificultăți pe piața internă și cea externă. În acest context, ca exemplu, rezultatul cultivării mazării este sub pragul de rentabilitate, iar costul pentru material semincer reprezintă circa 250-300 Euro/ha. Compensarea materialului semincer ar facilita creșterea suprafețelor de mazăre și altor boboase azotofixatoare și respectiv a fertilității solului. Subvenția se acordă doar pentru materialul semincer autohton, care nu acoperă necesitățile fermierilor. Potențialul științific și de producere locală a materialului semincer pentru mazăre este limitat sau practic inexistent. Un caz aparte este mazărea verde. În Moldova nu există în genere soiuri de mazăre verde, care are o pondere de circa 80% în totalul cererii internaționale de mazăre ecologică. Mazărea galbenă ecologică se solicită doar în proporție de 20%.</p> <p>La moment suprafața de mazăre a RM acoperă cu greu circa 10 mii ha. O altă cultură este soia care este una dintre cele mai importante culturi tehnice, cu valoare agronomică și economică înaltă având boabe foarte nutritive, bogate în substanțe, proteice, extracte neazotate, lipide, vitamine și săruri minerale fiind tot odată și cultura care- și menține echilibrul nutritiv încadrându-se bine în asolamentele cerealiere.</p> <p>Consumul intern de soia în Republica Moldova este în mediu de 90-100 mii tone de soia utilizate în special pentru hrănirea animalelor, iar capacitatea de producție a sectorului agricol pentru această cultură este în ultimii ani în scădere deși condițiile pedoclimatice ale Moldovei sunt favorabile pentru cultivarea acestei plante prețioase în special în zonele de nord ale țării. Cultivarea soiei nemodificată genetic și ecologică prezintă importanță pentru sectorul zootehnic și pentru consumul uman, iar mărirea suprafețelor cultivate cu soia pe teritoriul țării, poate contribui la satisfacerea necesităților interne fără recurgerea la importul de șrot de soia din țările din America de Sud, care</p>	<p>Nu se acceptă. Deoarece contravine politicilor din sector.</p>

prioritar cultivă soia modificată genetic, cererea fiind în continuă creștere, în special, la soia ecologică. Conform datelor statistice, anual, Europa importă aproximativ 130 mii de tone de soia ecologică sub formă de boabe și făină, în timp ce producția europeană de soia ecologică acoperă aproximativ doar 50% din cerere. Pentru producătorii de soia din țară, asta este o oportunitate de a valorifica mult mai eficient potențialul existent, de a pătrunde pe noi piețe de desfacere și, într-un final de a obține o rentabilitate mai sporită a afacerilor. Materialul semincer autohton la cultura de soia de asemenea nu satisface pe deplin nevoile sectorului agriculturii ecologice. Varietățile autohtone sunt destinate producerii tofu sau tempeh, segment care este tot mai solicitat pe segmentul agriculturii ecologice. Conținutul de proteină în varietățile autohtone este mai scăzut decât în unele varietăți din import, ceea ce reduce atractivitatea pentru sectorul procesare a turtei și uleiului. Înregistrarea locală a varietăților străine este foarte costisitoare și nu se recuperează prin vânzările ulterioare de material semincer. Lipsa de intervenție în cele descrise va duce la agravarea situației pentru produsele date. Ne adresăm cu propunerea de a accepta introducerea/ajustarea în Hotărârea de Guvern nr. 464 din 05.07.2023 acordarea subvențiilor pentru materialul semincer de mazăre, soia, lucerna certificate ecologic indiferent de origine. Credem că stimularea prin subvenții a activității de producere calitativă a culturilor proteice menționate ecologice și fără OMG, va contribui esențial la dezvoltarea sectorului respectiv. Producătorii agricoli vor fi interesați să-și dezvolte practicile în domeniul dar mai ales ținând cont de faptul că vor deveni mai competitivi în raport cu producătorii regionali.

<p style="text-align: center;">Asociația Obștească Alianța Lanțului Valoric în Agricultura Ecologică din Moldova MOVCA nr. 105 din 23.04.2024</p>	<p>Asociația Obștească Alianța Lanțului Valoric în Agricultura Ecologică din Moldova MOVCA vă informează că odată cu implementarea HG 464 DIN 05.07.2023 producătorii din domeniul agriculturii ecologice s-au ciocnit cu mai multe impedimente pentru accesarea subvențiilor. Astfel MOVCA salută acceptul MAIA privind modificarea punctului 31, subpunctul 6 din HG 464 05.07.2023. Totodată, vă comunicăm mulți producători agricoli inclusiv din domeniul agriculturii ecologice se confruntă cu dovada dreptului la prelucrarea terenului, în sistemul ecologic. Astfel luând în considerație că în actele normative privind subvenționarea în agricultură și mediul rural există doar noțiunea deținător legal al bunului imobil.</p> <p>Propune de a introduce în HG 464 din 05.07.2023 noțiunea de posesiune a terenurilor agricole conform HG 940 din 29.11.2023 și de recunoaștere de către AIPA certificatele eliberate de către inginerul cadastral administrație publice de nivelul I, ce atestă posesiunea de către producătorul agricol.</p> <p>Considerăm că acceptul modificărilor date ar facilita și motiva producătorii să implementeze în continuare agricultura în sistemul ecologic, un segment important și strategic în domeniul agroindustrial al Republicii Moldova, dar și a Uniunii Europene. Conform politicii UE a fost planificată o creștere de până la 30% a terenurilor agricole convertite în sistemul ecologic până în anul 2030.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Deoarece, potrivit art. 2¹. Din Codul Funciar, bunurile imobile sunt constituite din sectoarele de teren și obiectele aferente acestora (solul, bazinele de apă închise, pădurile, plantațiile multianuale, clădirile, construcțiile, edificiile etc.), strămutarea cărora este imposibilă fără a cauza pierderi directe destinației lor.</p> <p>Totodată, art. 4 din Codul Funciar, prevede că „prin deținători de terenuri se înțeleg titularii dreptului de proprietate, de posesiune, de beneficiere funciară.”.</p> <p>Astfel, posesorii de terenuri se consideră eligibili, cu asumarea de riscuri.</p>
<p style="text-align: center;">A.P.F.L. „Speranța- Con” nr. 157 din 01.04.2024</p>	<p>Pentru a remedia deficiența în cauza, propunem ca în următoarea redacție a Regulamentului, pct. 72 alin. (1), al Regulamentului să fie redactat după următorul conținut:</p> <p>“72. Condițiile specifice pentru obținerea subvenției sunt: 1) fermierul este membru al unei asociații de profil din sectorul vegetal, în cazul investițiilor în domeniile de intervenție menționate la pct. 70 alin. (1). în cazul investițiilor în domeniile de intervenție menționate la pct. 71 alin. (2) și alin. (3), fermierul este membru a unei asociații din sectorul procesator de fructe și legume;”</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>La punctul 3, după subpunctul 17), se completează cu un subpunct nou, cu următorul cuprins:</p> <p>„18) la punctul 70. Subpunctul 1) după cuvântul vegetal, se completează cu textul: <i>sau al procesării produselor de origine vegetală</i>”.</p>
<p style="text-align: center;">A.P.F.L. „Speranța- Con” nr. 160 din 23.04.2024</p>	<p>“Pct. 70 alin. (1) al H.G. 491/2023 cu privire la subvenționarea investițiilor din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural va avea următorul cuprins:</p> <p>1) fermierul este membru al unei asociații de profil din sectorul vegetal, în cazul investițiilor în domeniile de intervenție menționate la pct. 68</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>A se vedea modificarea de mai sus.</p>

	<p>alin. (1) si alin. (4). In cazul investițiilor in domeniile de intervenție menționate la pct. 68 alin. (2) si alin. (3), fermierul este membru a unei asociații din sectorul procesator de fructe si legume;" .</p> <p>Subvențiile acordate conform Secțiunii a 9-a din Regulament sunt îndreptate întru: stimularea dezvoltării sectorului vegetal, central pe producerea, prelucrarea primara/finita a produselor vegetale cu valoare adăugată înaltă..". Totodată, potrivit pct. 70 alin. (1), al Regulamentului, una din condițiile specifice pentru obținerea subvenției este calitatea de membru a beneficiarului într-o asociație de profil din sectorul vegetal.</p> <p>Astfel, apare o situație paradoxala în care pentru a beneficia de subvenții în modernizarea proceselor de prelucrare primara/finita a fructelor și legumelor, procesatorii prezinta la A.I.P.A. certificat de membru in oricare asociație din domeniul vegetal, chiar si daca asociația respectiva nu are atribuții de procesare a fructelor și legumelor.</p> <p>Ori, deja sunt semnalate mai multe cazuri in care procesatorii (in special cei implicați in uscarea si congelarea fructelor și legumelor) accesează fonduri de subvenționare in baza certificatelor de membru emise de alte asociații din domeniul vegetal decât cea de profil din sectorul procesator.</p> <p>Situația data contravine principiilor promovate de actuala guvernare privind asocierea producătorilor locali după genuri de activitate.</p>	
<p>Asociația Patronală Asociația Națională a Producătorilor de Lapte și Produse Lactate "Lapte" <i>nr.29 din 11.04.2024</i></p>	<p>1) Utilaj și echipament tehnologic utilizat în complex sau separat pentru prelucrarea primară/finită, ambalarea și păstrarea laptelui:</p> <p>a)Utilaje și echipamente de recepție, răcire și stocare a laptelui: se completează Utilaj și echipament tehnologic pentru fabricarea Brânzeturi afumate, camere de afumare (denumirea comercială a produsului lactat Cașcaval afumat). OSA produc astfel de topuri de brânzeturi afumate ca ex:... de Basarabia ; ...de Râșcani s.a</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>La anexa nr. 9, punctul 2, subpct. 1), litera a) va avea următorul cuprins:</p> <p>„a) Utilaje și echipamente de recepție, răcire și stocare a laptelui. pentru fabricarea de brânzeturi afumate, camere de afumat:”</p>

Asociația Producătorilor și Exportatorilor de Fructe „MOLDOVA FRUCT” <i>nr. 18 din 23.04.2024</i>	<p>Se solicită eliminarea obligativității de prezentare a proiectului investițional a investițiilor pentru care mărimea subvenției este mai mică de 100 000 lei. Conform punctelor 22, subpct. 2), 28, subpct. 2), 31, subpct. 2), 98, subpct. 2), 100, subpct. 1), 104, subpct. 1), 107, subpct. 1) din Regulament, fermierii trebuie să dețină un proiect investițional pentru a corespunde criteriilor de eligibilitate.</p> <p>Această condiție este una benefică pentru investițiile de anvergură, însă, pentru investițiile mici, deținerea unui proiect investițional nu se justifică nici din punct de vedere financiar. Astfel, pentru investiții mai mici de 100 mii lei condiția privind deținerea unui proiect investițional este un obstacol birocratic. Prin urmare, propunem ca, pentru investițiile a căror valoare eligibilă este de până la 100 000 lei prevederile invocate să fie expuse în următoarea redacție:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. pct. 22, subpct. 2): „2) solicitantul deține un proiect investițional, pentru investițiile a căror valoare eligibilă este mai mare de 100.000,00 lei”; 2. pct. 28, subpct. 2): „2) solicitantul deține un proiect investițional, pentru investițiile a căror valoare eligibilă este mai mare de 100.000,00 lei”; 3. pct. 31, subpct. 2): „2) proiectul investițional, pentru investițiile a căror valoare eligibilă este mai mare de 100.000,00 lei”; 4. pct. 98, subpct. 2): „2) solicitantul deține un proiect investițional viabil, pentru investițiile a căror valoare eligibilă este mai mare de 100.000,00 lei”; 5. pct. 100, subpct. 1): „1) proiectul investițional pentru o perioadă de 5 ani, pentru investițiile a căror valoare eligibilă este mai mare de 100.000,00 lei”; 6. pct. 104, subpct. 1): „1) solicitantul deține un proiect investițional viabil pe o perioadă de 5 ani, un proiect tehnic și, după caz, un deviz de cheltuieli, pentru investițiile a căror valoare eligibilă este mai mare de 100.000,00 lei” 7. pct. 107, subpct. 1): „1) proiectul investițional elaborat pentru o perioadă de 5 ani, pentru investițiile a căror valoare eligibilă este mai mare de 100.000,00 lei”. 	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Norma respectivă este reglementată prin art. 18 alin (1) și alin (2) lit. a) din Legea nr. 71/2023 cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural, ce impune modificarea în primul rând a Legii menționate.</p>
	<p>Conform pct. 3, subpct. 3) din Regulament, modernizarea sistemului de suport presupune înlocuirea integrală sau parțială a sistemului vechi de suport în plantațiile de arbuști fructiferi, viticole sau pomicole pe rod. Din Punctul 3 subpct. 3) sa fie eliminată sintagma ”pe rod” – deoarece in multe livezi se schimba soiul (ex: se defrișează Renet Simerenco, Florina) sau se replantează pe același teren cu sistemul de suport vechi ce trebuie modernizat începând cu anul de plantare. Considerăm că utilizarea sintagmei „pe rod” creează</p>	<p>Se acceptă.</p>

	<p>impedimente de acces la subvenționare pentru fermierii care optează pentru înlocuirea unui soi cu altul, iar soiul ce se înlocuiește încă nu este pe rod.</p> <p>8. Astfel, propunem ca sintagma „pe rod” de la pct. 3, subpct. 3) să fie exclusă, sau de modificat și expus în următoarea redacție: 3) modernizarea sistemului de suport – înlocuirea integrală sau parțială a sistemului vechi de suport în plantațiile de arbuști fructiferi, viticole sau pomicole pe rod, sau începând cu anul doi în cazul re plantării materialului săditor.</p>	
	<p>La punctul. 109 din Regulament se stabilește un plafon de 25,0 mil. lei pentru investițiile realizate de grupurile de producători agricoli sau cooperativele de întreprinzător. Respectiv, considerăm că plafonul actual permite un acces foarte limitat la subvenționare în raport cu costurile pentru investițiile care trebuie să corespundă criteriilor de eligibilitate de la pct. 113. Cu titlu de exemplu, menționăm că în infrastructura modernă post-recoltare a cireșelor se utilizează sisteme de pre-răcire cu apă, care costă circa 150-200 mii euro, sisteme de ozonizare a apei și linii de sortare/calibrare bazate pe apă, care costă circa 1-2 mil. euro. Respectiv, considerăm că majorarea plafonului la 45,0 mil. va contribui la dezvoltarea infrastructurii respective cu pași mai dinamici și, pe cale de consecință, se va contribui la creșterea exporturilor și competitivității fructelor moldovenești pe piețele de desfacere.</p> <p>În contextul celor menționate propunem:</p> <p>9. pct. 8 se expune în următoare redacție: „8. Plafonul anual pentru un subiect al subvenționării în cadrul prezentei forme de subvenționare nu depășește valoarea de 7,0 mil.lei per beneficiar, 10,0 mil.lei pentru fermierii din sectorul zootehnic, 12,0 mil.lei pentru unitățile de procesare a laptelui al căror fondator este și producător de lapte, 12,5 mil.lei pentru fermierii din sectorul zootehnic producători de lapte, 45,0 mil.lei pentru grupurile de producători agricoli și cooperativele de întreprinzător, 15,0 mil.lei pentru asociațiile utilizatorilor de apă pentru irigare.”</p>	<p>Nu se acceptă. Prevederile și modificările curente nu se referă la majorarea plafoanelor subvenționării.</p>
	<p>10. la pct. 109, cifra „25,0” se substituie cu cifra „45,0”.</p>	<p>Nu se acceptă. Prevederile și modificările curente nu se referă la majorarea plafoanelor subvenționării.</p>
	<p>Pentru implementarea unui proiect investițional este necesară o perioadă mai lungă de timp, în deosebi pentru fermierii mici și medii care investesc, din lipsa mijloacelor financiare necesare și nu sunt eligibili pentru instituțiile de creditare (din lipsa gajului). Aceștia recurg la a efectua investiții din</p>	<p>Nu se acceptă.</p>

	<p>mijloacele proprii, în măsura obținerii veniturilor din activitate. Mai mult legalizarea afacerilor în domeniul procesării produselor este legată de obținerea de autorizații, permisiuni, evaluări, gajări și nemijlocit executarea lucrărilor de construcție, montare, dare în exploatare și înregistrare la ASP, care la rândul său durează în timp și pot fi obținute doar după efectuarea investițiilor. Astfel pentru un fermier mic sau mediu dă în exploatare investiția în procesare într-o perioadă de timp ce depășește 24-30 de luni, și automat îl plasează în categoria de solicitant ne-eligibil deoarece redacția actuală a 3 Regulamentului consideră eligibile doar bunurile, serviciile sau lucrările care au fost dobândite nu mai târziu de un an precedent celui de depunere a cererii de subvenționare. Toate acestea creează un cadru nefavorabil pentru crearea infrastructurii de procesare pentru crearea valorii adăugate, de altfel un obiectiv declarat și susținut de guvern.</p> <p>11. Astfel propunem la Punctul 11, subpunctul 1, de înlocuit sintagma „bunurile, serviciile sau lucrările au fost dobândite nu mai târziu de un an precedent celui de depunere a cererii de subvenționare” cu sintagma ”bunurile, serviciile sau lucrările au fost dobândite nu mai târziu de trei ani precedenți celui de depunere a cererii de subvenționare”; (nota: sintagmă utilizată și în în HG 455, pct. 57, anul 2022).</p>	
	<p>Luând în considerație că cel mai eficient și prietenos mediului sistem antiîngheț pentru horticultura este cel cu sistem infrarosu pe baza de energie electrică și pentru a da posibilitatea agricultorilor care deja au instalat sisteme fotovoltaice pentru producerea energiei electrice de a utiliza eficient energia produsă propunem:</p> <p>12. La Secțiunea a 5-a Investiții în exploatații din sectorul vegetal, Art. 37 p.4, de adăugat Subpunctul i) echipament antiîngheț cu sistem infrarosu pe baza de energie electrică – 50%, dar nu mai mult de 150 mii lei / ha.</p>	<p>Nu se acceptă. Asemenea echipamente nu se află în comercializare momentan.</p>
	<p>13. La Secțiunea a 6-a Investiții în exploatații din sectorul viticol, Art. 45 p.7, de adăugat Subpunctul j) echipament antiîngheț cu sistem infrarosu pe baza de energie electrică – 50%, dar nu mai mult de 150 mii lei / ha.</p>	<p>Nu se acceptă. Asemenea echipamente nu se află în comercializare momentan.</p>
	<p>14. în Secțiunea a 4-a Investiții în bazine de acumulare a apei pentru irigare de elaborat o anexă în care să fie incluse cheltuielile de excavare, de săpare, transportare a solului pentru construcția bazinelor pentru irigare, ca cheltuieli eligibile.</p>	<p>Nu se acceptă. Urmează a fi revizuite și considerate după aprobarea noilor principii de subvenționare.</p>
	<p>Înierbarea în plantațiile multianuale – semănatul ierburilor perene (amestec de ierburi graminee multianuale special create pentru plantațiile multianuale) în</p>	<p>Nu se acceptă. Urmează a fi revizuite și</p>

	<p>intervalul dintre rânduri, în plantațiile multianuale de livezi și/sau vii pentru struguri de masă, arbuști fructiferi care contribuie la îmbunătățirea efectuării lucrărilor de întreținere a plantațiilor, precum previne și combate eroziunea solului. Considerăm că pentru atingerea scopului indicat la pct. 33 din Regulament și anume: creșterea competitivității, al diversificării producției, al creșterii calității produselor obținute și al promovării practicilor agricole inteligente, durabile și reziliente la schimbările climatice, Ministerul ar trebui să subvenționeze activității de înierbare a plantațiilor multianuale. În acest sens propunem:</p> <p>15.pct. 33 se completează cu subpct. 5) cu următorul conținut: „5) semănarea ierburilor perene (amestec de ierburi graminee multianuale special create pentru plantațiile multianuale) în intervalul dintre rânduri din plantațiile de livezi și/sau vii pentru struguri de masă, arbuști fructiferi, care contribuie la îmbunătățirea efectuării lucrărilor de întreținere a plantațiilor și previne/combate eroziunea solului.”;</p>	<p>considerate după aprobarea noilor principii de subvenționare.</p>
	<p>16. la pct. 37, se completează cu subpct. 6) cu următorul conținut:„5) pentru semănarea ierburilor perene (amestec de ierburi graminee multianuale special create pentru plantațiile multianuale) în intervalul dintre rânduri din plantațiile de livezi și/sau vii pentru struguri de masă, arbuști fructiferi – 50%, dar nu mai mult de 10 mii lei/ha.”.</p>	<p>Nu se acceptă. Urmează a fi revizuite și considerate după aprobarea noilor principii de subvenționare.</p>
	<p>În anexa 2, Punctul 2, subpunctul 2. de completat cu 2 litere noi cu următorul cuprins:</p> <p>17. g) Utilaj și echipament pentru producerea și introducerea compostului pentru sol”. Astfel de utilaje sunt foarte importante pentru stimularea producerii și introducerii în sol a compostului în sol.</p> <p>i) Cărucioare/remorci pentru transportarea containerelor Astfel de utilaje sunt foarte importante pentru asigurarea recoltării calitative a fructelor și legumelor.</p>	<p>Nu se acceptă.</p>
	<p>În Anexa nr. 8 La Punctul 1 subpt 1) de completat cu o literă nouă cu următorul cuprins inclus:</p>	<p>Nu se acceptă. Urmează a fi revizuite și</p>

19. f) rampe tehnologice pentru păstrarea ambalajelor	considerate după aprobarea noilor principii de subvenționare.																												
La Punctul 1 subpt 5) de completat cu o literă nouă cu următorul cuprins: 20.g) sisteme de alarmă, sisteme anti-incendiare și echipamente cu accesorii”, similar ca în Anexa nr. 6 (27) și Anexa 9 (ii)	Nu se acceptă. Urmează a fi revizuite și considerate după aprobarea noilor principii de subvenționare.																												
La Punctul 2 subpt 2) de completat cu o literă nouă cu următorul cuprins: 21. g) Mese din inox pentru scoaterea de sămburi, semințe,	Nu se acceptă. Urmează a fi revizuite și considerate după aprobarea noilor principii de subvenționare.																												
<p>În anexa nr. 12 tabelul 1, care stabilește metoda de calcul la cai putere raportați la suprafața terenului agricol au fost depistate mai multe deficiențe și anume:</p> <p>Fermierii care au achiziționat în rate tractoare cu putere mai mare de 200 c.p., în perioada 2021-2022, sunt excluși complet din subvenționare datorită schimbării metodologiei de corelare a puterii tractorului cu suprafața exploatației agricole pentru culturile tehnice și cerealiere prezentate în tabelul 1.</p> <p>Luând în vedere cele menționate mai sus se propune:</p> <p>22. Tabelul 1 din Anexa 12. De expus în redacția existentă în Anexa 4 a HG 455/2017: Corelarea puterii tractorului cu suprafața exploatației agricole pentru culturile tehnice și cerealiere</p> <table border="1" data-bbox="506 885 1504 1236"> <thead> <tr> <th>Suprafața exploatației agricole (ha)</th> <th>Puterea maximă a tractorului acceptată la subvenționare (c.p.)</th> <th>Coeficientul pentru determinarea puterii maxime pe exploatația agricolă (c.p./ha)</th> <th>Puterea maximă cumulată a tuturor tractoarelor din exploatația agricolă care au o vechime mai mică de 8 ani (c.p.)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>10-50</td> <td>95</td> <td>4,3</td> <td>175</td> </tr> <tr> <td>51-100</td> <td>200</td> <td>3,7</td> <td>300</td> </tr> <tr> <td>101-200</td> <td>280</td> <td>3,2</td> <td>500</td> </tr> <tr> <td>201-500</td> <td>360</td> <td>2,7</td> <td>1000</td> </tr> <tr> <td>501-800</td> <td>450</td> <td>2,1</td> <td>1200</td> </tr> <tr> <td>>801</td> <td>650</td> <td>1,6</td> <td>–</td> </tr> </tbody> </table>	Suprafața exploatației agricole (ha)	Puterea maximă a tractorului acceptată la subvenționare (c.p.)	Coeficientul pentru determinarea puterii maxime pe exploatația agricolă (c.p./ha)	Puterea maximă cumulată a tuturor tractoarelor din exploatația agricolă care au o vechime mai mică de 8 ani (c.p.)	10-50	95	4,3	175	51-100	200	3,7	300	101-200	280	3,2	500	201-500	360	2,7	1000	501-800	450	2,1	1200	>801	650	1,6	–	Nu se acceptă. Realizarea acestei propuneri nu sunt oportune în contextul modificărilor curente.
Suprafața exploatației agricole (ha)	Puterea maximă a tractorului acceptată la subvenționare (c.p.)	Coeficientul pentru determinarea puterii maxime pe exploatația agricolă (c.p./ha)	Puterea maximă cumulată a tuturor tractoarelor din exploatația agricolă care au o vechime mai mică de 8 ani (c.p.)																										
10-50	95	4,3	175																										
51-100	200	3,7	300																										
101-200	280	3,2	500																										
201-500	360	2,7	1000																										
501-800	450	2,1	1200																										
>801	650	1,6	–																										
23. Stabilirea a minim 2 apeluri pe an cu o durată de minim 60 zile, sau a unui apel cu o durată de minim 90 zile. În ultimele zile de depunere a dosarelor se înregistrează o presiune enormă pe sistemul de recepționare a dosarelor.	Nu se acceptă. Nu ține de conținutul HG nr. 491/2023. Este normă prevăzută în																												

		art. 25 din Legea nr. 71/2023 cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural.
Grup de producători de piersic și cais nr.1964 din 25/03/2024	În Cerințe: 1) în pct. 35 subpct. 8) după cuvintele „cu excepția” se completează cu textul: „ plantațiilor perene cu pomi altoiți pe portaltoi generativ;”;	Nu se acceptă. Contravine politicilor din sector.
	2) la pct. 37 alin. 1) se completează cu litera c'), cu următorul cuprins: „ c') pentru livezile de vișin, cireș, cais, prun, piersic, nectarin, precum și păr, gutui cu densitatea pomilor la hectar: - de la 400 pînă la 1 000 de bucăți – 15 mii lei/ha; - de la 1001 bucăți și mai mult – 20 mii lei/ha;”.	Nu se acceptă. Contravine politicilor din sector.
	La pct.87, se adaugă subpct. c) cu următorul cuprins: „c) dobândirea dronelor utilizate în protecția culturilor agricole.”	Nu se acceptă. Deoarece dronele se regăsesc în regulamentul de subvenționare. A se vedea pct. 93, subpct. 2).
Federația Agricultorilor din Moldova FARM nr. 18 din 29.04.2024	Fixarea din start a termenilor de depunere a dosarelor pentru proiectele investiționale prin stabilirea unei comunicări eficiente între AIPA și agricultori prin planificarea și anunțarea unor termeni exacti privind depunerea dosarelor pentru proiectele investiționale.	Se ia act.
	Informarea și operarea transparentă privind suma alocată nemijlocit agriculturii din Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural.	Se ia act.
	Achitarea datoriilor istorice și ne admiterea formării altora pentru viitor.	Se ia act.
	Identificarea resurselor pentru achitarea completă a subvențiilor până la finele anului. Mulți agricultori obțin subvențiile din fondul de subvenționare în perioada următorului an, fapt ce decapitalizează sectorul și împiedică substanțial investițiile în dezvoltarea afacerii.	Se ia act.
	Eliminarea certificatelor de membru la o asociație de profil, din pachetul de acte obligatorii, pentru accesarea subvențiilor. Solicitarea obligatorie a certificatului de membru la o asociație de profil specializat generează multiple constrângeri și lipsă de echitate deoarece cerință majorată de certificate și insuficiența organizațiilor de profil specializat au transformat procesul de asociere a fermierilor într-o afacere de certificate. Sumele solicitate de unele organizații sunt enorme pentru agricultori. Excluderea organizațiilor de profil general din organizațiile eligibile pentru eliberarea	Nu se acceptă. Pentru a asigura efectuarea unei agriculturi performante și identificarea piețelor de desfacere, fermierii urmează a fi ghidați, instruiți și susținuți profesional.

	<p>certificatelor de membru este una discriminatorie și încalcă dreptul fermierilor de asociere benevolă. În unele cazuri agricultorii sunt impuși să devină membri în asociații cu care nu au nici o tangență. Spre exemplu au fost situații când producătorii de fructe au fost direcționați să obțină certificate de la asociația producătorilor de pomușoare, , deoarece a fost respinsă cererea de a deveni membru de către asociația Moldova Fruct.</p>	
	<p>Introducerea subvenționării pentru utilizarea produselor de origine biologică (insecte) pentru combaterea dăunătorilor, prin utilizarea buburuzelor pentru combaterea păduchilor, viespii pentru combaterea tripsului, bondari pentru polenizarea tomatelor cu elaborarea mecanismului de verificare pentru o perioadă de 5 (cinci) ani.</p>	<p>Nu se acceptă. Se va ține cont la elaborarea noii politici de subvenționare.</p>
<p>Federația Națională a Fermierilor din Moldova <i>nr. 2562 din 29.04.2024</i></p>	<p>La p.9. Domeniul de intervenție: 6) la punctul 27, subpunctul 2) va avea următorul cuprins:</p> <p><i>2) dezvoltarea pensiunilor agroturistice sau a turismului vitivinicol, amplasate în extravilanul localităților rurale, prin construcția, reconstrucția, modernizarea, dotarea sau amenajarea acestora.”;</i></p> <p>Propunerea MAIA nu are altă justificare decât blocarea accesului la subvenții pentru producătorii mici de vinuri care au intenția să construiască Crame viti-vinicole, multe dintre care pot fi amplasate în intravilanul localităților rurale.</p> <p>Iar pe de altă parte MAIA protejează interesele vinărilor mari.</p>	<p>Nu se acceptă.</p>
	<p>13)punctul 65, se completează cu subpunctul 3) cu următorul cuprins: „3) copia documentului de absolvire a unei instituții de învățământ superior sau profesional tehnic în domeniul zootehniei sau al medicinei veterinare ori a contractului de angajare, sau prestări servicii în cazul specialistului care deține acest document. Condiția de dispunere a unui specialist care deține documentul de absolvire a unei instituții de învățământ superior sau profesional tehnic în domeniul zootehniei sau al medicinei veterinare trebuie menținută pe parcursul a 5 ani după obținerea subvenției în cadrul prezentei măsuri.”;</p> <p>Fermele mici nu-și pot permite să angajeze permanent un medic veterinar din cauza costurilor mari a plății muncii, din care cauză mai accesibil pentru fermele mici este posibilitatea încheierii contractului prestări servicii cu un medic veterinar.</p>	<p>Se acceptă.</p>

	<p>La p.102 Domeniul de intervenție: <i>dezvoltarea pensiunilor agroturistice sau a turismului vitivinicol, amplasate în extravilanul localității rurale, prin construcția, reconstrucția, modernizarea, dotarea sau amenajarea acestora.”;</i></p> <p>MAIA prin această modificare îngrădește accesul producătorilor mici de vinuri la subvenții, protejând interesele producătorilor mari.</p> <p>Producătorii mici, majoritatea lor absolută nu -și pot permite să investească în drumuri, linii electrice apeducte, fântîn în extravilan pentru a construi Crame viti-vinicole.</p> <p>Totodată de ce nu sunt salutate cramele mici agroturistice în intravilanul localităților.</p> <p>Cramele viti-vinicole nu sunt ferme zootehnice!</p>	<p>Nu se acceptă.</p>
<p>Asociația Patronală a Avicultorilor din Moldova APAM <i>f/nr. 29.04.2024</i></p>	<p>Secțiunea 9-a Măsura 2.9. Dezvoltarea infrastructurii în cadrul exploatației agricole 1. Domeniul de intervenție: dezvoltarea sau modernizarea infrastructurii în cadrul exploatației, prin: 1) construcția sau reabilitarea sistemelor de alimentare cu gaz, energie electrică, apă, sisteme de epurare a apei sau de canalizare; 2) instalații pentru producerea energiei din surse regenerabile; APAM propune ca alimentația cu energie electrică să fie inclus în p.1 fiind faptul că investiția dată reprezintă nu numai echipament dar și un șir de lucrări de construcție. APAM solicită ca la punctul dat să fie aplicat această măsură, analogic regulamentului anterior (HG 455 din 21-06-2017).</p> <p>APAM solicită ca la punctul dat să fie aplicat această măsură, analogic regulamentului anterior (HG 455 din 21-06-2017).</p> <p>Justificarea propunerilor: Justificarea completării Regulamentului cu privire la subvenționarea investițiilor din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, rezidă în necesitățile și problemele cu care se confruntă producătorii din sectorul avicol. De asemenea, solicitările sunt bazate pe tendințele politicii de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural, care relevă necesitatea acordării unui suport adecvat dezvoltării continue și dinamice a sectorului creșterii păsărilor. În prezent, regulamentul acoperă doar instalații pentru producerea energiei (echipamentele), care reprezintă doar 10% din suma totală a investițiilor. Cu toate acestea, este evident că reabilitarea infrastructurii electrice necesită o gamă largă de lucrări de construcții și materiale, care nu sunt acoperite în mod explicit în anexele regulamentului. Este esențial să se includă nu numai echipamentele de</p>	<p>Se acceptă, doar că trimiterea la Secțiunea a 9-a este greșită. Modificarea se efectuează la Secțiunea a 12-a, pct. 96.</p> <p>Punctul 96: la subpunctul 1), după cuvântul „gaz,” se completează cu cuvintele „energie electrică,”; la subpunctul 2), cuvintele „și echipament de alimentare cu energie electrică”, se exclud;</p>

	<p>alimentare, cum ar fi transformatoarele, ci și lucrările de conectare a halelor, încăperilor și iluminatului exterior, care sunt, de asemenea, componente vitale ale infrastructurii unei ferme moderne. Este important să subliniem că, din cauza lipsei de claritate în acest punct, unele ferme au primit subvenții substanțial reduse, mult sub 10% din suma totală investită, restul fiind clasificate ca neeligibile. Acest lucru a creat dificultăți semnificative pentru fermieri și a descurajat investițiile în modernizarea infrastructurii electrice a fermelor. De asemenea, dorim să atragem atenția asupra necesității de a furniza claritate cu privire la durata de valabilitate a regulamentului actual. Investițiile în domeniul zootehnic sunt procese pe termen lung, care necesită planificare și predictibilitate. Cu toate acestea, lipsa unor linii directoare clare cu privire la durata de aplicabilitate a regulamentului împiedică fermierii să facă investiții pe termen lung, de teama că acestea nu vor beneficia de sprijinul adecvat din partea autorităților. În concluzie, solicităm Ministerului Agriculturii să ia în considerare aceste propuneri de modificare a regulamentului de subvenționare a investițiilor în agricultură, în special în ceea ce privește includerea construcției și reabilitării sistemelor electrice. Aceste modificări ar spori eficiența și claritatea procesului de subvenționare și ar încuraja investițiile durabile în sectorul agricol.</p>	
<p>A.O. „Asociația Fermierilor-Producători de Lapte” <i>fr/nr (nr. fișei de intrare 2909 din 29.04.2024)</i></p>	<p>Anexa nr. 6 1. De ordin general: subpct. 25 Se propune: completarea cu sintagma “, polimeră, epoxidică și poliuretanică”.</p> <p>25) pardoseală elicopterizată și/sau pardoseală cu gresie sau faianță “, polimeră, epoxidică și poliuretanică” rezistentă la activitatea chimică ridicată;</p> <p>Avantajele pardoselii polimeră, epoxidică și poliuretanică: foarte rezistente la impact, nu crapă și nu suferă modificări importante la impact; rezistența la diverse substanțe chimice o face practic indestructibilă pe termen lung; rezistență la zgâriere și frecare cu obiecte grele; este un excepțional termoizolant și impermeabil care asigură izolare perfectă; întreținere rapidă și ieftină, se curăță cu mare ușurință cu substanțe chimice ușoare sau grele; reparații ușoare și fără urme;</p> <p>o soluție care poate garanta zeci de ani exploatare intensă, mai mult, raportul</p>	<p>Nu se acceptă. Se va lua în considerare pentru următoarea perioadă de subvenționare.</p>

calitate-preț-timp-durabilitate nu poate fi comparat cu nicio soluție de pardoseala convențională.

Se propune: completarea **subpct. 29** cu sintagmele “**de gestiune digitale și**” și “**senzori de tip colier,**”.

29) sisteme “**de gestiune digitale și**” automatizate de control și monitorizare a animalelor, inclusiv teleghidare și monitoring prin internet și accesorii (“**senzori de tip colier,**” pedometre, chip-uri, scanere de citire, etc.);

Progresele semnificative din ultimii ani în domeniul tehnologiei digitale (*aparate, dispozitive, instrumente, sisteme, software*) vin în întâmpinarea fermierilor din țara noastră și le oferă o serie largă de soluții prin care să-și ușureze munca în exploatațiile agricole. În plus, utilizarea tehnologiilor digitale crește randamentul fermelor, prin creșterea producțiilor și reducerea cheltuielilor.

Specific:

1) Utilaj și echipament tehnologic zootehnic pentru fermele de bovine, ovine, caprine, cabaline și suine:

lit. i)

i) utilaj și echipament tehnologic de împingere automată a furajelor;

Se propune; textul să fie expus în redacție nouă :

i) **roboti**, utilaj, **și** echipament tehnologic de împingere automată a furajelor, **inclusiv roboți dotati cu echipament de distribuire raționalizată a nutrețurilor combinate și/sau concentrate;**

Refuzul populației de a activa în cadrul fermelor de lapte din cauza mirosului insuportabil de bălegar, lipsa acută a personalului calificat cu experiență și absența forței de muncă în mediul rural urmează a fi suplinită prin robotizarea proceselor de producție (*cu sisteme mecanice, informatice sau mixte*) în scopul de a înlocui omul în operații repetabile sau vătămătoare.

Aspectele de durabilitate joacă un rol tot mai important în producția laptelui. Sănătatea animalelor și bunăstarea lor sunt din ce în ce mai importante. Consumatorul cere o metodă de producție prietenoasă cu animalele. Vaca trebuie să aibă o viață frumoasă, sănătoasă și mai lungă, și în același timp să

participe la producția de lapte pentru o perioadă cât mai mare. Provocarea pentru industria laptelui este de a îndeplini aceste cerințe într-un mod profitabil. Introducerea roboticii avansate în ferme modifică în mod clar structura costurilor și, respectiv, profitabilitatea, creează avantaje și oportunități de creștere a productivității și sănătății animalelor și nu în ultimul rând va îmbunătăți securitatea și sănătatea în muncă și va minimiza riscurile. Robotul este cel mai de încredere angajat în cadrul unei ferme.

Utilaj și echipament tehnologic zootehnic pentru fermele de bovine, ovine, caprine, cabaline și suine:

lit. t) Se propune:

completarea cu sintagma “**sisteme de furajare robotizate,**”.

t) “**sisteme de furajare robotizate,**” linii tehnologice de stocare, preparare și transportare a hrănilor (furajare uscată/furajare lichidă);

Utilaj și echipament tehnologic zootehnic pentru fermele de bovine, ovine, caprine, cabaline și suine:

lit. hh) Se propune:

completarea cu sintagma “**roboți de muls și**”.

hh) “**roboți de muls și**” instalații tehnologice pentru sălile de muls animalele;

Specific:

1) Utilaj și echipament tehnologic zootehnic pentru fermele de bovine, ovine, caprine, cabaline și suine:

lit. mm) Se propune:

completarea cu sintagmele “**și roboți**” și “**colectarea și**”.

mm) transportoare (screpere) “**și roboți**” pentru “**colectarea și**” evacuarea dejecțiilor la fermele de bovine;

Utilaj și echipament tehnologic zootehnic pentru fermele de bovine, ovine, caprine, cabaline și suine:

lit. cc) Se propune:

completarea cu sintagma “**(inclusiv ventilatoare combinate cu umidificatoare)**”.

cc) ventilatoare tehnologice (**inclusiv ventilatoare combinate cu umidificatoare**), generatoare de aer cald, difuzoare de aer, ferestre și uși din PVC (inclusiv lamelare și de tip rolete);

În conținutul Anexei nr. 6 la Regulament nu se regăsesc ventilatoare combinate cu umidificatoare, pot fi identificate izolat ventilatoare și

separate umidificatoare:

bb) instalații computerizate pentru răcire, **umidificare** și **îmbăiere prin pulverizare**;

cc) ventilatoare tehnologice, generatoare de aer cald, difuzoare de aer, ferestre și uși din PVC (inclusiv lamelare și de tip rolete);

Utilaj și echipament tehnologic zootehnic pentru fermele de bovine, ovine, caprine, cabaline și suine:

lit. Vv) vv) cositoare rotativă, tractată cu capacitatea de inclusiv de până la 5,2 ha/oră cu formarea brazdei prin strivire;

Se propune; textul să fie expus în redacție nouă:

vv) cositoare rotativă **sau cu segmenti**, tractată **sau purtată (pentru instalare pe diferite baze)**, inclusiv cu formarea brazdei prin strivire;

1) În conținutul Anexei nr. 6 la Regulament nu se regăsesc cositorile cu segmenti tractate sau purtate și cositorile rotative purtate.

2) Este necesar de a exclude plafonarea productivității ha/oră, productivitatea și, respectiv, cerințele față de priza de putere urmează a fi stabilite de fiecare fermier individual, reieșind din: cerințele tehnice a cositoarei față de priza de putere a tractorului și puterea tractorului deținut de fermier (*care va tracta cositoarea*).

Utilaj și echipament tehnologic zootehnic pentru fermele de bovine, ovine, caprine, cabaline și suine:

lit. xx)

xx) vidanță de introducere a dejecțiilor animaliere în sol;

Se propune; textul să fie expus în redacție nouă:

xx) **vidanță pentru transportul, împrăștierea și după caz, introducerea dejecțiilor animaliere lichide în sol, din fermele de creștere a bovinelor sau suinelor.**

1) Din conținutul lit. xx) reiese că, este eligibilă subvenționării doar vidanța de introducere a dejecțiilor animaliere în sol.

2) Opțiunea de încorporare a dejecțiilor animaliere în sol (*aplicarea localizată*) pretinde la putere suplimentară față de tractor și necesită procurarea suplimentară a echipamentelor, cum ar fi: duze de împrăștiere;

perdea de furtune; injector cu grapă pentru terenuri arate; injector cu discuri pentru miriște; injector cu patină pentru terenuri ușoare.

3) Vidanjele agricole sunt utilizate prioritar pentru transportul și împrăștierea dejecțiilor animaliere lichide, nicidecum pentru încorporarea dejecțiilor animaliere în sol (*aplicarea localizată*).

4) Vidanjele agricole sunt utilizate doar în fermele de bovine și suine, respectiv, subvenționarea procurării vidanjelor de către fermele de ovine, caprine și cabaline nu poate fi acceptată.

Utilaj și echipament tehnologic zootehnic pentru fermele de bovine, ovine, caprine, cabaline și suine:

lit. bbb)

Se propune:

completarea cu sintagma “**geotextil și construcții din beton armat cu strat ermetic specializat**”.

bbb) geomembrane “**geotextil și construcții din beton armat cu strat ermetic specializat**” folosite pentru lagunele de dejecții;

Este necesar de extins Lista bunurilor eligibile subvenționării cu materiale folosite pentru construcția lagunelor de dejecții.

Utilaj și echipament tehnologic zootehnic pentru fermele de bovine, ovine, caprine, cabaline și suine:

Se propune:

Punctul 3, subpunctul 1) se completează cu literele **zzz), aaaa), bbbb), cccc), dddd)** și **eeee)** cu următorul cuprins:

zzz) hedere pentru combina de recoltat furaje (senaj, porumb, porumb crimping (*hight moisture – umiditate ridicată*);

aaaa) tăvălug (*compactor*) utilizat la însilozarea plantelor;

bbbb) scarificator utilizat la însilozarea plantelor;

cccc) utilaj pentru aerarea compostului prin vânturare;

dddd) presuri combinate pentru balotarea și ambalarea (*înfolierea*) senajului/fânului/paielor;

eeee) remorcă platformă pentru transport baloți;

Este necesar de extins Lista bunurilor eligibile subvenționării cu tehnică, utilaj și echipament tehnologic necesar pentru modernizarea exploatațiilor

	<p>zootehnice.</p> <p>Ref. lit. dddd), în conținutul Anexei nr. 6 la Regulament nu se regăsesc presuri combinate pentru balotarea și ambalarea (<i>înfolierea</i>) senajului/fânului/paielor, pot fi identificate separat presuri și izolat mașină/utilaj pentru înfolierea:</p> <p>ss) presuri pentru presarea fânului/paielor; iii) mașină/utilaj pentru înfolierea baloților.</p>	
	<p>Anexa nr. 9 De ordin general:subpet. 2) Se propune: completarea cu sintagma “și/sau pardoseală polimeră, epoxidică, poliuretanică”.</p> <p>2) Pardoseală elicopterizată și/sau pardosea cu gresie și faianță “și/sau pardoseală polimeră, epoxidică, poliuretanică” rezistentă la activitatea chimică ridicată și/sau pardosea antibacteriană din beton poliuretanic:</p> <p>Este necesar de extins Lista bunurilor eligibile subvenționării cu materiale folosite pentru infrastructura de producere, prelucrare primară/finită și comercializare a produselor agricole de origine animală. AVANTAJELE PARDOSELII POLIMERĂ, EPOXIDICĂ ȘI POLIURETANICĂ - VEZI PAGINA nr. 1.</p>	<p>Nu se acceptă. Se va lua în considerare pentru următoarea perioadă de subvenționare.</p>
	<p>Secțiunea a 4-a Investiții în producerea, prelucrarea sau comercializarea produselor din sectorul zootehnic pct. 118. Se propune: completarea cu cuvântul “producere,”.</p> <p>118. Domeniul de intervenție: stimularea dezvoltării lanțului de “producere,” prelucrare sau comercializare a produselor din sectorul zootehnic, prin efectuarea investițiilor în:</p>	<p>Se acceptă.</p>

În vederea ajustării pct. 118 (*Secțiunea a 4-a*) cu preambulul Secțiunii a 4-a, Investiții în producere, prelucrarea sau comercializarea produselor din sectorul zootehnic.

Secțiunea 1

Condiții specifice generale în cadrul formei de subvenționare investiții pe etape

112. Condițiile specifice pentru obținerea subvenției sunt următoarele:

subpct. 6) solicitantul deține ~~cel puțin 3 oferte~~ pentru obiectul, lucrările sau serviciile ce urmează a fi subvenționate;

Se propune:

înlocuirea sintagmei “cel puțin 3 oferte” cu cuvântul “ofertă”.

6) solicitantul deține “ofertă” pentru obiectul, lucrările sau serviciile ce urmează a fi subvenționate;

Conform Ordinului MAIA Nr. 175 din 20-11-2023 pentru modificarea Ordinului MAIA nr. 59 din 06.04.2017 cu privire la aprobarea Metodologiei privind stabilirea prețurilor de referință (*Publicat : 28-11-2023 în Monitorul Oficial Nr. 452-454 art. 1127*),

s-a dat definiția noțiunii de „Obiect” care are următorul cuprins:

„Obiect – o mașină, un utilaj sau un echipament agricol ce poate fi identificat în Registrul prețurilor de referință”;

Conform: Legii Nr. 71 din 31-03-2023 cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural (*Publicat: 20-04-2023 în Monitorul Oficial Nr. 134-137 art. 209*), Articolul 3.,

preț de referință – cel mai mic preț de livrare al mașinii, al utilajului sau al echipamentului, stabilit de producător / importator / dealer pe teritoriul Republicii Moldova conform Registrului prețurilor de referință;

și conform:

Capitolul II, Articolul 11. Principiul rezonabilității costurilor

(2) Calculul subvenției pentru costurile stabilite de organul central de specialitate are la bază prețurile de referință.

Nu se acceptă.

Conform practicii UE, pentru toate investițiile efectuate în etape sau în avans, se prezintă 3 oferte.

Registrul prețurilor de referință, ținut de către AIPA la moment sunt incluse doar tehnica agricolă. Astfel, pentru alte obiecte depuse la subvenționare, AIPA nu are posibilitatea de a verifica cel mai mic preț.

<p>Reieșind din cele expuse, care este sensul solicitării a CEL PUȚIN 3 OFERTE pentru <u>LUCRĂRILE</u> sau <u>SERVICIILE</u> ce urmează a fi subvenționate ????</p>	
<p>Secțiunea 1 Condiții specifice generale în cadrul formei de subvenționare investiții pe etape pct. 110. Se propune: excluderea sintagmei “pe etape”; completarea cu sintagma “în maxim 3 etape”. 110. Proiectul investițional pe etape se implementează “în maxim 3 etape” într-o perioadă de cel mult 3 ani consecutivi de la data emiterii actului administrativ de finanțare de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură.</p> <p>Necesitatea modificării este determinată de mai mulți factori, printre care, caracterul confuz și echivoc al normei, de prezența lacunelor, erorilor, a coliziunilor în act, ceea ce nu permite înțelegerea modului în care urmează să se procedeze într-o situație sau alta sau cum să fie soluționat un litigiu. Este necesară o interpretare adecvată și corectă, fapt ce nu poate fi lăsat doar la latitudinea celui care interpretează și aplică norma.</p>	<p>Nu se acceptă. Consider că autorul propunerii nu a înțeles corect textul Regulamentului</p>
<p>Secțiunea a 6-a Executarea plăților pct. 125. Se propune: excluderea sintagmei “în 3 tranșe”. 125. Executarea plăților se efectuează în 3 tranșe la contul bancar al beneficiarului, după implementarea fiecărei etape, în baza cererii acestuia.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE pct. 1.1. 1.1. Prezentul Regulament este valabil până la data de 31 decembrie 2024. Odată cu aplicarea aceste prevederi, începând cu 01 ianuarie 2025, nu vor mai fi reglementate măsurile și condițiile specifice de eligibilitate pentru formele de subvenționare postinvestiție și investiții pe etape.</p>	<p>Se acceptă parțial. Pct. 3, subpct. 1) a fost revăzut. 1) se completează cu punctul 1¹, cu următorul cuprins: „1¹. Prevederile Capitolului II Măsuri și condiții specifice de subvenționare postinvestiție se aplică până la data de 31 decembrie 2024, cu excepția secțiunii a 7-a și</p>

		a 10-a destinate doar subiecților subvenționării care au inițiat investițiile în anul 2024.”;
<p>ASOCIAȚIA PRODUCĂTORILOR de CARNE de PORC din MOLDOVA <i>nr.30/01 din 29 aprilie 2024</i></p>	<p>Capitolul I, Dispoziții Generale Pct. 1¹) Prezentul Regulament este valabil până la data de 31 decembrie 2024.”. Odată cu aplicarea acestei prevederi, începând cu 01 ianuarie 2025, nu vor mai fi reglementate măsurile și condițiile specifice de eligibilitate pentru formele de subvenționare post - investiție și investiții pe etape. Ceea ce rezultă că fermierii sunt puși în fața unui pericol iminent și incertitudine totală în efectuarea investițiilor în anul curent ceea ce împiedică esențial activitatea normală a fermelor de producere. Sectorul zootehnic implică investiții zilnice în implementarea obligatorie a sistemelor de biosecuritate de înalte standarde în fermele de producere și creștere a animalelor pentru a întreține bunăstarea animalelor din ferme, pentru a preveni și combate posibilele contaminări cu viruși și diverse boli până într-un final pentru siguranța sănătății publice. Capitolul III, Măsuri și condiții specifice de subvenționare a investițiilor pe etape .</p> <p><i>Secțiunea 1</i> <i>Condițiile specifice generale în cadrul formei de subvenționare investiții pe etape</i> - pct.110, propunem excluderea sintagmei „pe etape” și completarea cu sintagma ”în maxim 3 etape”. Necesitatea modificării este determinată de mai mulți factori, printre care, caracterul confuz și echivoc al normei, de prezența lacunelor, erorilor, a coliziunilor în act, ceea ce nu permite înțelegerea modului în care urmează să se procedeze într-o situație sau alta. Este necesară o interpretare adecvată și corectă, fapt ce nu poate fi lăsat doar la latitudinea celui care interpretează și aplică norma.</p> <p><i>Condițiile specifice pentru obținerea subvenției sunt următoarele:</i> - pct.112, subpct. 6) solicitantul deține cel puțin 3 oferte pentru obiectul, lucrările sau serviciile ce urmează a fi subvenționate propunem înlocuirea sintagmei “<i>cel puțin 3 oferte</i>” cu sintagma “<i>ofertă</i>”, în felul următor: 6) <i>solicitantul deține ofertă pentru obiectul, lucrările sau serviciile ce urmează a fi subvenționate;</i></p>	<p>A se vedea argumentarea de mai sus.</p> <p>A se vedea argumentarea de mai sus.</p> <p>A se vedea argumentarea de mai sus.</p>

	<p>2. Secțiunea a 4-a Investiții în producerea, prelucrarea sau comercializarea produselor din sectorul zootehnic - pct. 118, se propune de completat cu sintagma “producere,” după cum urmează: <i>118.Domeniul de intervenție: stimularea dezvoltării lanțului de producere, prelucrare sau comercializare a produselor din sectorul zootehnic, prin efectuarea investițiilor în:</i></p>	<p>A se vedea argumentarea de mai sus.</p>
	<p>3. Secțiunea a 6-a Executarea plăților - 125. Executarea plăților se efectuează în 3 tranșe la contul bancar al beneficiarului, după implementarea fiecărei etape, în baza cererii acestuia, propunem excluderea sintagmei “în 3 tranșe”, după cum urmează: 125. Executarea plăților se efectuează la contul bancar al beneficiarului, după implementarea fiecărei etape, în baza cererii acestuia.</p>	<p>A se vedea argumentarea de mai sus.</p>
	<p><u>Anexa nr. 6</u> la Regulamentul privind măsurile și condițiile specifice de eligibilitate pentru subvenționarea investițiilor din FNDAMR. LISTA tehnicii, utilajului și echipamentului tehnologic, a materialelor de construcție pentru construcția sau modernizarea exploatațiilor zootehnice. pct. 25 - Se propune: completarea cu sintagma “, polimeră, epoxidică și poliuretanică”, în felul următor: 25) <i>pardoseală elicopterizată și/sau pardoseală cu gresie sau faianță, polimeră, epoxidică și poliuretanică” rezistentă la activitatea chimică ridicată;</i> Avantajele pardoselii polimeră, epoxidică și poliuretanică: foarte rezistente la impact, nu crapă și nu suferă modificări importante la impact. De asemenea, rezistente la diverse substanțe chimice o face practic indestructibilă pe termen lung; rezistență la zgâriere și frecare cu obiecte grele; este un excepțional termoizolant și impermeabil care asigură izolare perfectă; întreținere rapidă și ieftină, se curăță cu mare ușurință, cu substanțe chimice ușoare sau grele; reparații ușoare și fără urme. Utilizarea acestor materiale, oferă garanția de exploatare intensă pe zeci de ani, mai mult, raportul calitate-preț-timp-durabilitate nu poate fi comparat cu nicio soluție de pardoseală convențională.</p>	<p>Nu se acceptă. Se va lua în considerare pentru următoarea perioadă de subvenționare. A se vedea argumentarea de mai sus.</p>

pct. 29 - propunem completarea cu sintagmele “de gestiune digitale și” și “senzori de tip colier,” în felul următor:

29) sisteme “de gestiune digitale și” automatizate de control și monitorizare a animalelor, inclusiv teleghidare și monitoring prin internet și accesorii (“senzori de tip colier,” pedometre, chip-uri, scanere de citire, etc.).

3. Specific:

lit. t) propunem completarea cu sintagma “sisteme de furajare robotizate”, după cum urmează:

t) sisteme de furajare robotizate, linii tehnologice de stocare, preparare și transportare a hrănilor (furajare uscată/furajare lichidă);

lit. cc) propunem completarea cu sintagma “(inclusiv ventilatoare combinate cu umidificatoare)”, după cum urmează:

cc) ventilatoare tehnologice (inclusiv ventilatoare combinate cu umidificatoare), generatoare de aer cald, difuzoare de aer, ferestre și uși din PVC (inclusiv lamelare și de tip rulete);

lit. xx) propunem textul să fie expus în redacție nouă, în felul următor:

xx) vidanță pentru transportul, împrăștierea și după caz, introducerea dejecțiilor animaliere lichide în sol, din fermele de creștere a bovinelor sau suinelor.

lit. bbb) considerăm de a completa cu sintagma “geotextil și construcții din beton armat cu strat ermetic specializat”, în felul următor:

bbb) geomembrane”, geotextil și construcții din beton armat cu strat ermetic specializat” folosite pentru lagunele de dejecții;

subpct. 2) propunem completarea cu sintagma “și/sau pardoseală polimeră, epoxidică, poliuretanică”.

Anexa nr. 9 la Regulamentul privind măsurile și condițiile specifice de eligibilitate pentru subvenționarea investițiilor din FNDAMR.

LISTA echipamentului și utilajului tehnologic pentru infrastructura de producere, prelucrare primară/finită și comercializare a produselor agricole de origine animală.

Pct. 2) la Anexa nr. 9, propunem în următoarea redacție:

2) Pardoseală elicopterizată și/sau pardosea cu gresie și faianță “și/sau pardoseală polimeră, epoxidică, poliuretanică” rezistentă la activitatea chimică ridicată și/sau pardosea antibacteriană din beton poliuretanic:

<p>Oficiul Național al Viei și Vinului nr. 92/03 din 29.04.2024</p>	<p>A. De ordin general:</p> <p>1) Se solicită reducerea numărului de documente (<i>număr limitat dar suficient...</i>), care trebuie prezentate, de către aplicanți la AIPA și interzicerea solicitării a altor documente (<i>AIPA trebuie să aibă acces la datele de la Inspectoratul de Stat Fiscal, Registrul de stat al persoanelor fizice/juridice, Cadastru, Registrul vitivinicol etc pentru a verifica datele necesare a aplicanților</i>), precum și admiterea prezentării Declarației pe propria răspundere a aplicanților privind lipsa datoriilor la Bugetul de Stat, cu verificarea ulterioară, în următoarele 10-15 zile, a datelor de la Inspectoratul de Stat Fiscal;</p>	<p>Nu se acceptă. Va fi luat în considerație la noua politică de subvenționare.</p>
	<p>2) Proiectului investițional, pentru măsura „Înființarea plantațiilor viticole” - se propune de a fi omis, deoarece înființarea plantațiilor viticole se execută în baza unui proiect (<i>cca 100 pagini</i>), în care este evaluată și eficiența economică a acestei activități, pentru 2 cazuri – comercializarea strugurilor și comercializarea produselor vitivinicole;</p>	<p>Nu se acceptă. Norma respectivă este reglementată prin art. 18 alin (1) și alin (2) lit. a) din Legea nr. 71/2023 cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural, ce impune modificarea în primul rând a Legii menționate.</p>
	<p>3) Cursurile de școlarizare de 40 ore (<i>48 ore</i>), pentru măsura „Înființarea plantațiilor viticole” - se propune de a fi omis, deoarece înființarea plantațiilor viticole se execută în baza unui proiect (<i>cca 100 pagini</i>), în care este descrisă foarte detaliat toată tehnologia de înființare și exploatarea a plantațiilor viticole, inclusiv fișele tehnologice și devizul de cheltuieli la toate etapele înființării și exploatării plantației viticole proiectate;</p>	<p>Nu se acceptă. Actul normativ prevede o abordare unică pentru toți.</p>
	<p>4) Se solicită subvenționarea, construcției și dotării tehnice a stațiilor de epurare a apelor reziduale, precum și a construcției/modernizării sistemelor de irigare a viilor, fără a include aceste cheltuieli în suma plafonată de subvenționare per beneficiar și an;</p>	<p>Nu se acceptă. Actul normativ prevede o abordare unică pentru toți.</p>
	<p>5) În conformitate cu pct. 13, alineatul 2), litera j) din HG 491/2023 - MAIA trebuie să elaboreze și să aprobe un Ghid privind implementarea și respectarea condiționalităților - ghid de proceduri de control pe teren și a acțiunilor ce urmează a fi întreprinse în cadrul verificărilor (<i>de către angajații AIPA, beneficiari, autoritățile publice locale etc</i>), în scopul pregătirii exemplare a dosarelor și eliminării precăutății tendențioase a acestora (<i>ghidurile plasate pe site-ul AIPA nu echivalează cu ghidul solicitat la acest alin. 4)</i>).</p>	<p>Nu se acceptă. Va fi luat în considerație la noua politică de subvenționare.</p>

<p>B. De modificare a Regulamentului cu privire la subvenționarea investițiilor din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural (aprobat prin HG 491 din 17.07.2023. Publicat: 15-08-2023 în Monitorul Oficial nr. 314-317 art. 705), cu referință la sectorul vitivinicol:</p> <p>1) La pct. 43 - se omite alin. 09); <i>(Argumentare: Acest alineat intră în contradicție cu alineatul 8) din pct. 43, care permite înființarea viilor cu orice soi din Catalogul RM și/sau Catalogul UE, care include peste 60 soiuri cu interes pentru sectorul vitivinicol; este mai rațional să se elaboreze o listă de soiuri, pentru care se propune subvenție majorată – și această normă este, deja, indicată în modificări la Regulament, la pct.46, alineatul 3));</i></p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>2) La pct. 43, după alin. 5) se completează cu alineatul 5¹ cu următorul cuprins: „5¹) plantația viticolă înființată în anul 2023 și cea supusă reconversiei au densitatea butucilor la hectar mai puțin de 3 200 de plante; <i>(Argumentare: Prezentul Regulament a fost aprobat după ce, în anul 2023, plantațiile viticole au fost deja înființate și nu era cunoscută norma indicată în alin. 5));</i></p>	<p>Nu se acceptă. Nu corespunde politicilor din sector.</p>
<p>3) La pct. 45, subpunctul 1), litera b) se completează cu sintagma: “până la 3200 – 45 mii lei/ha;” <i>(Argumentare: Prezentul Regulament a fost aprobat după ce, în anul 2023, plantațiile viticole au fost, deja, înființate și nu era cunoscută norma indicată în alin. 5));</i></p>	<p>Nu se acceptă. Nu corespunde politicilor din sector.</p>
<p>4) La pct. 45, subpunctul 4), litera c) se modifică și va avea următorul cuprins: „c) spalier vertical cu stâlpi din metal zincat (și/sau din metal similar = Korten) și/sau din lemn, în orice combinație, cu cel puțin 4 etaje de sârmă zincată, elemente de fixare și tensionare a stâlpilor frunțași, elemente de fixare și de tensionare a sârmelor - 100 mii lei/ha;”; <i>(Argumentare: În condiții de câmp și relief complicat este dificil de menținut aceeași înălțime a stâlpilor de asupra nivelului solului; pe pante – stâlpii, în plantațiile viticole, trebuie plasați la înălțime mai mică, iar pe platou – la înălțime mai mare; înălțimea stâlpilor este determinată de combinația altoi-portaltoi, forma butucilor și de mașinile care vor fi utilizate la exploatarea plantațiilor; pe de altă parte – se va omite evaluarea tendențioasă din partea AIPA a dosarelor aplicate);</i></p>	<p>Se acceptă.</p>

<p>5) La pct. 45, subpunctul 4), litera e¹ se modifică și va avea următorul cuprins: „c¹) spalier vertical pentru forma butucului Cordon speronat cu creșterea liberă a lăstarilor: cu stâlpii frunțași din lemn și/sau metal zincat; stâlpii mijlocași din metal zincat (și/sau metal similar = Korten) și/sau metal negru, cu 1-2 etaje de sârmă (inox și/sau zincată); elemente de fixare și tensionare a stâlpilor frunțași; elemente de fixare și de tensionare a sârmelor - 100 mii lei/ha; <i>(Argumentare: În condiții de câmp și relief complicat este dificil de menținut aceiași înălțime a stâlpilor de asupra nivelului solului; pe pante – stâlpii, în plantațiile viticole, trebuie plasați la înălțime mai mică, iar pe platou – la înălțime mai mare; înălțimea stâlpilor este determinată de combinația altoi-portaltoi, forma butucilor și de mașinile care vor fi utilizate la exploatarea plantațiilor; pe de altă parte – se va omite evaluarea tendențioasă din partea AIPA a dosarelor aplicate);</i></p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>6) La pct. 63, alin. 1) – sintagma „1) fermierul este înregistrat în Registrul vitivinicol” se substituie cu sintagma “1) fermierul a înregistrat vinăria în Registrul vitivinicol”; <i>(Argumentare: Se aduce claritate în conformitate cu noțiunile profesionale și se omite solicitarea documentelor suplimentare);</i></p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>7) La pct. 63, la sfârșitul alin. 5) – se completează cu sintagma „după caz” <i>(Argumentare: Se aduce claritate și se omite interpretarea subiectivă/tendențioasă);</i></p>	<p>Nu se acceptă. Deoarece contravine politicilor sectoriale.</p>
<p>C. De modificare a anexelor : 1) La Anexa nr. 4, la pct. 1, alin. 1 - se completează cu litera: “m) mașini pentru plantarea viței-de-vie;” - se completează cu litera: “n) mașini pentru bătutul stâlpilor și/sau montarea sistemului de suport în plantațiile viticole;”</p>	<p>Nu se acceptă. Va fi luat în considerație la noua politică de subvenționare.</p>
<p>2) La Anexa nr. 4, la pct. 1, alin. 2 - se completează cu litera: “ț) mașini pentru plantarea viței-de-vie;” - se completează cu litera: “u) mașini pentru bătutul stâlpilor și/sau montarea sistemului de suport în plantațiile viticole;”</p>	<p>Nu se acceptă. Va fi luat în considerație la noua politică de subvenționare.</p>
<p>3) La Anexa nr. 7, la pct. 2, alin. 1: – la finele literei m) se completează cu sintagma “precum și scări/pasarele din oțel inoxidabil”;</p>	<p>Se acceptă parțial. La anexa nr. 7 la Regulament, la punctul 2 subpunctul 1) litera n) se</p>

– la finele literei m) *se completează cu sintagma* “și suporturi pentru butoaie”;

– la finele literei u) *se completează cu sintagma* “aplicare ciară pe dop la butelie”;

– litera z) *se modifică și are următorul conținut:* “z) podea/bază/temelie tehnologică de diferite tipuri, din diferite materiale, în spații închise și/sau deschise (materiale: petriș de diferite fracții, piatră spartă, prundiș, nisip, amestec de nisip, ciment, mortar, beton, materiale epoxidice, reșină epox, clei, teracotă, pavaj, pavaj presat, vopsele de diferite tipuri și compoziție, grund, klinker, poleuretan, etc)”;

– la litera aa) *sintagma* “termoizolante” *se substituie cu sintagma* “termoizolante și/sau hidroizolante”;

- litera dd) *se modifică și are următorul conținut:* “porți și uși tehnologice de toate tipurile și consumabile pentru acestea”;

– la finele literii ii) *se completează cu sintagma* “părți componente și consumabile pentru asigurarea funcționalității și reparația/modernizarea acestora”;

– **după litera jj) se adaugă literele:**

“kk) sisteme de video și de pază”;

“ll) încăperi prefabricate din panouri „Sandwich” de tip Steel-box și/sau similare;”;

“mm) materiale pentru izolare și consumabile – ferestre/uși termopan, panouri compozite, profil din aluminiu, plăci din penoplast, plăci din vată minerală, peliculă termo-hidroizolantă, cuie etc;

“nn) materiale de construcție și reparație a halelor, angarelor, clădirilor pe teritoriul vinăriilor și a plantațiilor viticole (*gofră, cărămidă, piatră, ciment, nisip, mortar, clei, grund/amorsă, materiale pentru izolare, vopsele lavabile și cu conținut de cauciuc, etc*);

“oo) sisteme de pregătire a apei sterile (*dedurizare, filtrare, inclusiv osmosa inversă etc*) pentru sterilizarea buteliilor și utilajului”;

“pp) echipamente de laborator pentru determinarea indicatorilor fizico-chimici ai produselor vitivinicole”;

“qq) echipamente pentru reglarea pH-lui în produsele vitivinicole”;

„rr) echipamnete pentru managementul/controlul gazelor oenologice (*O₂, CO₂, N etc*)”;

„ss) echipamnete/utilaje pentru diminuarea/eliminarea alcoolului din produsele vitivinicole,,

completează cu cuvintele: „și suport pentru butoaie din stejar”;

	<p>„tt) generator electric, compresor, uscător de aer, sisteme antiincendiu, sisteme de ventilare, sisteme de apeduct și canalizare”.</p> <p>(Argumentare: echipamentele, utilajele, materiile etc, care urmează a fi subvenționate trebuie să fie incluse în anexa nr. 7; cele nominalizate suplimentar în acest aviz sunt indispensabile pentru industria vitivinicolă – a fost o scăpare tehnică, care trebuie reparată).</p> <p>Notă: Modificările propuse de către ONVV au fost coordonate cu sectorul vitivinicol.</p>	
<p>„Castel MIMI” S.R.L. nr. 15-CMF-24 din 26.04.2024</p>	<p>Pentru antreprenorii care au activitatea dată în intravilanul localității rurale cum poate fi tratat acest punct? Tălmăcind sensul acestui subpunct înțelegem că subvențiile vor fi alocate doar antreprenorilor ce își desfășoară activitatea de primire turistică în extravilanul localității rurale.</p> <p>De menționat faptul, că pentru noțiunea „extravilan” din punct de vedere juridic, sensul acestei noțiuni nu s-a regăsit în actele normative consultate, precum Codul Funciar al republicii Moldova, Codul Civil al republicii Moldova, Legea Cadastrului Republicii Moldova.</p> <p>Totodată, conform Hotărârii Guvernului nr. 491/2023, secțiunea 13, pct. 102 și anume „stimularea diversificării activităților economice în mediul rural prin dezvoltarea și promovarea serviciilor și a activităților de turism rural, agroturism, turism vitivinicol, precum și a activităților în aer liber” semnificația dată era mai clară, expres definită având un spectru mai larg a posibilităților de subvenționare din partea statului.</p>	<p>Nu se acceptă. Deoarece contravine politicilor sectoriale.</p>
	<p>O altă neclaritate o întâlnim în Secțiunea 6. pct. 48 al Hotărârii Guvernului nr. 491/2023, „... cu excepția plantațiilor viticole subvenționate, pentru care perioada este de 1/3 din durata de funcționare utilă a acesteia” în baza căror acte normative ne vom ghida la calcularea duratei de funcționare utilă a plantației viticole, baza de calcul va fi uzura sau productivitatea plantației?</p> <p>Ținând cont de cele menționate considerăm că proiectul poate fi susținut spre a fi promovat, doar după soluționarea deficiențelor menționate mai sus, care au impact direct asupra depunerii dosarelor de subvenționare.</p>	<p>Se acceptă parțial. Pct. 48 a fost modificat. Termenul minim de exploatare este de cel puțin 1/2 din termenul mediu de exploatare în conformitate cu Legea viei și vinului nr. 57/2006.</p>
<p>Uniunea Viti-Vinicola a Regiunii Geografice Delimitate “Valul lui Traian”</p>	<p>1) La pct. punctul 45: la subpunctul 4): litera c) se completează cu litera c¹) cu următorul cuprins: „c¹) spalier vertical cu înălțimea de cca 110-140 cm pentru forma butucului Cordon speronat cu creșterea liberă a lăstarilor: cu stâlpii frunțași din lemn și/sau metal zincat și/sau metal negru; stâlpii mijlocași din</p>	<p>Se acceptă varianta expusă de ONVV</p>

<p>nr. 27 din 29.04.2024</p>	<p>lemn și/sau metal zincat și/sau metal negru (și/sau metal similar = Korten), amplasați peste fiecare cel mult 6 metri; 1-2 etaje de sârmă inox și/sau metal zincat; elemente de fixare și tensionare a stâlpilor frunțași; elemente de fixare și de tensionare a sârmelor – nu mai puțin de 100 mii lei/ha. Argumentarea: înălțimea spalierului depinde de pantă, tipul de sol, etc; materialul stâlpilor și a sârmei nu poate fi limitat de tipul de material utilizat, deoarece fiecare agent economic calculează în prealabil ce este mai eficient și convenabil economic; distanța dintre stâlpi nu poate indica o mărime exactă, în cazul dat cum era indicat 5,6 m, pentru că din motive tehnice și umane s-ar putea să fie mici abateri spre 6 m; suma solicitată este argumentată prin aceea, că suma cheltuielilor reale a agenților economici care deja au instalat așa tip de sistem indică investiții mult mai mari.</p>	
	<p>În contextul celor expuse, Asociația UVV RGD "Valul lui Traian" susține proiectul nominalizat, cu propunerile de modificare enunțate ante și solicită includerea reprezentanților Asociației în Grupul de lucru respectiv</p>	<p>Se ia act.</p> <p>Elaborarea proiectelor se inițiază la propunerile asociațiilor și, inclusiv, participarea în procesul de avizare.</p>
<p>Asociația Micilor Producători de Vinuri din Moldova nr. 39/02 din 29.04.2024</p>	<p>1.punctul 47, subpunctele 2) și 10) se propune excluderea în totalitate sau includerea ca condiție obligatorie pentru companiile cu până la 5 ani activitate în domeniu. Această condiție nu este eligibilă mai ales pentru subvențiile post investiționale. Înființarea plantațiilor viticole se execută în baza unui proiect (cca 100 pagini), în care este descrisă detaliat tehnologia de înființare și exploatare a plantațiilor viticole, inclusiv fișele tehnologice și devizul de cheltuieli la toate etapele înființării și exploatării plantației viticole proiectate.</p>	<p>Nu se acceptă.</p>
	<p>2. proiectul investițional, pentru măsura „Înființarea plantațiilor viticole” se propune de a fi exclus, deoarece înființarea plantațiilor viticole se execută în baza unui proiect (cca 100 pagini), în care este evaluată și eficiența economică a acestei activități, pentru 2 cazuri – comercializarea strugurilor și comercializarea produselor vitivinicole.</p>	<p>Nu se acceptă.</p>
	<p>3. punctul 45, subpunctul 4), litera c) se propune excluderea condiționării înălțimii spalierului vertical de cca 180 cm, deoarece în condiții de câmp și relief complicat este dificil de menținut aceeași înălțime a stâlpilor deasupra nivelului solului. "Cu stâlpii frunțași din metal zincat, stâlpii mijlocași din metal zincat (și/sau metal similar = Korten)" – se propune excluderea condiționării folosirii stâlpilor din aceste materiale.</p>	<p>Se acceptă varianta expusă de ONVV</p>
	<p>4. punctul 102 "Domeniul de intervenție: dezvoltarea pensiunilor agroturistice</p>	<p>Nu se acceptă.</p>

	<p>sau a turismului vitivinicol, amplasate în extravilanul localității rurale” - se propune excluderea sintagmei ”amplasate în extravilanul localității rurale”.</p> <p>5. se propune excluderea necesității prezentării proiectelor investiționale de către micii producători de vinuri, întrucât această cerință poate impune o povară financiară semnificativă și poate constitui un obstacol în calea dezvoltării acestora, având în vedere resursele limitate disponibile și birocrația asociată procesului de aplicare la subvenție. Eliminarea acestui pas ar simplifica și accelera accesul acestor producători la fondurile necesare pentru a-și îmbunătăți și extinde activitățile, contribuind la creșterea competitivității și sustenabilității întregii industrii vitivinicole.</p>	<p>Deoarece contravine politicilor sectoriale.</p> <p>Nu se acceptă.</p>
<p>ASOCIAȚIA VITIVINICOLĂ A REGIUNII GEOGRAFICE DELIMITATE CODRU <i>nr. 29 din 26.04.2024</i></p>	<p>I. La capitolul 2. Regulamentul privind măsurile de subvenționare în avans și condițiile specifice de eligibilitate pentru subvenționarea în avans din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 465/2023 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 291-295, art. 693), se modifică după cum urmează: La aliniatul 6) la punctul 27, subpunctul 2) va avea următorul cuprins: „2) dezvoltarea pensiunilor agroturistice sau a turismului vitivinicol prin construcția, reconstrucția, modernizarea, dotarea sau amenajarea acestora.” se propune...: Propuneri: după cuvântul ”vitivinicol”, se exclude sintagma ”amplasate în extravilanul localităților rurale”.</p> <p>Comentariu: Crame vitivinicole cu infrastructura turistica de anvergura mica si medie, in mare parte, sunt sau pot fi amplasate în intravilanul localităților rurale. Nu exista limitări semnificative pentru construcția infrastructurii de producere si turistice in interiorul localităților, cum ar fi de exemplu in cazul fermelor zootehnice.</p>	<p>Nu se acceptă. Deoarece contravine politicilor sectoriale.</p>
	<p>II. La capitolul 3. Regulamentul privind măsurile și condițiile specifice de eligibilitate pentru subvenționarea investițiilor din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 491/2023 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 314-317 art. 705) se modifică după cum urmează: La alin. 1) se completează cu punctul 11 , cu următorul cuprins: „11 . Prezentul Regulament este valabil până la data de 31 decembrie 2024.”; Comentariu: Cel mai important principiu al politicii statului de subvenționare in agricultura (stabilit prin Legea 71 cu privire la subvenționarea agriculturii si mediului rural) este previzibilitatea si stabilitatea normelor juridice. Prin introducerea prevederii de valabilitate a Regulamentului până pe 31.12.2024,</p>	<p>Nu se acceptă.</p>

adica ASOCIAȚIA VITIVINICOLĂ A REGIUNII GEOGRAFICE DELIMITATE CODRU mai puțin de 1 an agricol, este periclitat radical principiul previzibilității și stabilității normelor în domeniul subvenționării. Propunere: introducerea unei perioade de tranziție de cel puțin 2 ani.

La alin 11) punctul 45; la subpunctul 4); litera c) va avea următorul cuprins: „c) spalier vertical cu înălțimea de cca 180 cm: cu stâlpii frunțași din lemn și/sau metal zincat, stâlpii mijlocași din metal zincat (și/sau metal similar = Korten), amplasați peste fiecare, cel mult, 5,6 metri; cel puțin, 4 etaje de sârmă zincată; elemente de fixare și tensionare a stâlpilor frunțași; elemente de fixare și de tensionare a sârmelor - 100 mii lei/ha;”; Comentariu: respectiva formulare va complica esențial procesul de verificare în teren și monitorizare din partea AIPA a proiectelor de instalare a sistemelor moderne de suport în plantațiile viticole. Spalierul vertical are o înălțime de 250 – 270 cm, fiind introdus în sol la o adâncime de cel puțin 70 cm. Astfel, este necesar de modificat formularea în „spalier vertical cu înălțimea de la sol de cca 180 cm”. Ca principiu general, introducerea unor formulări „de circa” „aproximativ” etc. lasă loc de interpretări subiective, iar acest lucru trebuie evitat din start. În acest context se propune următoarea formulare a acestei litere:

„c) spalier vertical cu stâlpi din metal zincat (și/sau metal similar = Korten) și/sau din lemn, în orice combinație, cu cel puțin 4 etaje de sârmă zincată, elemente de fixare a stâlpilor frunțași, elemente de fixare și de tensionare a sârmelor – 100 mii lei/ha;

Idem și pentru următorul compartiment: se completează cu litera c1) cu următorul cuprins: „c1) spalier vertical cu înălțimea de cca 120-140 cm pentru forma butucului Cordon speronat cu creșterea liberă a lăstarilor: cu stâlpii frunțași din lemn și/sau metal zincat; stâlpii mijlocași din metal zincat (și/sau metal similar = Korten), amplasați peste fiecare, cel mult, 5,6 metri; 1-2 etaje de sârmă inox; elemente de fixare și tensionare a stâlpilor frunțași; elemente de fixare și de tensionare a sârmelor - 100 mii lei/ha; Se propune următoarea formulare:

„c1) spalier vertical pentru forma butucului Cordon speronat cu creșterea liberă a lăstarilor: cu stâlpii frunțași din lemn și/sau metal zincat; stâlpii mijlocași din metal zincat (și/sau metal similar = Korten), cu 1-2 etaje de sârmă inox; elemente de fixare și tensionare a stâlpilor frunțași; elemente de fixare și de tensionare a sârmelor - 100 mii lei/ha;

Nu se acceptă.

Se acceptă varianta propusă de ONVV.

	<p>La alin 14) punctul 48, prima propoziție va avea următorul cuprins: „Obligațiile născute din actul administrativ de subvenționare se sting la împlinirea a 5 ani de la emiterea sa, cu excepția plantațiilor viticole subvenționate, pentru care perioada este de 1/3 din durata de funcționare utilă a acesteia.”;</p> <p>Comentariu: o prevedere care nu se încadrează în principiul previzibilității și stabilității normelor juridice. Prin noul regulament aprobat în anul 2023 s-a introdus obligativitatea menținerii obiectului subvenționării (fără dreptul de înstrăinare) pe o durată de 5 ani, iar prin formularea nouă se (re) introduce 1/3 din durata de funcționare utilă. Aceasta prevedere trebuie introdusă pentru toate plantațiile multianuale, fără a pune cultura vitei-de-vie într-o poziție defavorabilă sau de respectat principiul previzibilității și de păstrat formularea actuală din regulament cu ajustarea necesară.</p> <p>În acest mod se propune următoarea formulare: „Obligațiile născute din actul administrativ de subvenționare se sting la împlinirea a 5 ani de la emiterea sa.”</p>	<p>Se acceptă parțial. Pct. 48 a fost modificat. Termenul minim de exploatare este de cel puțin 1/2 din termenul mediu de exploatare în conformitate cu Legea vicii și vinului nr. 57/2006.</p>
	<p>La „Secțiunea a 13-a. Stimularea dezvoltării agroturismului sau a turismului vitivinicol”; aliniatul 21) punctul 102 va avea următorul cuprins: „102. Domeniul de intervenție: dezvoltarea pensiunilor agroturistice sau a turismului vitivinicol prin construcția, reconstrucția, modernizarea, dotarea sau amenajarea acestora.”;</p> <p>Propuneri: după cuvântul ”vitivinicol”, se exclude sintagma ”amplasate în extravilanul localităților rurale”</p> <p>Comentariu: Crame vitivinicole cu infrastructura turistică de anvergura mică și medie, în mare parte, sunt sau pot fi amplasate în intravilanul localităților rurale. Nu există limitări semnificative pentru construcția infrastructurii de producere și turistice în interiorul localităților, cum ar fi de exemplu în cazul fermelor zootehnice.</p>	<p>Nu se acceptă. Deoarece contravine politicilor sectoriale.</p>
<p>Asociația Producătorilor și Exportatorilor de Legume <i>nr. 02 din 29.04.2024</i></p>	<p>1. Introducerea subvenționării costurilor destinate utilizării mulciului biodegradabil în câmp deschis, în proporție de 50%. <i>Argumentare:</i> sporirea utilizării bunelor practici în legumicultură prin utilizarea mulciului biodegradabil- care nu mai necesită îndepărtarea ulterioară a materialului din cultură.</p> <p>2. Subvenționarea prin compensare a 40% din costurile resurselor energetice pentru încălzirea serelor cu producere a legumelor în 2 cicluri (tîrziu și timpuriu), demonstrînd conform facturilor de</p>	<p>Nu se acceptă. Va fi luat în considerație la noua politică de subvenționare.</p>

	<p>comercializare a legumelor. <i>Argumentare:</i> Din considerente că energia utilizată pentru producerea în câmp protejat, se ridică la costuri foarte mari, producătorii de legume nu pot extinde perioada de producere, respectiv nici nu pot concura cu produsele de import.</p>	
	<p>3. Compensarea cu 30% a costurilor pentru lăzile reutilizabile din plastic, destinate comerțului de legume la piețe și în retail. <i>Argumentare:</i> Eficientizarea proceselor în lanțul de comerț (producător - centrul de distribuție - retail), precum și a calității produselor proaspete, ce rămân în lăzi. Datorită folosirii ambalajelor reutilizabile, sunt reduse și emisiile de Co2.</p>	
	<p>4. Subvenționarea în sectorul legumicol în proporție de 50% a sistemelor de ghidare automată (GPS) și a sistemelor cu auto pilotare (drone). <i>Argumentare:</i> Creșterea eficienței prin utilizarea rațională a mașinilor agricole, respectiv scăderea costurilor de producere, creării unei imagini mai clare a provocărilor pe care urmează să le depășească și reducerea materialelor folosite în legumicultură.</p>	
	<p>1. Subvenționarea directă către asigurator a primelor de asigure în valoare de 70%, efectuată concomitent cu plata din partea asiguratului de 30%. 5. Argumentare: Legumicultorii în perioada respectivă utilizează resursele financiare proprii pentru investiții necesare începerii noului sezon agricol.</p>	<p>Nu se acceptă. Propunerea nu se referă la modificările curente. Subvenționarea primelor de asigurare se efectuează conform procedurii stabilite în Legea nr. 183/2020 privind asigurarea subvenționată în agricultură.</p>
	<p>2. Subvenționarea suportului vertical de spalier din beton armat + plasă în proporție de 50% pentru producerea legumelor în cimp deschis. <i>Argumentare:</i> La producerea legumelor nu este prevăzută subvenționarea sistemelor de suport, pentru a face atractive investițiile în producerea legumelor, cu aplicarea tehnologiilor moderne, este necesar de echilibrat posibilitatea de subvenționare a suportului vertical la cultivarea legumelor.</p>	<p>Nu se acceptă. Deja a fost introdusă în proiect la pct. 35¹</p>
<p>Direcția industrie alimentară, MAIA e-mail 10.05.2024</p>	<p>urmează a fi completată Anexa nr. 9 La Regulament la pct. 1 sbp. 2) cu lit. n) cu următorul cuprins: „Amorsa epoxidică, Nisip cuarțos, Rășină epoxidică, Amorsa poliuretanică, Rășină poliuretanică, Amorsa pe bază de poliuretan ciment cu conținut de POLYGIENE,</p>	<p>Nu se acceptă. Va fi luat în considerație la noua politică de subvenționare.</p>

	Poliuretan ciment cu conținut de POLYGIENE, Sigilant pe bază de poliuretan ciment cu conținut de POLYGIENE, Plinta din poliuretan ciment cu conținut de POLYGIENE, Amorsa pe bază de venylester, Rășină venylesterică”.	
	AVIZAREA II	
Centru Național Anticorupție <i>nr. 06/2/8397 din 23.05.2024</i>	<p>Potrivit notei informative a proiectului, finalitatea scontată a acestuia este eliminarea unor neconcordante și cerințe inaplicabile, sporirea clarității și preciziei normelor care reglementează domeniul de subvenționare în agricultură și mediul rural.</p> <p>Autorul a prezentat Sinteza avizelor parvenite în cadrul procesului de consultare publică a proiectului de către autoritățile responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect/instituțiilor interesate, fapt ce denotă aspectul definitiv al acestuia și întrunirea condițiilor stabilite de prevederile art.28 al Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017 - pentru efectuarea expertizei anticorupție.</p> <p>În procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de prevederile art.8 lit.a)-d) al Legii nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional.</p> <p>Nota informativă a proiectului a fost întocmită cu întrunirea exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art.30 lit.a)-f) al Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017.</p> <p>Implementarea prevederilor propuse, poate contribui la realizarea interesului public vizat de proiect, fapt care nu este detrimentul interesului public general (în sensul prevăzut de prevederile Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017).</p>	Se acceptă.
Ministerul Educației și Cercetării <i>nr. 07-09/3389 din 24.05.2024</i>	Ministerul Educației și Cercetării a reexaminat și susține fără obiecții și propuneri, proiectul hotărârii de Guvern cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (implementarea politicii privind subvenționarea în agricultură și mediul rural) (înregistrat cu număr unic 313/MAIA/2024).	Se acceptă.
Ministerul Justiției <i>nr. 04/2-4814 din 24.05.2024</i>	<p><i>1. La pct. 2 (Hotărârea Guvernului nr. 465/2023):</i></p> <p>În avizul nr. 04/2-4063 din 30.04.2024, Ministerul Justiției a menționat că autorul urmează să prezinte argumente privind criteriile care au stat la baza stabilirii termenului „începând cu anul 2022” la noțiunea „migrant revenit”. La obiecția enunțată, autorul proiectului a menționat că la baza stabilirii termenului sunt prevederile Legii nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii în conformitate cu care întreprinderea nou-înregistrată este</p>	Se acceptă.

	<p>înreprindere înregistrată conform legislației în vigoare, care nu depășește termenul de un an de la înființare. La obiecția autorului proiectului, menționăm că ținând cont că termenul prevăzut în Legea nr. 179/2016 urmează a fi calculat de la data intrării în vigoare a hotărârii Guvernului care se promovează, rezultă că acesta nu poate fi mai devreme decât anul 2023. Prin urmare, obiecția se menține în partea enunțată.</p>	
	<p>2. <i>La pct. 3 (Hotărârea Guvernului nr. 491/2023):</i></p> <p>1) În avizul său, Ministerul Justiției a menționat că ținând cont de prevederile art. 47 alin. (3) din Legea nr. 100/2017, dispoziția care se propune la pct. 1¹ se va indica în textul Hotărârii Guvernului nr. 491/2023 ca un punct distinct (spre exemplu, la pct. 5) și nu la pct. 1¹ din Regulament. Deși în sinteza obiecțiilor și propunerilor este indicat că observația se acceptă, modificări în acest sens nu au fost efectuate. Prin urmare, obiecția se menține. Totodată, ținând cont că la pct. 1¹ se face referință la două secțiuni: 7 și 10, pentru a asigura corectitudinea redactării normei, cuvântul „secțiune” se va indica la plural.</p>	Redacția pct. punctul 1 ¹ , a fost exclusă din proiect.
	<p>2) Prin proiect se propune ca la pct. 112 sbp. 7), cuvintele „calculați începând cu anul precedent celui de depunere a cererii de subvenționare” să fie excluse. În acest sens, nota informativă se va completa cu argumentele ce au stat la baza excluderii.</p>	Se acceptă. Nota informativă a fost completată.
	<p>3. <i>La pct. 4</i> referința la elementele structurale se va indica cu abreviere conform uzanțelor.</p>	Se acceptă.
<p>Ministerul Culturii <i>nr. 04/3-09/1622 din</i> <i>27.05.2024</i></p>	<p>Urmare a examinării proiectului de hotărâre cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (implementarea politicii privind subvenționarea în agricultură și mediul rural), număr unic 313/MAIA/2024, Ministerul Culturii în limita competențelor funcționale, comunică lipsa de obiecții și propuneri.</p>	Se acceptă.
<p>Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale <i>nr. 21-2804 din</i> <i>27.05.2024</i></p>	<p>Urmare a examinării repetate a proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (implementarea politicii privind subvenționarea în agricultură și mediul rural) (număr unic 313/MAIA/2024), în limitele competențelor funcționale, comunicăm lipsa de obiecții și propuneri asupra proiectului definitiv.</p>	Se acceptă.
<p>Congresul Autorităților Locale din Moldova <i>nr. 191 din 27.05.2024</i></p>	<p>Congresul Autorităților Locale din Moldova a examinat adresarea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare nr. 13-07/1596 din 21.05.2024, privind avizarea repetată a proiectului hotărârii Guvernului cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (implementarea politicii</p>	Se acceptă.

	privind subvenționarea în agricultură și mediul rural) (număr unic 313/MAIA/2024), și comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor la proiectul în cauză.	
Consiliu Concurenței <i>nr. DJ-06/352-734 din 28.05.2024</i>	Plenul Consiliului Concurenței, în cadrul ședinței din 28 mai 2024, a examinat, repetat, în temeiul prevederilor art. 39 lit. c) și art. 41 alin. (1) lit. d) ale Legii concurenței nr.183/2012, proiectul hotărârii de Guvern cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului ce vizează implementarea politicii privind subvenționarea în agricultură și mediul rural (număr unic 313/MAIA/2024) și, în acest context, își reiterează poziția expusă pe seama acestuia în avizul Plenului Consiliului Concurenței nr.DJ-06/313-630 din 10 mai 2024, copia căruia se anexează.	Se acceptă.
Ministerul Finanțelor Nr. 07/5-09/183 din 31.05.2024	Lipsa obiecțiilor și propunerilor. Totodată, menționăm că proiectul de hotărâre propus spre examinare aduce unele modificări la politica de subvenționare a producătorilor agricoli, inclusiv prin introducerea unor măsuri de subvenționare noi, care vor pune presiuni financiare asupra bugetului de stat. Astfel, implementarea tuturor măsurilor prevăzute în Regulamentul privind măsurile de subvenționare complementară și condițiile specifice de eligibilitate pentru subvenționarea complementară din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 464/2023, urmează să fie efectuată din limita alocațiilor prevăzute în acest scop în bugetul de stat pentru anul respectiv.	Se acceptă.
Ministerul Mediului <i>nr. 13-05/1505 din 31.05.2024</i>	Remitem repetat propunerile anterioare ce țin de abrogarea normei privind necesitatea prezentării autorizației de mediu pentru folosința specială a apei la irigare - în cazul plantației în care este condiționată instalarea sistemului de irigare, din punctul 35 subpunctul 9) și punctul 43, subpunctul 15) din la Hotărârea Guvernului 491/2023 cu privire la subvenționarea investițiilor din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, precum și argumentarea din tabelul de sinteză „nu se acceptă” nu este întemeiată deoarece în conformitate cu prevederile art. 23 alin. (2) lit. c) din Legea apelor nr. 272/2011, expres relevă faptul că, sunt considerate folosință specială a apei activități ca captarea și folosința apei din diferite surse pentru irigare. De asemenea, concretizăm că Autorizația de mediu pentru folosința apei (AMFSA) este act permisiv necesar și obligatoriu agenților economici care utilizează resursele de apă în scop de irigare din diferite surse, nu doar din sursele de ape subterane.	Nu se acceptă. Excluderea obligativității prezentării autorizație de mediu pentru folosința specială a apei la irigare – în cazul subvenționării înființării plantațiilor pomicole în care este condiționată instalarea sistemului de irigare este solicitată de către fermieri, care argumentează acest lucru de faptul că obținerea autorizație respective în unele cazuri se tergiversează sau este imposibilă de obținut din considerentul existenței unor divergențe în legislație (lipsa unui

	<p>Totodată ținem să menționăm că Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, a creat un Grupul de lucru în comun cu Ministerul Mediului și alte Instituții specializate din domeniu, pentru a face claritate pe procedeul de obținere a AMFSA pentru irigare din apele subterane. În acest context, Ministerul Mediului, în conformitate cu ordinul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare nr. 67/2024, precum și în contextul celor discutate în cadrul ședințelor de lucru, a trimis către membrii grupului de lucru din cadrul MAIA în data de 21.05.2035 Propuneri pentru simplificarea procedurii de obținere a Autorizației de mediu pentru folosința specială a apelor subterane pentru irigare.</p> <p>Astfel Autorizația de mediu pentru folosința apei în scop de irigare din diferite surse este necesară și obligatorie. În continuare menționăm despre necesitatea revederii proiectului prin prisma celor relatate.</p>	<p>regulament de procedură la obținerea autorizației respective din surse subterane, lipsa laboratoarelor acreditate, lipsa regulamentelor de exploatare a bazinelor acvaticе, etc.).</p> <p>Totodată, nu se neagă prevederile legislației că irigarea terenurilor agricole din diferite surse se autorizează, despre care fermierii sunt conștienți la depunerea actelor la subvenționare. Conform cerințelor legislației în domeniu, beneficiarii de subvenție urmează să asigure durabilitate investiției subvenționate, pe o perioadă determinată și în cazul când nu întrunesc această condiție, în urma actelor de constatare întocmite de AIPA, ei au obligația să returneze subvențiile primite pentru realizarea acestora integral.</p>
<p>Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării <i>nr. 10-1711 din 31.05.2024</i></p>	<p>Se susține excluderea "casei rurale", deoarece, conform noțiunii expuse în Legea nr. 352/2006 cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice în Republica Moldova, acestea, de regulă nu sunt entități economice, dar sunt proprietate privată a cetățeanului. (Anumite prevederi din legislație referitoare la casele rurale au drept scop susținerea lor la etapa incipientă de dezvoltare, ca, ulterior acestea să se dezvolte și devină entități economice înregistrate sub o anumită formă organizatorico-juridică de funcționare).</p> <p>Totodată, nu este argumentată și nu se susține propunerea de dezvoltare a turismului doar în extravilanul localității, astfel cum este formulată la pct. 2, subpct. 6) și la pct. 3, subpct. 24) din proiect.</p> <p>În același timp, se propune susținerea dezvoltării unităților care prestează servicii turistice sau de agrement, cu precizarea ca scopul intervențiilor să fie "crearea de condiții pentru vizitarea acestora de către turiști".</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Nu se acceptă. Deoarece contravine politicilor sectoriale.</p>

	<p>Suplimentar, menționăm că, în conformitate cu noțiunile, care se conțin în Hotărârea Guvernului nr. 643/2003 cu privire la aprobarea Normelor metodologice și criteriilor de clasificare a structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare și de servire a mesei, pensiunile turistice pot fi amplasate în localități rurale sau în extravilanul localității, iar pensiunile turistice pot fi amplasate în localități rurale sau urbane. Respectiv, și pensiunile turistice și pensiunile agroturistice ar trebui să aibă condiții echitabile de acces la finanțare.</p>	
	<p>În contextul celor relatate, propunem următoarele.</p> <p>1. La pct. 1, subpct. 3) de expus în următoarea redacție: "la punctul 10, subpunctul 4) va avea următorul cuprins: „4) construcția, reconstrucția, dotarea tehnologică a pensiunilor agroturistice, pensiunilor turistice, precum și a unităților de artizanat, a unităților de agrement și a unităților vinicole care au drept scop crearea de condiții pentru vizitarea acestora de către turiști;”.</p>	<p>Nu se acceptă. Se va ține cont la elaborarea noii politici de subvenționare.</p>
	<p>2. La pct. 2, subpct. 6) de expus în următoarea redacție: "la punctul 27, subpunctul 2) va avea următorul cuprins: „2) dezvoltarea unităților care prestează servicii de cazare, turism rural, agroturism, turism vitivinicol, precum și activități în aer liber, prin construcția, reconstrucția, modernizarea, dotarea sau amenajarea acestora.”</p>	<p>Nu se acceptă. Modificările vin în contextul pentru a evita dubla finanțare dat fiind faptul că Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului susține dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii în domeniul turismului, altul decât cel destinat pentru sectorul agricol.</p>
	<p>3. După pct. 2, subpct. 6) de completat cu un nou subpunct cu următorul conținut: ” la punctul 27, subpunctul 2) litera d) va avea următorul cuprins: ” d) construcția/reconstrucția/modernizarea/dotarea/amenajarea pensiunilor turistice, agroturistice, precum și a unităților de artizanat, a unităților de agrement și a unităților vinicole care au drept scop crearea de condiții pentru vizitarea acestora de către turiști.”.</p>	<p>De propunerile respective se va ține cont în procesul de elaborare a noii politici de subvenționare. Totodată, redacția din proiect a punctului 27 nu prevede subpuncte și litere.</p>
	<p>4. La pct. 3: 1) subpct. 23) cuvântul ”sau” de substituit cu cuvântul ”și”;</p>	<p>Se acceptă. Redacția punctului a fost îmbunătățită și va avea următorul cuprins: „Secțiunea a 13-a</p>

	<p>2) subpct. 24) de expus în următoarea redacție: ”punctul 102 va avea următorul cuprins: „102. Domeniul de intervenție: dezvoltarea unităților care prestează servicii de cazare, turism rural, agroturism, turism vitivinicol, precum și activități în aer liber, prin construcția, reconstrucția, modernizarea, dotarea sau amenajarea acestora.”;</p> <p>3) subpct. 36) de expus în următoarea redacție: ”denumirea anexei nr. 13 la Regulament va avea următorul cuprins „Lista utilajului, a echipamentului tehnologic sau a materialelor de construcție utilizate pentru dezvoltarea unităților care prestează servicii de cazare, turism rural, agroturism, turism vitivinicol, precum și activități în aer liber”.</p>	<p>Stimularea dezvoltării agroturismului și/sau a turismului vitivinicol”</p> <p>Nu se acceptă. Modificările vin în contextul pentru a evita dubla finanțare dat fiind faptul că Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului susține dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii în domeniul turismului, altul decât cel destinat pentru sectorul agricol. De propunerile respective se va ține cont în procesul de elaborare a noii politici de subvenționare.</p>
<p>Extras din Procesul-verbal al ședinței cu privire la eliminarea unor discrepante privind serviciile și activitățile de agroturism, turism vitivinicol, precum și a activităților în aer liber, apărute urmare a promovării proiectului de hotărâre cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (implementarea politicii privind subvenționarea în agricultură și mediul rural) număr unic 313/MAIA/2024, din 18.06.2024</p>	<p>Examinarea unor discrepante privind serviciile și activitățile de agroturism, turism vitivinicol, precum și a activităților în aer liber, apărute urmare a promovării proiectului de hotărâre cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (implementarea politicii privind subvenționarea în agricultură și mediul rural) număr unic 313/MAIA/2024, expuse în procesul avizării II de către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării</p>	<p>Decizia agreedă de părți: 1. Se acceptă propunerea MDED privind excluderea din proiectul hotărârii la pct. 2 subpct. 6) și la pct. 3 subpct. 24), a cuvintelor „<i>amplasate în extravilanul localității rurale</i>”. Astfel, la pct. 2 subpct. 6) din proiect va avea următorul cuprins: „6) la punctul 27, subpunctul 2) va avea următorul cuprins: „2) dezvoltarea pensiunilor agroturistice, așa cum este definită în punctul 7 din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 643/2003, sau a turismului vitivinicol, prin construcția, reconstrucția, modernizarea, dotarea sau amenajarea acestora.”; și respectiv la pct. 3 subpct. 24) din proiect va</p>

avea următorul cuprins:
 „24) punctul 102 va avea următorul cuprins:
 „102. *Domeniul de intervenție: dezvoltarea pensiunilor agroturistice, așa cum este definită în punctul 7 din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 643/2003, sau a turismului vitivinicol prin construcția, reconstrucția, modernizarea, dotarea sau amenajarea acestora.*”;
 2. Referitor la celelalte propuneri ale MDED privind susținerea proiectelor investiționale de dezvoltare a unităților care prestează servicii de cazare, turism rural, precum și activități în aer liber, de ele se va ține cont în procesul de elaborare a noilor politici de subvenționare, precum și în contextul perfecționării cadrului normativ privind delimitarea atribuțiilor în domeniul turismului. În acest context, se acceptă la pct. 1 subpct. 3) și la pct. 3 subpct. 38) din proiectul de hotărâre redacția propusă de către MAIA.

Deciziile agreate de părți:

Ministerul Mediului: acceptăm soluțiile agreate, dar rugăm să ținem cont că aceste modificări nu scutesc beneficiarii de obținerea ulterioară a autorizație de mediu pentru folosința specială a apei,

Discuții purtate în mod de lucru între specialiștii Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare (MAIA) și Ministerul Mediului (MM)

1. Examinarea discrepantei privind necesitatea prezentării autorizației de mediu pentru folosința specială a apei la irigare, apărute urmare a promovării proiectului de hotărâre cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (implementarea politicii privind subvenționarea în agricultură și mediul rural) număr unic 313/MAIA/2024.

		<p>conform prevederilor Legii apelor 272/2011.</p>
--	--	--

Astfel, se acceptă propunerile MAIA, referitor la modificarea HG nr. 491/2023, privind abrogarea la punctul 35 a subpunctului 9) și la punctul 43, abrogarea subpunctului 15).

**Viceprim-ministru,
ministru**

Vladimir BOLEA

